

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ.

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ
ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 1
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 65-84

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 200.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 100.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ Λ. Α. 1.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10.—

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 5

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1930

ΑΘΗΝΑΙ-ΕΤΟΣ Α'-ΤΕΥΧΟΣ 38

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

Ἡ ἐπάνοδος τοῦ ῥυθμιστοῦ

Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ:

Ἀπὸ τὴν Χοάνην τῆς Γενεύης

ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ:

Ἡ ἱστ' Διακοιν. Διάσκεψις τοῦ Ἐμπορίου

Γ. ΜΟΔΗ:

Ἡ συλλογικὴ μας δρᾶσις

Π. ΜΑΖΑΡΑΚΗ:

Ἡ ἑκατονταετηρὶς εἰς τὰς ἐπαρχίας

Δ. ΠΑΜΠΟΥΚΑ:

Ἡ σημασία τῶν βιομηχανικῶν συγχωνεύσεων

ΣΠ. Α. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Προβλέψεις ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων

Κ. ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΥ:

Τὸ πρόγραμμα τῆς νέας Πρυτανείας

Δ. ΣΦΑΕΛΛΟΥ:

Ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Σ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ἡ μόρφωσις ἡγέτιδος τάξεως

Κ. Α. ΒΟΒΟΛΙΝΗ:

Ὁ κομμουνισμὸς καὶ οἱ νέοι

Σ. ΚΗΠΟΥΡΙΔΗ:

Ἐνα μικρὸ μνημόσυνο

Ν. ΣΚΟΥΡΤΟΥ:

Τὸ θέατρον εἰς τὰς ἐπαρχίας

ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ:

Ἡ ζωὴ στὰ βιβλία

Ε. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗ:

Πιστωτικὴ πολιτικὴ

ΛΑΚΩΝΙΚΑ — ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ — ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

HELLENIC BANK TRUST C^o

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δολάρια 1.500.000.

Δέχεται καταθέσεις και εκτελεί πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας ὑπὸ λίαν εὐνοϊκὸν δρους

Οἱ ἔχοντες συναλλαγὰς καὶ συμφέροντα ἐν Ἀμερικῇ δύνανται ν' ἀποτείνωνται εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν **HELLENIC BANK TRUST Co**, 51 Maiden Lane, New York, U. S. A., εἴτε πρὸς τὴν **ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**, ἐν Ἀθῆναις μὲν εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα (Τμῆμα Ἑργασιῶν Ἀμερικῆς), ἐν ταῖς Ἑπαρχίαις δὲ εἰς τὰ κατὰ τόπους ὑποκαταστήματα αὐτῆς.

ὁ ἐν **ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ** Πρακτορεῖον τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς (51 MAIDEN LANE) καὶ τὸ ἐν **ΣΙΚΑΓΩ** Γραφεῖον τῆς (33 S. CLARK Street) ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα.

Α. Ε. Β. Ε. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & Σ^{ΙΑ}

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡ. 51.250.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18, ΤΗΛΕΦ. 4-25 & 7-43

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: ΝΟΤΑΡΑ 48, ΤΗΛΕΦ. 2-87

ΤΜΗΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ

Γενική Ἀντιπροσωπεία τῆς **SHELL Co (HELLAS) Ltd.** — Ἑγκαταστάσεις ἐν Πειραιεῖ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Βόλῳ. — Διαρκὲς παρακαταθήκη βενζινῶν, πετρελαίων (φωτισικοῦ καὶ καύσεως), ὀρυκτελαίων, ἀσφάλτου, παραφίνης κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΟΝ

Ἀντιπροσωπεία τῶν Ἑταιρειῶν: **Bell Telephone Manufacturing Co**, **Corn Products Refining Co**, **Société Marseillaise du Sulfure de Carbon**, **Pure Cane Malasse Co Ltd**, **Egyptian Salt & Soda Co Ltd**.

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΠΟΙΓ'ΑΣ

Παρὰ τῷ τμήματι τούτῳ λειτουργεῖ εἰδικὸν τεχνικὸν γραφεῖον διὰ τὴν παροχὴν πάσης πληροφορίας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀσφάλτου καὶ διὰ τὰ σχετικὰ μηχανήματα εἰς πάντα αἰτοῦντα.

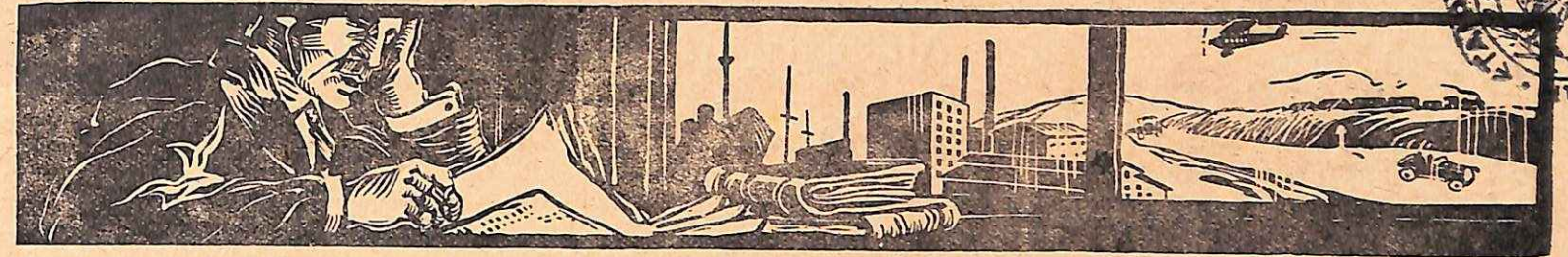
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ. 45667

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΟΥ

ΜΕΤΑ δέμηνον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀπουσίαν, ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, ἐπιστρέψας ἀπὸ τριημέρου εἰς τὴν πρωτεύουσάν, ἀνέλαβεν ἐκ νέου τὴν ἐνεργὸν καὶ ἄμεσον ἀσκήσιν τῶν βαρυτάτων του καθηκόντων. Μετ' ἀναξωγονημένην τὴν θεληματικὴν δημιουργικότητα, ἡ ἐλληνικὴ προσπάθεια ἐξακολουθεῖ.

Διότι ἐκεῖνο ποῦ μερικοὶ Ἕλληνες δὲν κατενόησαν ἀκόμη εἶνε ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν μας, ποῦ εἶνε ἡ ἐποχὴ τοῦ ἀεροπλάνου καὶ τοῦ ἀσφυμάτου, ἐπεταχύνθη καταπληκτικὰ τῆς ζωῆς — τῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ομάδων — ὁ ῥυθμὸς. Καὶ ὅτι μέσα εἰς τὴν βραδυρρυθμίαν καὶ ὁραθυμίαν τῶν πλείστων ἄλλων πολιτικῶν μας σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν, ξεχωρίζει — φωτεινὴ ἐξαιρετικότης συγχρονισμοῦ καὶ συντονισμοῦ — ἡ σκέψις καὶ ἡ δράσις, μὲ μίαν λέξιν ὁ ῥυθμὸς μετὰ τὸν ὁποῖον κυβερνᾷ ὁ κ. Βενιζέλος. Καὶ ὅτι δι' αὐτὸν τὸν λόγον κυριώτατα, ὁ κ. Βενιζέλος, ὡς κυβερνήτης, εἶνε ἀκόμη ἀντικατάστατος. Καὶ ὅτι δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἡ ἐλληνικὴ προσπάθεια ἀναστέλλεται κάπως ἅμα αὐτὸς ἀναπέμπεται, καὶ συνεχίζεται, μόνον ἅμα αὐτὸς τίθεται ἐκ νέου ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος...

Μετά, λοιπόν, τὴν ἀνακωχὴν, ἡ μάχη ἐπαναλαμβάνεται. Ἡ μάχη ἐναντίον ὅλων τῶν ἀναριθμητῶν δυσχερειῶν μετὰ τὰς ὁποίας εἶνε στρωμένος ὁ ἐπίπονος μεταπολεμικὸς μας ἀνήφορος. Ἡ μάχη ἐναντίον ὅλων τῶν ἀποστάσεων αἱ ὁποῖαι, προχθρὲς ἀκόμη, ἐχώριζαν τὸν βραδυποροῦντα αὐτὸν τόπον ἀπὸ τὴν γραμμὴν ὅπου ἔχει ἀναγάγῃ τοὺς ἄλλους λαοὺς ὁ πολιτισμὸς. Ἡ μάχη, ἐπίσης, ἐναντίον τῆς τρομερᾶς συνισταμένης ὅλων τῶν ἐγωϊστικῶν αξιώσεων τοῦ νεοελληνικοῦ ἀτομικισμοῦ, καὶ μὴ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ μὴ ἐπὶ πλέον ἀπόπειρα ὑπονομεύσεως τοῦ κοινοῦ συμφέροντος τοῦ κρατικοῦ μας συνόλου. Ἡ μάχη, ἐπὶ πλέον, ἐναντίον ὅλων τῶν ψευδῶν, ὅλων τῶν μικροεπιτηδειοτήτων, ὅλων τῶν σοφισμάτων καὶ ὅλων τῶν πανουργιῶν, μετὰ τὰς ὁποίας ἐπιχειρεῖται ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς τοῦ ἀξίου αὐτοῦ λαοῦ ἡ ἀναξιοτάτη παραπλάνησις.

Ὑπὲρ πάντων δὲ ἄλλο, ἡ μάχη τῆς τάξεως. Τῆς τάξεως εἰς τοὺς δρόμους, τοὺς ὁποίους ἀναιρεῖοντο χθρὲς νὰ κατακτήσουν καὶ πάλιν μερικοὶ ἀποτακτοί. Τῆς τάξεως εἰς τοὺς ἀγρούς, τοὺς ὁποίους ἐμηχανεύθησαν χθρὲς νὰ διαταράξουν μερικοὶ ἐνοπλοὶ συλλαλητηρίαρχοι. Τῆς τάξεως εἰς

τὴν κρατικὴν μηχανήν, τῆς ὁποίας τὴν χαλάρωσιν αὐτομάτως φεῖ! συνεπάγει τοῦ ἀκαταπονήτου μηχανοδηγοῦ ἡ ἔστω καὶ προσωρινωτάτη ἀπομάκρυνσις. Τῆς τάξεως, ἐν γένει, εἰς τὰς σχέσεις ὅλων μας, εἰς τὰς κρίσεις ὅλων μας, εἰς τὴν στάθμισιν τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν φόβων μας, τῶν πιθανοτήτων καὶ τῶν δυνατοτήτων μας, εἰς τὴν ἐκτύλιξιν καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς δυναμικότητός μας. Τῆς τάξεως, δηλ. τῆς ἁρμονίας, δηλ. τοῦ ρυθμοῦ.

Ἡ βέβαια δὲν θ' ἀποβῶμεν τῶν φυσικῶν νόμων ἀρνηταί, μέχρι τοῦ νὰ ἀμφισβητήσωμεν ὅτι καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ὑπερόχου ρυθμιστικῆς κινήσεως — ὅπως καὶ κάθε κινήσεως — ἡ ἐξέλιξις θὰ ἔλθῃ κάποτε ἡ στιγμή ποῦ θὰ σημειώσῃ τὴν μοιραίαν τῆς ἐσωτερικῆς ὕφεσιν ἡ θὰ χαλαρωθῇ καὶ αὐτὴ ὑπὸ τὴν ἐπίσης μοιραίαν πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς συνθήκας τριβῆς... Ναί. Ἀλλ' ἂς ἀπελπισθοῦν διὰ τὸ ἄμεσον τοῦλάχιστον μέλλον, διὰ τὴν ἐπικείμενην ἀκόμη διετίαν οἱ ἄδοξοι καὶ παραδόξοι ἐκεῖνοι Ἕλληνες, τῶν ὁποίων ἡ ἀνυπομονησία εἶνε κατ' εὐθείαν ἀνάλογος τῆς ἀδυναμίας των, καὶ ἡ διὰ τὸ μέλλον κομπορημοσύνη ἴση πρὸς τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀνεπάγκειάν των. Ἄς ἀπελπισθοῦν, διότι ὁ λαὸς αὐτῆς τῆς χώρας ἀπὸ τὸν κ. Βενιζέλον, καὶ μόνον ἀπὸ αὐτόν, θέλει ἀκόμη νὰ κυβερνηθῇ. Διότι καὶ ὁ ἀντιβενιζελισμὸς ὁ ἴδιος, τὸν κ. Βενιζέλον, καὶ μόνον αὐτόν, αἰσθάνεται καὶ ἐκτιμᾷ ὡς πραγματικὴν γενικὴν ἐγγύησιν. Διότι καὶ αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐπίδοξοι διάδοχοί του, εἰς τὸ βάθος τῆς διανοίας των, πρὸς τοὺς ἑαυτοὺς των μὲν δυσπιστοῦν, εἰς δὲ τὸν κ. Βενιζέλον, καὶ μόνον εἰς αὐτόν, πιστεύουν... Διότι ὁ κ. Βενιζέλος ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ, κατ' ὅλον τὸν χρονικὸν ὀρίζοντα ὅσον τὸ σημερινόν μας βλέμμα ἡμπορεῖ νάνηκεύσῃ, νὰ εἶνε, ἀσυζητητὴ, ὁ μόνος τῆς ἐλληνικῆς ἀναρρώσεως ῥυθμιστής.

Ἀλλ' ἀκούομεν τὴν σαρκαστικὴν ἀντιπαράθεσιν: «Μὴ τάχα αὕτη ἡ μοναδικότης σου δὲν εἶνε καὶ ἡ ἀχίλλειος πέτρα σου; Καὶ πῶς εἶνε νοητὸν τὴν Ἑλλάδα μόνος τοῦ ὁ κ. Βενιζέλος νὰ κάμῃ ἀγνώριστον; Καὶ ὅπως ὁ ὑπερφίαλος ἐγωκεντρισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ποῦ πιστεύει ὅτι, ἀπαρακολούθητος ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἀπομονωμένος εἰς τὴν ἐνεργητικότητά του, ἡμπορεῖ ἕνα ὅλο-

κληρον νέον κόσμον ὁλομόναχος νὰ δημιουργήσῃ»

Τὸ σόφισμα εἶνε ἀποσυνθετικῶτατα σαθρόν. Διότι ἐκεῖνοι ποῦ, ὅσονδήποτε καὶ ἀν ἀσχεμαίνον, ἀδυνατοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὸν σημερινόν τῆς Ἑλλάδος κυβερνήτην, δὲν εἶνε ἄλλοι παρὰ αὐτοί, οἱ σοφισταί. Διότι τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐνεργείας του δὲν τὸν χαράσσει ὁ κ. Βενιζέλος εἰς τὸ κενόν καὶ εἰς τὴν ἐρημίαν, ἀλλ' ἐπάνω εἰς τὴν σπαρταριστὴν ἐλληνικὴν ζωὴν, πρὸς τὴν ὁποῖαν ξένοι εἶνε αὐτοὶ καὶ μόνον αὐτοί, οἱ σοφισταί. Διότι ὁ ἐλληνικὸς λαὸς, αὐτὸν τὸν ῥυθμὸν, ὁ μόνον τὸν παρακολουθεῖ, ἐκεῖνος, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπαγορεύει, ἀλλὰ καὶ τὸν ἔχει ἀνάγκη, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀπαιτεῖ, — τὸν ἀπαιτεῖ δὲ ἀπ' αὐτόν μόνον ποῦ ἡμπορεῖ νὰ τοῦ τὸν δώσῃ, καὶ ὅχι ἀπὸ αὐτοῦ, τοὺς σοφιστάς. Διότι, ἐπὶ τέλους, ἂν ὁ κ. Βενιζέλος, ῥυθμίζων τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐξέλιξιν, δὲν ὑπολογίζει κυρίως παρὰ εἰς τὸν λαὸν ὡς παραστάτην του, ἔ! εἶνε τοῦτο ἀσφαλῶς προτιμότερον παρὰ ἂν εἰς τὴν θέσιν του εὐρίσκοντο, χωρὶς αὐτὸν λαὸν καὶ τὸν ῥυθμὸν, αὐτοί, οἱ σοφισταί!

Ὡστε οἱ σαρκάζοντες ἂς αὐτοκαταπίουν τὸν σαρκασμὸν των, καὶ ἂς ἀτενίσουν — ἂν τολμοῦν — τὸν ἐαυτὸν των εἰς τῆς συνειδήσεώς των τὸν καθρέπτην. Καὶ ὁ κ. Βενιζέλος ἂς μὴ περισπασθῇ ἀπὸ τὴν τεχνητὴν τῶν σοφισμάτων ομίχλην, καὶ ἂς ἐξακολουθήσῃ, ἀδιατάραχος, νὰ εἶνε ὁ ῥυθμιστής!

Εἶνε ἄλλως τε καὶ τὸσον μόνος, ὅσον οἱ ἀνακριβεῖς αὐτοὶ τῆς πραγματικότητος ζωγράφοι ζητοῦν νὰ τὸν παραστήσουν; Ἀλλ' ὅχι! Ἐπειδὴ μέσα εἰς τὸν φωτιστὴν ἐνὸς ἀστρου ἐκτυφλωτικοῦ δὲν φαίνονται οἱ δορυφόροι, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν. Ἡ ἐπειδὴ ὁ ζωγράφος ἐπιμένει νὰ μὴ βλέπῃ παρὰ τὴν νύκτα, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ἐχάραξε ἡ αὐγὴ. Ἡ ἐπειδὴ ἡ εἰκὼν τοῦ ἀναπαριστά μίαν κατὰστασιν στατικὴν, δὲν ἔπεται ὅτι κατηργήθη ἡ κίνησις. Οἱ παρατηρηταὶ ἂς μὴ κρίνουν ἐξ ἰδίων τὰ ἀλλότρια; ἂν αὐτοὶ κλεψιάζουν ἀσάλευτοι, ἄλλοι ὅμως προχωροῦν, σύμφωνα πρὸς τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Κυβερνήτου τὸν ῥυθμὸν, μετὰ ὀλιγοτέραν ἰσὺς ἢ οὕτως πρωτοβουλίαν, ἀλλὰ μετὰ καλοβουλίαν ἴσην. Καὶ αὐτοὶ δὲν εἶνε ὀλίγοι. Εἶνε καὶ τινες γέροντες, τοσοῦτω μᾶλλον ἀξιοθαύμαστοι ἀφοῦ προτιμοῦν νὰ παρασῶ-

ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΜΑΣ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΟΑΝΗΝ ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ

ΕΦΘΑΣΑ την φοράν αὐτὴν εἰς τὴν Γενεὺν μερικὰς ἡμέρας πρὶν ἀρχίσουν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐξήκοστης Συνόδου τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἐνδεκάτης Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν. Ὑπῆρχαν μόνον μερικοὶ δημοσιογράφοι, καὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν οἱ πρῶτοι ποὺ ἐφθασαν ἦσαν ὁ κ. Χέντερσον καὶ ὁ κ. Βενιζέλος. Ἐπεκράτει μία ἀτμόσφαιρα ἀρκετὰ περιεργός. Κάτι μεταξύ ἀδιαφορίας καὶ ἀπαισιοδοξίας. Μερικοὶ ἔλεγαν ὅτι αὐτὴν τὴν φοράν ἡ Συνέλευσις δὲν θὰ ἔχῃ ἐνδιαφέρον. Ἄλλοι ἰσχυρίζοντο ὅτι ἡ Συνέλευσις συνέρχεται εἰς πολὺ ἀσχημὴν στιγμὴν. Ἀναφορικῶς μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ ἐλλείψεως ἐνδιαφέροντος, ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος εἶπεν, ὁμιλῶν εἰς διεθνὴ κύκλον:

«Τὸ ἀκούω κ' ἐγὼ αὐτὸ καὶ τὸ διαβάζω. Περιμένετε, ἐν τούτοις, ν' ἀρχίσῃ ἡ Συνέλευσις καὶ θὰ δῆτε ὅτι καμμία ἄλλη ἔως τῶρα δὲν ὑπῆρξε τόσον ἐνδιαφέρουσα. Ἀρκεῖ ἡ ἐργασία ποὺ πρόκειται νὰ γείνη διὰ τὴν προσαρμογὴν τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν πρὸς τὸ Σύμφωνον Κέλλογκ, ἀρκοῦν τὰ ζητήματα μὲ τὰ ὁποῖα θ' ἀσχοληθῇ ἡ δευτέρη Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινωνίας (οἰκονομικὴ ὁργανώσις, τελωνειακὴ ἀνασκόπη, συνεννόησις καὶ προσέγγισις τῶν ἀγροτικῶν κρατῶν), ἀρκεῖ τὸ ζήτημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ τὸ ὁποῖον αὐτὴν τὴν φοράν θὰ βασίσει εἰς θετικὰ δεδομένα, χάρις εἰς τ' ἀποτελέσματα τῆς Ναυτικῆς Διασκεύσεως τοῦ Λονδίνου ποῦ, ὅσον καὶ ἂν τὰ θεωροῦν μερικοὶ πενιχρά, εἶνε πάντως θετικά, ἀρκοῦν αὐτὰ διὰ νὰ καταστήσουν τὰς ἐφετεινὰς συζητήσεις τῆς Γενεῦς ἐκτάκτως ἐνδιαφερούσας. Κοντὰ ὅμως εἰς αὐτὰ ὑπάρχουν τόσα ἄλλα. Ἡ ἔκτῃ λ. χ. Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινωνίας (τῶν πολιτικῶν υποθέσεων) θ' ἀσχοληθῇ καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας μὲ τὰ ζητήματα τῆς ὁργανώσεως τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης (τῆς Πανευρώπης), τῆς Παλαιστίνης, τῶν Μειονοτήτων. Ἀπὸ τὴν συζήτησιν ὧν αὐτῶν δὲν εἶνε δυνατόν παρὰ κάτι καλὸν καὶ ὠφέλιμον νὰ προκύψῃ».

Ὁ κ. Βενιζέλος, ὡς γνωστὸν, δὲν ὑποδύεται τὸν προφήτην. Εἶνε μόνον προικισμένος μ' ἐξαίρετικὴν διαύγειαν κρίσεως καὶ ὅταν πιστεύῃ κάτι τὸ πιστεύει μὲ πεποίθησιν ἀκλόνητον. Πιστεύει εἰς τὸν θεσμόν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, προσδοκᾷ πολλὰ ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὰ γεγονότα ἤλθαν ν' ἀποδείξουν καὶ τὴν φοράν αὐτὴν ὅτι ἔχει δίκαιον.

Ὑπῆρχαν, ὅπως εἶπαμε, καὶ οἱ ἀπαισιόδοχοι εἰς τὴν Γενεὺν καὶ εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς πρωτεύουσας, κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐφετεινῆς Γενικῆς Συνελεύσεως

νὰ ἀσχημονοῦν, δικαίωμα τῶν. Ἄλλ' αὐτοὺς δὲν θὰ κλονισθῇ εἰς τὴν πίστιν του, οὐδ' ἐπὶ δευτερόλεπτον. Μετὰ τὴν δέμησον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀπουσίαν του, μὲ ἀναξοφρονημένην τὴν θεληματικὴν δημιουργικότητα, ἡ προστάθεια ἐξακολουθεῖ.

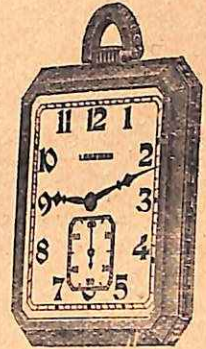
τῆς Κ. τ. Ε. Ἐλέγαν καὶ ἔγραφαν, ὅπως θὰ ἐνθυμεσθε, ὅτι ἡ εὐρωπαϊκὴ ἀτμόσφαιρα εἶνε περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν ταραγμένη. Ὑπενθύμιζαν τοὺς λόγους τοῦ κ. Μουσσολίνι καὶ τοῦ δόκτορος Τρεβιράνους. Τὰ μεγάλα γυμνάσια τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, εἰς τὴν Λωρραίνην καὶ τὰς Ἄλπεις, τὰ ὁποῖα εἶχαν κατὰ τὸ «πολὺ προπολεμικόν». Τὸν μεγάλον ἀγνωστον — τὸ μέγα ἐρωτηματικόν — τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν γερμανικῶν ἐκλογῶν καὶ τὸσα ἄλλα. Ὅταν πηγαίῃ κανεὶς ζητῶντας νὰ εὕρῃ ἀρρώστειες, τὰς εὕρσκει καὶ εἰς τὸν ὑγιέστερον ὁργανισμόν. Πολὺ περισσότερον, συνεπῶς, εἶνε ἐύκολον νὰ τὰς εὕρῃ εἰς ἕνα ὁργανισμόν, ὅπως τῆς Εὐρώπης, ποὺ ὑπῆρξεν ἐπὶ ἔτη βαρύτατα ἀσθενῆς καὶ τώρα μόλις, μὲ μεγάλῃν δυσκολίαν, ἀναρρῶνται. Ἀλλά, πάλιν, δὲν προσκαλεῖ κανεὶς τὸν Ιατρὸν ὅταν εἶνε ὑγιῆς καὶ — ὅπως ὀρθότατα παρητήρῃ ὁ κ. Οὐίλλιαμ Μαρτὲν εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Γενεῦς», τὴν παραμονὴν ἀκριβῶς τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου — ἂν οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης εἶχαν ἥδη διακανονίσῃ ὅλα τὰ ἐκκρεμῆ ζητήματά των θὰ ἦτο περιττὸν νὰ καταβάλλωνται τόσοι κόποι διὰ τὴν προσέγγισιν των καὶ τὴν μεταξύ των συνεννόησιν.

Τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου — Δευτέραν, 8 Σεπτεμβρίου — ἔγινε καὶ ἡ πρώτη συζήτησις διὰ τὴν ὁργανώσιν τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Ἡ Γαλλικὴ Λευκὴ Βίβλος, ἡ ὁποία διενεμήθη εἰς τοὺς πολιτικούς, τοὺς διπλωμάτας καὶ τοὺς δημοσιογράφους, ἔκαμνε λόγον εἰς τὸν τίτλον τῆς περὶ «ὁργανώσεως καθεστῶτος ὁμοσπονδιακῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνώσεως». Τόσον ὅμως ὁ κ. Μπριάν ὅσον καὶ οἱ ἄλλοι συζητῆται ἀπέφυγαν τὴν λέξιν «ὁμοσπονδία» ὅπως ἀπέφυγαν καὶ τὴν λέξιν «Πανευρώπη». Ἀπὸ τοῦ ἀπογεύματος ἐκείνου — τῆς Δευτέρας, 8 Σεπτεμβρίου — αἱ συζητήσεις τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Κ. τ. Ε. ἤρχισαν νὰ ὁμοιάζουσιν — ὅπως εἶπε παραστατικώτατα ὁ κόμης Ἀπονύϊ — μετοπαμὸν ἔχοντα δύο διακλαδώσεις: Ἡ μία, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα, περιλαμβάνει τὰ θέματα τ' ἀφορῶντα τὴν δράσιν τῆς Κ. τ. Ε. κατὰ τὸ λήξαν ἔτος (Σεπτέμβριος 1929—Σεπτέμβριος 1930). Εἰς τὴν ἄλλην διοχετεύεται ὅλον τὸ δημιουργηθὲν ρεῦμα διὰ τὴν Πανευρώπην. «Ὅλα τὰ κράτη — εἶπεν ὁ ἴδιος, θαλερώτατος, παρ' ὅλα τὰ ὀνδόντα πέντε χρόνια του, Οὐγγρος εὐπατρίδης — ἀπῆντησαν εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. Μπριάν, τὸ καθένα μὲ ἕνα «ναί». Ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ «ναί» συνοδεύονται ἀπὸ ἰσάριθμα «ἀλλὰ».

Ἡ περισσότερον θετικὴ ἀγόρευσις ἀπὸ ὅλας ὅσαι ἔγιναν διὰ τὴν ὁργανώσιν τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης εἶνε — κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην ὧν τῶν ἐδῶ κύκλων — ἡ τοῦ Ἑλλήνου ἐν Παριείοις Πρεσβευτοῦ κ. Ν. Πολίτου, ἐπὶ τῆς ὁποίας θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶ διότι θὰ εἶνε τὴν στιγμὴν αὐτὴν γνω-

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΜΑΡΚΑ

10
GRANDS
PRIX
506
PRIX D'OBSERVATOIRES

LONGINES

Ὁρολόγια ἀπολύτου ἀκριβείας.
Μεγάλη ἐκθεσις ἀνδρικών καὶ γυναικείων ὁρολογίων PLATINE, OR, ARGENT, NICKEL

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΑΦΉ Π. ΖΕΝΕΤΟΥ & ΣΉ

ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΟΛΙ

Ἑρμοῦ 19 Τηλ. 6-49
Σταδίου 4 α

ΑΘΗΝΑΙ

στὴν ἐν ταῖς λεπτομερείαις τῆς εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ κ. Ν. Πολίτης παρέχει ἐπίσης πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Κ. τ. Ε. καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης ὡς Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀφοπλισμοῦ καὶ τῆς Ἀσφαλείας Ἐπιτροπῆς.

Ὅταν ὠμίλησεν ὁ κ. Χέντερσον εἰς τὴν γενικὴν Συνέλευσιν, ἐπιστεῦθη σχεδὸν ἀπὸ ὅλους ὅτι εὕρεται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸν κ. Μπριάν. Ὁ τελευταῖος αὐτός, ὅσον καὶ ἂν ἀπέφυγε κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 8ης Σεπτεμβρίου τὴν λέξιν «ὁμοσπονδία», προπαγανδίζει πάντως ἕνα «ὁμοσπονδιακὸν δεσμὸν» τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Εἰς αὐτὴν τὴν ἀποψιν ὁ κ. Χέντερσον ἀνέταξε τὸν ἰδικόν του τύπον: ὅχι ὁμοσπονδιακὸς δεσμός ἀλλὰ στενὴ συνεργασία. Ὅχι νέα συστήματα ὁποῖον ἔστιν εἰς τὸν μηχανισμόν τῆς Κ. τ. Ε. Ἀφοπλισμός καὶ παροχὴ ἐγγυήσεως ασφαλείας διὰ τῆς ὀλικῆς ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τῆς Κοινωνίας τοῦ κράτους τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὑποστή ἄδικον ἐπίθεσιν. «Ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα θ' ἀποτελέσουν θέματα σοβαρωτάτων συζητήσεων τῆς τρίτης Ἐπιτροπῆς τῆς προεδρευομένης ἀπὸ τοῦ κ. Ν. Πολίτου ἐφάνησαν, ὅπως εἶπα, ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους (σχεδὸν ἀπὸ ὅλους) ὡς εὕρεσκόμενα εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Μπριάν. Ὁ τελευταῖος αὐτός θὰ ἤθελε νὰ ἔχῃ πρωτίστως τὸν λόγον ἢ ἔκτε Ἐπιτροπὴ τῆς Κ. τ. Ε. τῶν πολιτικῶν υποθέσεων, ἢ προεδρευομένη ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀντιπρόσωπον τοῦ Καναδᾶ σὲρ Ρόμπερτ Μπόρδεν, ἐνῶ κατὰ τὸν κ. Χέντερσον τὰ μεγάλα ζητήματα τῆς Εὐρώπης θὰ ἔπρεπε νὰ λυθοῦν ἀπὸ τὴν

τρίτην Ἐπιτροπὴν τῆς Κ. τ. Ε., τὴν ἐπὶ τοῦ Ἀφοπλισμοῦ καὶ τῆς Ἀσφαλείας, τὴν προεδρευομένην ἀπὸ τὸν κ. Ν. Πολίτην.

Εἰς τὸ πρόγευμα, ἐν τούτοις, ποὺ ἐδόθη ὑπὸ τῶν παρὰ τῇ Κ. τ. Ε. διαπεπτευμένων ἀντιπροσώπων τοῦ παγκοσμίου τύπου πρὸς τιμὴν τῶν ἀρχηγῶν τῶν διαφόρων ἀποστολῶν, ὁ κ. Χέντερσον ἔλαβε τὸν λόγον διὰ νὰ ἐκφράσῃ ἀμέριστον — ὅπως εἶπε — τὸν θαυμασμόν του πρὸς τὸ ἔργον τοῦ κ. Μπριάν «ὁ ὁποῖος εἰργάσθη ὅσον κανεὶς ἄλλος διὰ τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου», καὶ νὰ τονίσῃ ὅτι ἐν μεταξὺ τῆς ἀγγλικῆς καὶ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως ὑπάρχει διαφορά ἀπόψεων, ἐν τούτοις οὐδέποτε ὑπῆρξεν οὐτε θὰ ὑπάρξῃ καμμία διαφορά ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τῶν σκοπῶν καὶ τῶν βλέψεων. «Γαλλία καὶ Ἀγγλία — εἶπεν ἐπὶ λέξει ὁ κ. Χέντερσον — βαδίζουν τὸν ἴδιον δρόμον ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκέπην. Τὸ σχέδιον τοῦ κ. Μπριάν προέρχεται ἀπὸ μίαν μεγάλην ἰδέαν καὶ θὰ συζητηθῇ σοβαρῶς. Παρουσιάζεται ἐν τῷ τοῦ πλασίου τῆς Κ. τ. Ε. καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ συντελέσῃ μεγάλως εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ διεθνoῦς ἔργου μὲ τὸ ὅποιον ὅλοι ἀσχολούμεθα».

Ἡ δὴλωσις αὕτη, γενομένη εἰς τόσον κατηγορηματικὸν ὅρον ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ παγκοσμίου τύπου, ἐθεωρήθη ὡς ἀποκαθιστῶσα τὴν ἀγγλογαλλικὴν ἐγκάρδιον συνεννόησιν. Αἱ κακαὶ γλώσσαι, ποὺ δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ πουμενά, παρητήρησαν ὅτι δὲν θὰ ἐγένετο μία τόσο κατηγορηματικὴ δὴλωσις ἂν ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας δὲν εἶχαν γνωσθῇ τ' ἀποτελέσματα τῶν γερμανικῶν ἐκλογῶν, τὰ ὁποῖα ἔδωκαν μίαν τόσο καταπληκτικὴν ὅσον καὶ ἀπροσδόκητον (δὲν τὴν ἐπερίμεναν οὐτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ὅπως ἐδήλωσαν, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν) νίκην εἰς τοὺς ἐθνικοσοσιαλιστάς, δηλαδὴ τοὺς φασίστες, τοῦ φόν Χίτλερ.

Ὁ κ. Μπριάν ἠγέρθη ἐν μέσῳ θυέλλης χειροκροτημάτων διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Ἀγγλον συνάδελφόν του δι' ὅσα εἶπε μὲ τόσην ἐγκαρδιότητα καὶ τόσην πεποίθησιν. Εἶνε προφανὲς ὅμως ὅτι ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπερίμενε ν' ἀκούσῃ ἐπαίνους καὶ εὐχαριστίας ἀπὸ κάποιον ἄλλον: ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀντιπρόσωπον τῆς Γερμανίας. Χωρὶς τὴν πολιτικὴν τοῦ Ἀριστείδου Μπριάν, ἡ Βερμάντ θὰ κατεῖχετο ἀκόμη ἀπὸ τὰ γαλλικά στρατεύματα. Ὁ δόκτωρ Κούρτιους ὅμως ὠμίλησε διὰ τὸ μέλι τῆς εἰρήνης τὸ ὁποῖον ὡς ἐπιμελὴς μέλισσα προσκομίζει εἰς τὴν Κυψέλην τῆς Κ. τ. Ε., ἀλλ' ἀπέφυγε νὰ εἰπῇ ὅτι καὶ μίαν εὐχαριστήριον λέξιν πρὸς ἐκεῖνον ὅστις τόσον ἐκινδύνευσε διὰ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν πολιτικὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὠφέληθη πρωτίστως ἡ Γερμανία. Προφανὲς καὶ ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχε καὶ αὐτὸς ὕψος τοῦ τ' ἀποτελέσματα τῶν γερμανικῶν ἐκλογῶν. Ὁ κ. Μπριάν κατέφυγε τότε εἰς ἕνα τέχνασμα ποὺ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο ἀληθινὰ συγκινητικόν. «Ὅσα εἰς μάτην ἐπερίμενε ν' ἀκούσῃ ἀπὸ ἕνα ζωντανόν καὶ παρόντα τὰ ἔθεσεν εἰς τὸ στόμα ἐνὸς νεκροῦ καὶ ἀπόντος. Μὲ παλλομένη ἀπὸ συγκίνησιν τὴν βρονταζὴν φωνὴν του ἀνεπόλησε τὸν Γουσταῖον Στρέζεμαν, τὸν μεταστάντα φίλον καὶ συνεργάτην του. «Μοῦ φαίνε-

ται — εἶπε — πῶς τὸν βλέπω, μοῦ φαίνεται πῶς διαβάζω στὰ μάτια του τὰ λόγια αὐτά: «Ὅτι μοῦ ὑπεσχέθης, Μπριάν, τὸ ἐτήρησες. Ἐφῆρθες σὺν citizen du monde. Δὲν ἐπρόδωσες τὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ σοῦ εἶχα».

Μοῦ ἔτυχε, εἰς τὸ διάστημα τῶν τελευταίων χρόνων, νὰ ἴδω καὶ ν' ἀκούσω τὸν Ἀριστείδην Μπριάν εἰς πολλὰς ὑποβλητικὰς του στιγμάς. Νομίζω ὅτι ἡ στιγμή ποὺ ἐπρόφερε τὰ λόγια αὐτὰ ἦτο ἡ ὑποβλητικώτερα ἀπὸ ὅλας.

Αἱ γαλλοιταλικά συνουμιλία διὰ τὴν συνεννόησιν ἐπὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν τὰς ὁποίας ἀνήγγειλε πρῶτος ὁ κ. Χέντερσον (προφανῶς σκοπῶν, διὰ νὰ δεσμεύσῃ τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς Ἰταλοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐξαναγκάσῃ νὰ τὰς συνεχίσουν) φαίνεται — παρ' ὅλην τὴν τηρουμένην μυστικότητα — ὅτι ἐξακολουθοῦν εἰς τὰ παρασκήνια τῆς Διασκεύσεως, μὲ ἱκανοποιητικὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἀποτελέσματα. Ἐὰν ἐξακολουθήσουν νὰ εἶνε ἱκανοποιητικὰ μέχρι τέλους, τότε, ὀρισμένως, ἡ παροῦσα σύνοδος τῆς Γενεῦς θὰ σημειώσῃ μίαν ἀπὸ τὰς θετικωτέρας προόδους εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν.

Ἀφοῦ ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τοῦ κ. Βενιζέλου διὰ τὴν ἀρίστην διαχείρισιν ὧν τῶν ζητημάτων κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Μιχαλάκοπουλος, ἐργάζεται ἐπὶ κεφαλῇ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας μὲ βετικότητα, διαύγειαν κρίσεως καὶ ἐπακριβῆ ἐπίγνωνσιν τῶν ζητημάτων, προσάνα δλα ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν πλειστάκις καὶ εἰς περιστάσεις ἐκτάκτως δυσχερεῖς καὶ δυσμενεῖς χειρισθέντας ὡς ἱστορικὰ ζητήματα Ἑλλήνων πολιτικῶν.

Ὁ ὑφυπουργὸς κ. Ἀχ. Παπαδάτος ἀντιπροσώπευσεν ἐξαίρετα τὴν Ἑλλάδα τὸσον κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Δημοσιονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Συμβουλίου συζήτησιν διὰ τὴν διαδοχὴν ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων, ὅσον καὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Φιλανθρωπικῶν καὶ Κοινωνικῶν ζητημάτων τῆς Κ. τ. Ε. τῆς ὁποίας προεδρεύει διὰ πρώτην φοράν μίαν γυναῖκα, ἡ κόμηςσα Ἀπονύϊ. Ὁ κ. Ραφαήλ, ὁ κ. Γ. Μελάς, ὁ κ. Μαντζαβίνος, ὁ κ. Ἐξηγτάρης παρηκολούθησαν καὶ παρακολούθουν, ἕκαστος ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἀρμοδιότητός του, τὰ ἐλληνικὰ ἐκεῖνα ζητήματα τὰ ὁποῖα ἤλθαν ἐνώπιον τοῦ παλαιοῦ Συμβουλίου ἢ — ὅπως τὸ ζήτημα τῶν δασῶν τῆς Ρωδοῦς — πρόκειται νὰ ἔλθουν ἐνώπιον τοῦ νεοεκλεγέντος.

Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
Επιταγαὶ
Συνάλλαγμα

Η ΙΣΤ ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ της ετησίας Διακοινοβουλευτικής Διασκέψεως του Έμπορίου άρκει διά να εξηγήση τόσον τους επιδιωκόμενους σκοπούς όσον και τὰ επιτευχθέντα μέχρι σήμερον αποτελέσματα. Τῷ 1913 ἡ Κοινοβουλευτική ἐπὶ τοῦ Έμπορίου Έπιτροπὴ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἐν τρίτον περιόπου τῆς Ἀγγλικῆς Βουλῆς καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς νομοθεσίας καὶ γενικῶς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Ἀγγλίας εἶναι προφανής, παρεκάλεσε μία ομάδα Βέλγων πολιτικῶν ὅπως ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκροτήσεως μιᾶς Διεθνoῦς Κοινοβουλευτικῆς Διασκέψεως τοῦ Έμπορίου. Σκοπὸς τῆς Διασκέψεως ταύτης ἦτο ὅπως ἐπέλθῃ μία ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν Κοινοβουλευτικῶν Έπιτροπῶν ἐπὶ τοῦ Έμπορίου τῶν διαφόρων Κοινοβουλίων, ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς κωδικοποίησιν καὶ ἐνοποίησην τῶν διατάξεων τῆς ἐμπορικῆς νομοθεσίας τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς μεγαλειτέραν προστασίαν τῶν ἐμπορικῶν τῶν συμφερόντων εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Πράγματι περὶ τὰ μέσα Ἰουνίου 1914 συνήλθεν ἡ Ἀ' Διακοινοβουλευτικὴ Διάσκεψις τοῦ Έμπορίου εἰς Βρυξέλλας, εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον ἀντιπροσωπεῖται μόνον 6 Κοινοβουλίων.

Αυστηρῶς δλίγας ἐβδομάδας μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἔργων τῆς Διασκέψεως ταύτης ἐξεργάσθη ὁ μέγας πόλεμος τοῦ 1914. Ἀλλ' ἐνῷ κατ' ἀρχὰς ἐνομίσθη ὅτι ἡ ἀναστάσις καὶ ἐν πολυλοῖς τὸ σταμάτημα τῶν διεθνῶν ἀνταλλαγῶν, πού προσέκαλεσεν ὁ πόλεμος, θὰ καθίστα μάταιαν τὴν συγκλήσιν μιᾶς νέας Διασκέψεως τοῦ Έμπορίου, ἐν τούτοις ἀργότερον κατενοήθη πλήρως ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκ νέου συγκλήσεως τῆς, ἀκριβῶς πρὸς ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν μεγάλων προβλημάτων πού ἐδημιούργησεν ὁ πόλεμος. Τὸ πρόγραμμα δηλαδή τῆς Διασκέψεως ἤρχισεν ἐπενεκτικόν καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν διαφόρων οἰκονομικῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἐγέννησεν ὁ πόλεμος, ἀργότερον δὲ καὶ αἱ διάφοροι συνήκται τῆς εἰρήνης. Τοιοῦτοτρόπος ἡ Διάσκεψις ἤρχισε καὶ πάλιν συνερχομένη τακτικὰ ἀπὸ τοῦ 1916 εἰς ἐτησίας συνελεύσεις, εἰς τὰς ὁποίας κατ' ἀρχὰς μὲν μετεῖχον ἀντιπροσωπεῖται τῶν Κοινοβουλίων τῶν συμμάχων μόνον κρατῶν μετὰ δὲ τὴν ὑπογραφήν τῆς εἰρήνης προσετέθησαν καὶ ἀντιπροσωπεῖται τῶν οὐδετέρων καὶ ὡς καὶ τῶν πρώην ἀντιπάλων τοιούτων. Σημειωτέον ὅτι ἡ Ἑλλάς μετέσχε διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Δ' Διακοινοβουλευτικὴν Διάσκεψιν τοῦ Έμπορίου, ἡ ὁποία συνήλθεν ἐν Λονδίῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου 1918, ἀντιπροσωπευθεῖσα διὰ τοῦ σημεινοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀ. Μιχαλακοπούλου. Εἰς πρωτοβουλίαν δὲ τοῦ τελευταίου τούτου ὀφείλεται καὶ ἡ πραγματοποίησις ἐν Βρυξέλλαις τῷ 1919 ἡδρύσεως τοῦ Διεθνoῦς Ἰνστιτούτου τοῦ Έμπορίου, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει καὶ ὡς μόνον γραφεῖον τῆς ετησίας ἐκάστοτε Διασκέψεως.

Υπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς εἶναι προφανές ὅτι τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀρμοδιότης τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Διασκέψεως τοῦ Έμπορίου δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὰ στενὰ ὅρια τὰ ὁποῖα ἐμφαίνει ὁ τίτλος τῆς. Ἡ ἡμερησία διάταξις τῆς Διασκέψεως ἔχει περιλάβει μέχρι σήμερον θέματα ὅχι μόνον ἐμπορικῶν ἀλλὰ καὶ γενικωτέρου οἰκονομικοῦ ἐνδιαφέροντος. Τὸ γεγονός δὲ ὅτι μετέχουν σήμερον ἀντιπροσωπεῖται 30 Κοινοβουλίων, πλὴν τοῦ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος τῆς παρέχει συγχρόνως τὴν ἀρμοδιότητα νὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ μεγάλα οἰκονομικὰ προβλήματα, εἴτε τὴν ἐμπορικὴν νομοθεσίαν καὶ τὰς διεθνεῖς ἀνταλλαγὰς ἀφορῶν εἴτε τὰ διάφορα οἰκονομικά, νομισματικά, δασμολογικά, παραγωγικά, μεταναστευτικά κλπ. ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησεν ὁ πόλεμος. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ τίτλος τῆς Διασκέψεως ὡς Διακοινοβουλευτικῆς Διασκέψεως τοῦ Έμπορίου ἐθεωρήθη ὡς λίαν στενὸς ἀπὸ πολλὰ μέλη αὐτῆς. Πέρουσι μάλιστα κατὰ τὴν ΙΕ' Συνέλευσιν ἐν Βερολίῳ, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως κ. Ἀλ. Παπαναστασίου, μετέχων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας, εἶχε προτείνει τὴν μετονομασίαν τῆς Διασκέψεως καὶ τὴν ἐκλογὴν ἐνὸς τίτλου μάλλον περιεκτικοῦ. Τὴν πρωτοβουλίαν δὲ ταύτην τῷ Ἑλληνικῶς πολιτεντοῦ ἀπεδέχθη ἡ ἐφετεὶν ἸΣΤ' Συνέλευσις τῆς Διασκέψεως, ἡ ὁποία ὁμῶς διὰ λόγους ἱστορικοῦς διετήρησε τὸν τίτλον τῆς Διακοινοβουλευτικῆς Διασκέψεως τοῦ Έμπορίου, προσθέσασα τὸν ὑπότιτλον «Parlement de l'économie mondiale».

Ἡ ἸΣΤ' Διακοινοβουλευτικὴ Διάσκεψις τοῦ Έμπορίου, ἡ ὁποία συνήλθεν ἐφέτος ἀπὸ τὰς 7 ἕως τὰς 12 Σεπτεμβρίου εἰς Βρυξέλλας, παρουσίαζε τὸ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον, ὅτι εἰς τὸ πρόγραμμα αὐτῆς περιελαμβάνοντο καὶ ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως Μπριὰν περὶ τῆς δυνάμεως μιᾶς Ἑυρωπαϊκῆς Ὁμοσπονδίας. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὸ θέμα τοῦτο ἀπερρίχθη τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν ἐργασιῶν τόσον τῆς ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς ὅσον καὶ τῆς ὁλομελείας τῆς Διασκέψεως, ὅχι μόνον λόγῳ τοῦ γενικωτέρου αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος ἀλλὰ καὶ διότι αἱ διαφοροὶ ἀντιπροσωπεῖται μὴ δεσμευόμεναι ἰδιότητα ἢ ἐντολὴν εἶχον τὴν εὐχρείαν τὰ ἐκθέσουν ἐλευθέρως καὶ μὲ μεγαλειότητα ἐντύτητα τὰς ἀπόψεις τῶν ἐπὶ ἐποχὴν συνεζητεῖτο ἐπισήμως καὶ μὲ κυβερνήσεις τῶν ἐν Γενεύῃ.

Ἡ εἰρήνησις τοῦ ζητήματος εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς διακεκριμένον μέλος τῆς γαλλικῆς ἀντιπροσωπείας, τὸν βουλευτὴν Κορσικῆς καὶ πρῶτον ὑπουργὸν Ἀναπτύξεως τῶν ἐκθεσίων δὲ εἰρηγητῆς ἔδωκε μίαν πλήρη εἰκόνα τῶν κινδύνων οἱ ὁποῖοι περιβάλλουν τὴν μεταπολεμικὴν Εὐρώπην καθὼς καὶ τοῦ μόνου μέσου πρὸς ἀποτροπὴν αὐτῶν. Τὸ μέσον δὲ τοῦτο, δηλαδή τὴν ἰδέαν τῆς Εὐρωπαϊ-

κῆς Ὁμοσπονδίας, ὅχι μόνον υἱοθέτησεν ὁ εἰρηγητῆς, ἐπηρεασμένος καταφανῶς ἀπὸ τὴν σχετικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ καὶ διέγραψε πλήρως μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν λογικὴν καὶ διαύγειαν, χωρὶς, βεβαίως, νὰ παραγνοήσῃ ἢ καὶ νὰ ὑποτιμᾷ τὰς σχετικὰς δυσκολίας καθὼς καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀπαιτηθησομένων προσπαθειῶν.

Οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους διατρέχει ἡ μεταπολεμικὴ Εὐρώπη γίνονται καταφανεῖς μὲ μίαν ἀπλὴν ἀνάγνωσιν τῶν στατιστικῶν τοῦ διεθνoῦς ἔμπορίου. Πράγματι ἐνῷ ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι τοῦ 1925 ὁ ὄγκος τῶν διεθνῶν ἀνταλλαγῶν ἡῆξεν ἀπὸ 100 εἰς 105, τοῦναντίον ἡ θέσις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἔμπορίου εἰς τὸν ὄγκον αὐτὸν ἡλαττώθη ἀπὸ 100 εἰς 89. Εἶνε προφανές δηλαδή ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ βιομηχανικὴ καὶ γεωργικὴ ἀνάπτυξις τῶν μὴ εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὅχι μόνον ἡῆξεν τὸν ὄγκον τοῦ διεθνoῦς ἔμπορίου ἀλλὰ καὶ συνηγωνίσθη ἐπικινδύνως τὴν εὐρωπαϊκὴν παραγωγὴν. Ἐνῷ δὲ ἡ ἐπιτυχία τῶν μεθόδων τοῦ Ford καὶ γενικῶς τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγῆς ἀποδεικνύει σαφῶς ὅτι διὰ νὰ δυνηθῇ μία βιομηχανία νὰ ἐπιτύχῃ τιμὰς κόστους μικροτέρας καὶ τοιουτοτρόπως νὰ συναγωνισθῇ τὰς ἀντιπάλους τοιαύτας ἔχει ἀνάγκην ἐκτεταμένων ἀγορῶν καταναλώσεως καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἐλαχίστων δασμολογικῶν φραγμῶν, τοῦναντίον ἡ Εὐρώπη, χώρα κατ' ἐξοχὴν βιομηχανικὴ, ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι σήμερον ἡῆξεν ὅχι μόνον τὸ ὕψος τῶν τελωνειακῶν τῆς φραγμῶν ἀλλὰ καὶ τὴν ἔκτασιν αὐτῶν, δεδομένου ὅτι αἱ συνθήκαι τῆς εἰρήνης ἐδημιούργησαν 11.000 χιλιόμετρα νέων τοιούτων. Τοιουτοτρόπος δὲ σήμερον ἐνδίδεται καταδικασμένη ἡ Εὐρώπη, παρ' ὅλα τὰ 471 ἑκατομ. τῶν κατοίκων τῆς, νὰ βλέπῃ διαρκῶς καὶ εἰς βάρος τῆς αὐξανομένης τὴν οἰκονομικὴν δύναμιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, αἱ ὁποῖαι μολὺς ἔχουν 120 ἑκατομ. πληθυσμόν.

Ἀπὸ θεωρητικῆς ἀπόψεως ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τὸ ὁποῖον ἀντιμετωπίζει τοιουτοτρόπος ἡ Εὐρώπη δὲν εἶνε δύσκολος. Τὸ ὑπόδειγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ὅπου ἡ ἐλευθέρω κυκλοφορία τῶν ἀνθρώπων, τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἐδημιούργησεν ἕνα τόσον εὐνοϊκὸν περιβάλλον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς, εἶνε πάντοτε πρόχειρον πρὸς μίμησιν. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῶν ἱστορικῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι καθιστοῦν τὴν μίμησιν ταύτην ἀπείρως δυσχερεστέραν διὰ τὴν Εὐρώπην, καθὼς καὶ τῶν διαφόρων ἐμποδίων τὰ ὁποῖα θὰ συναντήσῃ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν, ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἀποψις ἡ ὁποία δέον νὰ ἐξετασθῇ μετὰ προσοχῆς. Διότι ἡ ἰδέα τῆς Πανευρώπης προχέει ἑξισταζομένη θὰ ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ὁργάνωσις τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν στρεφόμενη ἐναντίον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἢ τῶν ἄλλων μὴ εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Τοιουτοτρόπος ἀντὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὄργανον εἰρηγικῆς ρυθμίσεως τῆς παραγωγῆς, κυκλοφορίας καὶ καταναλώσεως, τοῦναντίον ἡ Πανευρώπη θὰ ἐκινδύνευε νὰ γίνῃ ὄργανον ἐνὸς νέου εὐρωπαϊκοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καὶ αἰτία νέων οἰκονομικῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ πολέμων. Βεβαίως δὲ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ οὔτε τὸν

ἄμεσον οὔτε τὸν ἔμεσον σκοπὸν τῶν ἀναλαβόντων τὴν εὐγενὴ αὐτὴν πρωτοβουλίαν.

Κατ' αὐτοὺς ἡ Εὐρώπη ἔχει ἀπλούστατα καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον νὰ ἀμυνθῇ ἐναντίον τοῦ ἔξυτάτου ἀνταγωνισμοῦ τὸν ὁποῖον ἔχει δημιουργήσει καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἡ Ἀμερικὴ, ἡ ὁποία συγχρόνως δὲν παύει καὶ νὰ ὑψώνῃ διαρκῶς τοὺς τελωνειακοὺς τῆς φραγμοὺς διὰ νὰ καθιστᾷ δυσκολωτέραν τὴν εἰσαγωγὴν εὐρωπαϊκῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀμερικανικὰς ἀγοράς. Ἀλλως τε ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει μία εὐρωπαϊκὴ ὁμοσπονδία εἶνε γενικώτερος. Διὰ τῆς ἐνοποιήσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀγορῶν καὶ τῆς ἐλευθέρως κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν ἐμπορευμάτων θὰ τονωθῇ ἡ εὐρωπαϊκὴ παραγωγή, θὰ βελτιωθῇ αἱ οἰκονομικαὶ συνθήκαι καὶ φυσικὰ θὰ αὐξηθῇ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Ἀπὸ τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο θὰ ὠφελήθουν κυρίως αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγή εἰς Εὐρώπην μεοῦται διαρκῶς λόγῳ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῆς τελευταίας.

Εἰς τὸ ἴδιον συμπέρασμα καταλήγει καὶ μία προσεκτικὴ μελέτη τῶν διαφορῶν ἱστορικῶν δεδομένων. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ Γαλλία πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789 ἦτο διηρημένη ἀπὸ ἕνα πλήθος ἐσωτερικῶν τελωνειακῶν φραγμῶν, οἱ ὁποῖοι ἡμποδίζον τὴν γενικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου. Εἶνε ἀναμνησθήτεον ὅτι ἡ κατὰ τὴν ἐξοχὴν εἰρηνηστικὴν αὐτῶν φραγμῶν καὶ ἡ ἐνοποίησις τῆς γαλλικῆς ἀγορᾶς ὠφέλησε κυρίως καὶ ἀμέσως τὴν Γαλλίαν, λαμβανομένην ἐν συνόλῳ, ἐμμέσως δὲ καὶ ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην ἡ ὁποία εἶδε τοιουτοτρόπος αὐξανομένην τὴν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῆς Γαλλίας. Τὸ αὐτὸ θὰ ἡδύνατο νὰ λεχθῇ καὶ περὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὴν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἶχον ἀκόμη ἐφαρμόσει τὴν ἄκρως προστατευτικὴν πολιτικὴν τῶν ἀπέναντι τῶν προϊόντων τῶν ἄλλων χωρῶν.

Ἀπόδειξις δὲ ὅτι μία τοιαύτη οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις τῆς Εὐρώπης δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὰς μὴ εὐρωπαϊκὰς χώρας ὑπῆρχε καὶ ἡ στάσις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν χωρῶν τούτων κατὰ τὴν Διάσκεψιν τῶν Βρυξελλῶν. Δυστυχῶς αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι δὲν μετέχουν τῆς Διασκέψεως. Ἀλλὰ τὸσον ἡ ἀντιπροσωπεῖται τῆς Ἰαπωνίας ὅσον καὶ αἱ διάφοροι ἀντιπροσωπεῖται τῶν κρατῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἰδιαίτερος μάλιστα ἡ τῆς Βραζιλίας, ἐξήραν τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὁμοσπονδίας καὶ ἡγήθησαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς, ἐν πλήρει συναισθήσει ὅτι ἡ ἐπιτυχία αὕτη θέλει παραγαγεῖ καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ καὶ τὰ ἰδικὰ τῶν συμφέροντα.

Ἀλλ' ἂν κατ' ἀρχὴν ἡ ἰδέα τῆς Πανευρώπης ἐτενεν ὁμοθυμῶν ἐπιδοκιμασίας ἐν τῇ Διασκέψει, ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ ὁρισμένα ἀπόψεις ἢ μάλλον ὁρισμένα λεπτομέρεια, αἱ ὁποῖαι καίτοι δὲν ἀνεκινήθησαν ἐν τῇ Διασκέψει δὲν παύουν νὰ ἐνδιαφέρουν ἰδιαίτερος ὁρισμένα κράτη καὶ μάλιστα εὐρωπαϊκὰ. Διότι εἶνε προφανές ὅτι μία οἰκονομικὴ ἐνοποίησις τῆς Εὐρώπης ἀσφαλῶς πρόκειται νὰ παραγάγῃ τὴν εὐρωπαϊκὴν παραγωγὴν καὶ οἰκονομικήν

κὴν εὐρωστίαν ὡς σύνολον, ἀλλ' ἀσφαλῶς ἐπίσης θὰ καταδικάσῃ τὴν παραγωγὴν, ἰδιαίτερος μάλιστα τὴν βιομηχανικήν, ὁρισμένων χωρῶν μὴ προηγμένων οἰκονομικῶς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν χωρῶν τῆς Ἀυτικῆς Εὐρώπης. Ἐφ' ὅσον δὲ ἀναφέρεται τὸ παράδειγμα τῆς ἐνοποιήσεως τῆς Γαλλίας, δὲν πρέπει παραλλήλως νὰ λησμονώμεν ὅτι ἂν ἡ ἐνοποίησις αὕτη ὠφέλησε γενικῶς τὴν Γαλλίαν ὡς σύνολον, συγχρόνως κατεδίκασεν ὁρισμένας περιφερείας τῆς, ἰδίως μάλιστα τὰς ἀπομακρυσμένας ἀπὸ τὰ μεγάλα κέντρα βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τοὺς διαφόρους κόμβους συγκοινωνίας, εἰς ἕνα βαθμιαῖον οἰκονομικὸν μαρασμόν, καὶ μίαν αὐξουσαν διαρροὴν καὶ ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ ἴδιος ἄρα γε κίνδυνος δὲν θὰ ἡπείλει ὁρισμένας μικρὰς χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν κειμένων μακρὰν τῆς Ἀυτικῆς Εὐρώπης; Βεβαίως ὁ κίνδυνος αὐτὸς δὲν εἶναι ἀπόλυτος καὶ πρὸ παντὸς ἐξαορτὰ ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς γενικῆς ἀρχῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἶναι ἀσκόπον νὰ ἀρχίσωμεν σοβαρῶς μελετῶντες ἐν Ἑλλάδι τὰς ἀπωτέρας συνεπείας τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνοποιήσεως καὶ μάλιστα αἱ ὁρισμένους λίαν εὐαίσθητους κλάδους τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς.

Ἀλλ' ὅπως εἵπομεν ἀνωτέρω, τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἀνεκινήθη ἐν τῇ Διασκέψει, ἡ ὁποία ἡσχολήθη μόνον μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴν τῆς ἰδέας τῆς Πανευρώπης. Ὑπὸ τοὺς ὅρους δὲ αὐτοὺς ἦτο ἐπόμενον ἡ ἰδέα αὕτη νὰ γίνῃ κατ' ἀρχὴν ὁμοθυμῶς δεκτή. Παρ' ὅλην ὁμῶς τὴν ὁμοφωνίαν, αἱ ἀναπόφευκτοι διαφοραὶ ἀντιλήψεων καὶ συγκρούσεως συμφερόντων δὲν ἤρρησαν νὰ ἐκδηλωθῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ σχεδίου ψηφίσματος, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν ἡ γαλλικὴ ἀντιπροσωπεῖα πρὸς ἔγκρισιν. Αἱ ἀντιρροήσεις δὲ αὗται διετυπώθησαν σαφέστερον εἰς τὰ σημεία τῆς προτάσεως ψηφίσματος, τὰ ὁποῖα μοιραῖως ἀπεικονίζοντο τῆς γενικῆς ἀρχῆς διὰ νὰ εἰσελθῶν εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς.

Ὁ Ἀγγλος ἀντιπρόσωπος Sir John Sandeman Allen, Πρόεδρος τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπὶ τοῦ Έμπορίου Έπιτροπῆς τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ἀντετάχθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὴν εὐχὴν τῆς γαλλικῆς προτάσεως ψηφίσματος ὅπως διευκολυνθῶν αἱ οἰκονομικαὶ συνεννοήσεις τμηματικῶς μεταξὺ διαφόρων ὁμάδων κρατῶν, προτάξας τὸν κίνδυνον ὁποῖος θὰ ἐγεννᾶτο ἐκ τῆς δημιουργίας νέων καὶ μάλιστα μεγαλειτέρων πυρῆων ἐμπορικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Τέλος δὲ ἐξήγησε τὴν διαγραφὴν τῆς εὐχῆς περὶ ἰδρύσεως νέας ὁργανώσεως, ἔχουσας στερεὰς βάσεις καὶ ἐκτεταμένην ἀρμοδιότητα πρὸς ταχύτεραν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, ἡ ὁποία περιελαμβάνετο εἰς τὸ γαλλικὸν σχέδιον, ἐκφράσας τὰς ἀμφιβολίας τὸν περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν διαφόρων ὁργανώσεων, αἱ ὁποῖαι τόσον ἐπληθύνθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Μὲ τὰς ἀντιρροήσεις ταύτας συνεφώνησε καὶ ὁ Ἰταλὸς ἀντιπρόσωπος San Martino Valperga, γερουσαστής, ὁ ὁποῖος συγχρόνως ἐξήγησε καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως «ἐνοποίησις» διὰ τοῦ ὅρου «συνεργασίας», πρὸς ἀποφυ-

γὴν κάθε παρεξηγήσεως.

Καθὼς ἐτονίσθη καὶ ἀνωτέρω, ἡ διαφωνία ἐξεδηλώθη ἐπὶ τῶν σημείων ἀκριβῶς τὰ ὁποῖα ἀφαιρῶν τὰς πρακτικὰς λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς. Ἦτο προφανές ὅτι, παρ' ὅλην τὴν κατ' ἀρχὴν συμφωνίαν, τόσον ὁ ἀγγλικὸς παρτυκλαρισμὸς ὅσον καὶ ἡ φασιστικὴ εὐαίσθησις, εἰς τὰ ζητήματα τὰ σχετικὰ μετὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ ἱστορικὴν παράδοσιν, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ διατυπώσουν ὁρισμένας ἐπιφυλάξεις. Ἐπιφυλάξεις αἱ ὁποῖαι καθίστων ἀκόμη ἐντονωτέρας καὶ περισσώτερον προφανεῖς τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ συναντήσῃ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἡ ὁραία ἰδέα τῆς Πανευρώπης.

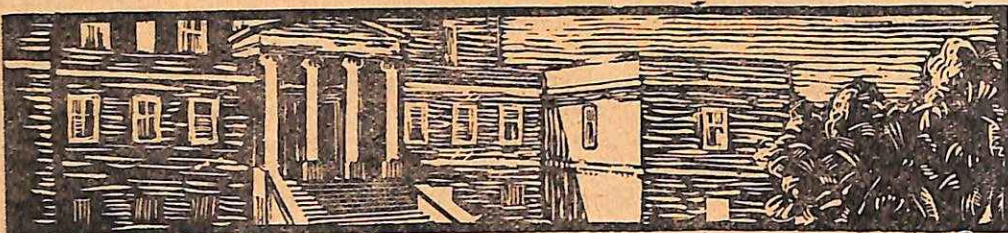
Ἀλλ' ἡ Διακοινοβουλευτικὴ Διάσκεψις τοῦ Έμπορίου δὲν εἶνε σῶμα τεχνικὸν οὔτε εἶνε δυνατόν νὰ ἀσχολῇται μετὰ τὰς λεπτομερείας τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ζητημάτων πού τὴν ἀπασχολοῦν. Προορισμός τῆς εἶνε ἡ ἔρευνα καὶ μελέτη τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων καὶ ἡ κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴ μιᾶς λύσεως τῶν. Εἰς ἄλλους ἀνήκει ἡ ἐξεύρεσις τρόπου πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν λύσεων τούτων. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπίτευξις μιᾶς συμφωνίας ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος τῆς κατ' ἀρχὴν ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως Μπριὰν δὲν ὑπῆρχε δύσκολος, διατυπωθέντος τούτου ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ Διακοινοβουλευτικὴ Διάσκεψις τοῦ Έμπορίου, πιστὴ πάντοτε εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν ὁποίαν εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς διεκνήρυξε, κηρύσσειται διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὑπὲρ τῆς ἰδέας ὅτι ἡ οἰκονομικὴ προσέγγισις τῶν λαῶν πρόκειται νὰ αὐξήσῃ τὴν εὐημερίαν ὅχι μόνον ὁλοκληρῶς τῆς ἀνθρωπότητος ἀλλὰ καὶ ἐκάστης κατ' ἰδίαν χώρας καὶ ὅτι ἐπιμένοντες πρέπει νὰ καταργηθῶν οἱ πάσης φύσεως φραγμοὶ, οἱ ὁποῖοι σήμερον ἐμποδίζουν τὰς διεθνεῖς ἀνταλλαγὰς.

«Ἡ Διάσκεψις ἰδιαίτερος ἀντιλαμβανόμενη ὅτι ἡ Εὐρώπη, διηρημένη σήμερον εἰς εἰκοσιν ἐπὶ τὰς χωριστάς περιφερείας τὰς ὁποίας χωρίζουν ἀπ' ἀλλήλων φραγμοὶ ἐξακολοθητικῶς ὑφιστάμενοι λόγῳ ἐντάσεως τῆς προστατευτικῆς πολιτικῆς, φθείρεται σοβαρῶς ἀπὸ τὴν παρὰ τὴν καταστάσεως ταύτης, νομίζει ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ καλλιεργηθῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσώτερον ἡ οἰκονομικὴ συνεργασία τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἡ ὁποία θὰ ὠφελήσῃ ὅχι μόνον τὰς χώρας ταύτας ἀλλὰ καὶ τὰς χώρας ὅλου τοῦ κόσμου, χάρις εἰς τὸν μόνον τῆς οἰκονομικῆς ἀλληλεγγύης, ὁποῖος, ὅσον ἀφορᾷ τὰς διεθνεῖς ἀνταλλαγὰς, ἐπιτρέπει ὥστε καθεὶ λαὸς νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐημερίας τῶν ἄλλων λαῶν.

«Τέλος δεδομένης τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ καὶ τῶν δυσκολιῶν αἱ ὁποῖαι θὰ ὑπάρξουν, δεδομένου συγχρόνως ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο θὰ ἀπατήσῃ μεγάλας καὶ ὑπομονητικὰς προσπάθειας καὶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ συντελεσθῇ παρὰ διὰ μακρῶν σταθμῶν, ἡ Διάσκεψις ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως τὰ ἐνδιαφερόμενα κράτη ἀποφασίσουν συντόμως περὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν πρακτικῶν μέσων τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐπίδοξιν του, ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς δράσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καὶ μετὰ τὰς καλλιτέρας ἐγγυήσεις ἐπιτυχίας».

Παρ' ὅλην τὴν κατηγορηματικότητα

ΛΑΚΩΝΙΚΑ

ΗΤΟ μοιραῖον, κατὰ τὴν ἐπιδείξιν τοῦ στολισμοῦ τῶν ἱταλικῶν ἀεροπλάνων εἰς Τατόϊ δέσιν οἱ θαυμασμοὶ Ἰταλοὶ ἀερόποροι μὲν ἐπέδειξαν τὰς ἰκανότητάς των, ἀποτελέσματα πείρας καὶ διαρκούς ἐξασκήσεως, νὰ βαρῇ τὸ φιλόξενον ἑλληνικὸν γῶμα μὲν τὸ αἶμα ἐνδὲς λαμπροῦ Ἰταλοῦ πιλότου. Ἐργαζόμενοι καὶ ἡμεῖς διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς ἀεροπορίας μας ἐν τῷ εἰρηκτικῷ ἐπιπέδῳ, προσβλέπομεν πρὸς τὴν εὐγενή θύλακα τοῦ Ἰταλοῦ ἀεροπόρου, ἐν τῇ συναισθηθείσει αὐτοῦ παρομοίας θύσις εἶνε περρωμένων καὶ ὑποστώμενων καὶ ἡμεῖς, μοχθοῦντες διὰ τὴν ἀεροπορίαν, καὶ οἱ ναεῖς ὑψηλὸς σκοπὸς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ ἀνεὶ θυμάτων. Συμμερίζομενοι τὴν δόνην καὶ τὸ πένθος τῆς ἱταλικῆς ἀεροπορίας, συλλυποῦμεθα θερμότατα τὴν Ἰταλικὴν κυβερνήσιν καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ ἐνδόθου Ἰταλοῦ ἀεροπόρου.

ΔΕΝ γνωρίζομεν καὶ δὲν θέλομεν νὰ προ-
μεινεύσωμεν τί θὰ εἴη ἀπόφες, κατὰ
τὸ πρὸς τιμὴν τοῦ πολιτικῶν γένημα τοῦ
«Πεντελικού», δ κ. Πρωτοπυργός. Θὰ το
ρίσωμεν μόνον τὸ ἐξής: ὅτι δύο μέθοδοι
εἶνε δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀπὸ τὴν Κυ-
βέρνησιν ἐν τῇ μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπικοινωνίᾳ
τῆς ἡ μεθόδου: τῆς καθήσυχας, τὴν ὁ-
ποῖαν τόσον εὐλόγητος ἦκειν πρὸ τινὸν
ἡμερῶν ἐν Θεσσαλονικίᾳ δ κ. Ὑπουργὸς τῆς
Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Καὶ ἡ μεθόδος τῆς
ἀναλήψεως ὀργῶν καὶ συγκεκομημένων ἀπὲ-
ναντι τοῦ λαοῦ ὑποχρεώσεων, ἐν τῷ πλαι-
σίῳ τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνα-
τοτήτων μας. Φυσικῶς, ἄλλως τε, αἱ δύο με-
θοδοὶ δὲν ἀλληλοαποκλείονται, τοῦναντίον
δὲ ἀλληλοσυμπληροῦνται. Καὶ ἂν δ κ. Βουρ-
λούνης, μὴ προσδεσθῶν τῆς Κυβερνήσεως,
δὲν ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποίησιν καὶ τὰς
δύο, ἀλλ' δ κ. Βενιζέλος προφανῶς καὶ εἰς
τάς δύο θὰ προσφύγῃ, διὰ νὰ ἀνανεσθῇ θε-
τικῶς καὶ κατηγορηματικῶς τὸ μεταξὺ του

δσον ἀφορᾷ τὴν γενικὴν ἀρχήν, εἶνε
προφανές, ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦτο τῆς
Λαοικουβουλευτικῆς Διασκεψέως τοῦ
Ἐμπορίου δὲν παρανοεῖται τὰς ἀπει-
ρους δυσκολίας τοῦ ὅλου ἐγχειρήμα-
τος. Θὰ ἤδυνάτο μάλιστα νὰ προσθε-
σῇ κανεὶς ὅτι καὶ αὐτὴ τοῦ ἡ τελι-
κῆ διατίπωσης φέροι τὴν σφραγίδα
τῶν διαφορῶν συζητήσεων καὶ τροπο-
λογιών, τὰς ποίας ὑπέστη τὸ ἀρχικόν
σχέδιον τῆς Γαλλικῆς ἀντιπροσωπείας.
Ἄλλ' εἶνε ἐπίσης προφανές, ὅτι μέσα
ἀπὸ τὰς γενικὰς αὐτὰς γοαμίας τοῦ ψη-
φίσματος προβάλλει καὶ ἐκδηλώνεται
κατὰ τὸν πλέον σαφεῖ τρόπον ἡ κοινὴ
ἐπὶ τῶν ἀντιπροσώπων 30 Κοινοβου-
λίων ὅπως διευκολυνθῇ ἡ οἰκονομικὴ
συνεργασία τῶν διαφορῶν λαῶν καὶ
ἀρχίσουν ἐξαφανιζόμενοι οἱ διάφοροι
ῥαγαιμοὶ ποῦ ἐμπόδιζον τὰς διεθνεῖς
ἀνταλλαγὰς. Ἄν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν
30 τούτων Κοινοβουλίων ἐκφράζουν,
στω καὶ κατὰ τεκμήριον, τὴν κοινὴν
ἐννοίαν τῶν λαῶν ποῦ ἀντιπροσωπεύουν.
Ὁν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἐπικυνο-
ναι καὶ ἡ ἀνταλλαγή γνώμων εἰς τὴν ὁ-
οίαν ἔδωσεν ἀφορμὴν ἡ ΓΣΤ' Διακοι-
νουβουλευτικὴ Διάσκεψις τοῦ Ἐμπορίου
τῆς ῥῆς μὴ πολὺτιμος συμβολὴ εἰς τὸ
λόγον.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Καλαμών

λαού και αὐτοῦ πολιτικὸν καὶ ἔθνικόν συμβόλαιον τῆς 19ης Αὐγούστου 1928. Θὰ εἶνε ἄλλως τὸ σύμφωνος ἢ τῶν αὐτῶν ἐνέργεια καὶ μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ μὲ τὴν φροντίδα ἣν πάντοτε ἡ παρούσα Κυβέρνησις ἐπέδειξε νὰ εἶνε Κυβερνήσις θετικῶν πραγματοποιήσεων. Σήμερον δέ, ταῦτα πραγματοποιήσις ἀναμνηστὴν ὁ λαός.

ΤΑ ὑπὸ μελέτην κρατικά προβλήματα, ἵστεο παρουσιάζουν εἰς διὰ ἡμᾶς, παρουσάζοντα ἕνα τῶσον πολυπλοκὸν περιεχόμενον, ὥστε ἀπορεῖ κανεὶς μὲ τὴν ἀφέλαιαν ἥ μὲ τὴν ἐπιτολαιότητα ἐκείνων ποῦ προηγουμένως ἐξέτασαν καὶ ἀδιανοήτως ἐμέσα εἰς τρεῖς παραγράφους καὶ διὰ τῶν μερῶν καὶ μεταβάσεων τυπογραφικῶν στοιχείων τῶν κυρίων ἄρθρων τὸν ἐφημερίδων τῶν. Διότι προκρίται, ὡς ἐστὶ τὸ πολὺ, περὶ προβλημάτων τεχνικῶν, διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν στοιχῶν δὲν χρειάζεται τέχνη ἀλλὰ τεχνικότης. 'Εν' αὐτῶν θὰ ἠθέλωμεν μόνον ἐγκύριον γνώας εἰδικῶν, αἱ ὅποια καὶ μόναι παρουσιάζουν τὸ ἐγγύγιον τῆς βαθέας ἀντικειμενικότητος. "Οἷα τὰ ἄλλα δὲν εἶνε παρὰ ἀπλὴ polemika, ἀναπονερόμενῃ ἡ εἰς μίαν χονδρικὴν ἀντικυβερνητικὴν προκαταλήψην ἡ εἰς ὠριμένον κοινοτικὸν μικρομακάριον τὰ λιανικὰ συμφέροντα. Καὶ βέβαια, τοῦτο σημειοῦντες δὲν ἔχομεν, καὶ ἡμεῖς, τὴν ἐπιπολαίαν ἀφέλαιαν πα πιστεύομεν δι' ἡ βιομηχανία αὐτὴ θὰ σιγήσῃ: εἶνε δ' ὁ μόνος κλάδος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ποῦ ποτὲ δὲν θὰ γνωρίζῃ τὴν ἀνεργίαν! 'Αλλ' ἄς τὸ ἀντιληφθῶν τοῦλάχιστον οἱ ἀναγνώσται, καὶ ἄς κινήσωσιν αὐτοὶ τὴν ἀπεργίαν. Καὶ ἰδῶς ἄς κατανοήσωσιν βλοιο οἱ εἰδικοί, οἱ δυνάμεις καὶ δώσωσιν μίαν υπεύθυνον γνώμην, δι' ἔχουν τὸ ὑπεράτον καθήκον καὶ τὴν ἐκπεράσωσιν. Διὰ τὰ διευκολυνθῇ καὶ ἡ Κυβέρνησις, διὰ τὰ διαφωτισθῇ καὶ ἡ Κοινωνία.

Ἡ περὶ δανείου μεταπορείς καὶ ἐνοποιή-
 σεις τῶν μεταπολεμικῶν μας δανείων
 κατ' αὐτὰς λεχθέντα εἶνε ὥστε πρόωρα, ἀν-
 ταποκρίνονται ὅμως ἀσφαλῶς εἰς τὸ πρό-
 ληθ' ἀχρίστα σκεπτικῶν κυβεροτήτων μελέ-
 τῃν. Εἶνε ἄλλως τε προφανές ὅτι ἡ ἐπιτε-
 ρεσις μιᾶς ταπεινῆς δημοσιονομικῆς τακτοποιή-
 τικῇν, ἡ πολλῶν ἐκατομμυρίων μὲ μίαν σημα-
 νίαν, ἐπὶ τῶν ἐκατομμυρίων ἐκατομμυ-
 ρίων μὲ τὰ ποσῶτα ἐπιβαρύνεται δ' κρατικῶς
 προϋπολογισμοῦ. Ἄλλ' ἐν ἐπίσης προφα-
 νές ἐστι ὅτι ἡ ἀρτία τὸν προβλήματος πομολέτη
 κησις, ἐμφανίσις, καὶ ἐμετάλλεισις τῆς καραδ-
 κάλληλου, ἀπὸ διεθνῶς οἰκονομικῆς τῆς κα-
 πησις, σιμυῖσις. Καὶ πρὸς τὸ παρόν, ἡ σιμυῖσις
 αὐτῇ δὴν ἀνεργίᾳ εἰς τὸν δόξοντα: ὡς συν-
 κρίσις, ἰδῶ, προεργασία, καταρτιζομένου
 ὅσον δὲ κληθῇ ἡ Κυβέρνησις τοῦ μίαν ἡμέ-
 ρας τοὺς ἀμοιβοῦσις ἐξόνους. Ἐχομεν ἄλλως τε
 ἡ διαπραγματευτοῖσις αὐτῇ καὶ δὴ ἔχη γίνῃ καὶ
 ὡς Κυβέρνησις δὴ ἀνήχη ἀσφαλῶς ἡ μεγάλη
 ὡς πρὸς τὸν ἀνέχοντα, αὐτόν, τὴν
 ὡς πρὸς τὸν ἀνέχοντα, αὐτόν, τὴν
 ὡς πρὸς τὸν ἀνέχοντα, αὐτόν, τὴν

ΕΝΑ ἐκ τῶν μεγάλων ζητημάτων ποῦ ἐση-
μαίνειν ἡ στιγμή οὐκ ὀκνῶς καὶ τοιμηθεὺς νά
ἀντιμετωπιθοῦν καὶ διαρρυθμισθῶν, εἶνε
ὁ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς προσφυγικῆς
ποσότητος. Ὡς πρὸς ταύτην, ἀνέλθι
πάλιν ἐν τῇ Βουλῇ ζητῇ ἐκ μέρους τοῦ κ.
Γερμανοποιήσεως ὁπορευομένης, καὶ τοῦ σύνθημα-
τος ἐξηγγέλλῃ ὡς συνοψίζον τὴν πολιτι-

κὴν ποὺ καὶ μόνην δικαιοῦται, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦται καὶ νὰ προσφυγικῇ τῇ Κυβερνήσει ἀπέναντι τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου, τοῦ ὁποίου αἱ ἄλλαι ἐλπίδες τόσοι σκληρὰ ἐφωλιδίσθησαν ἀπὸ τὴν ὀμίην πραγματικότητος καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ γενικωτέρου ἔθνικοῦ συμφέροντος. Ἀπὸ τῆς ὑπογράφης τῆς ἑλληνοαμερικανικῆς συμφωνίας τῆς 10ης Ἰουνίου ἐπέρρασαν ἄνω τῶν τριῶν μηνῶν, κατὰ τοὺς ὁποίους βεβαίως κατεστρώθη τὸ πρόγραμμα ἐνεργείας. Ἡδὴ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ πρέπει νὰ ἀνακοινωθῇ ἐν ταῖς λεπτομερείαις του. Τὸ ἐπιβάλλουν καὶ ἄλλοι λόγοι, ἀλλὰ καὶ λόγοι ψυχολογικοί. Διότι, ἐν τῷ μεταξὺ — εἶνε δὲ τοῦτο κοινὸν μυοτικὸν — ἔχει, ἀπὸ τριμῆνον, ἐξαπολυθῆναι μεταξὺ τῶν ἀτόρων προσφυγικῶν τάξεων μία μανιώδης ἀντικυβερνητικὴ προπαγάνδα. Τὰ ἐν οἴκῳ μικροσυμφέροντα συζητοῦνται πλέον ἐν ὅμῳ. Καὶ οἱ ἐν ὅμῳ εὐσεβέροντες πλέον εἰς τὰ τοῦ οἴκου. Εἶνε καιρὸς δὲ καταπλεῖξαι τὴν πραγματάναν νὰ πᾶσιν συνθλιπτικὸς ἐπὶ τῆς μεγάλῃς αὐτῆς ψυχμμορίας. Ἔτσι, καὶ ἡ ὑπάρχουσα ἀκόμῃ οἰκονομικὴ ἀπορία θὰ ἀρχίσῃ θεραπευομένη. Καὶ ἡ ἀπορία περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν κυβερνητικῶν ὑποχρεώσεων θὰ διαλυθῇ.

Τὸ ἐργατικὸν συνέδριον ποῦ διεξήχθη αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα καὶ τὰ ἔκτροπα ποὺ πεπαιστώκει ἐκινδύνευσαν καὶ τὸ ἔκτροχισμὸν τελείως, ἀποδεικνύον τὴν κόπαιον ψυχικὴν ἀνομιαν ποὺ φέρεται εἰς τὰ πνεύματα μερίδου τοῦ ἐργατικοῦ μας πληθυσμοῦ καὶ τὴν ἑλλειπὶν κοινῆς ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν κας πρὸς μερικοὺς ἐκ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ μοнопωλῶν τὴν ἐπὶ τοῦ ἐργατικοῦ μας κόσμου προστασίαν. Ἡ τελευταία αὕτη δυσανομία θέτει δόλοκληρον τὸ πρόβλημα τοῦ ἑλληνικοῦ συνδικαλισμοῦ, ὁ ὅποιος, ἂν θέλῃ νὰ ἐπικρατῇ τελείως εἰς τὴν χώραν μας ὡς σύστημα κοινωνικῆς ὀργανώσεως, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς πειθαρχίας καὶ ἐπὶ τῆς υποταγῆς τοῦ ἀτομικοῦ εἰς τὸ ἐπαγγελματικὸν καὶ εἰς τὸ γενικώτερον κοινωνικὸν συμφέρον. Ἐὰν ἔχουν καὶ οἱ «πατέρες» τῆς ἐργατικῆς μας τάξεως τὸ προσωπικὰ τὸν, ἀπὸ τὰ κανονισμὸν ἔξω τῶν συνδικατῶν τῶν, πρὸ τῆς συγκροτήσεως τῶν διαφόρων προσεδρίων τῶν, καὶ ἰδίως μακρὰν τῶν συνεδρίων τῶν. Διότι, ἂλλοιῶς, ἀποτελεῖται φθιβερόν καὶ ἐξευτελιστικὸν θέημα, διὰ τὰς ὅλας τοῦ ὁποίου προκαλουμένης μελαγχολικᾶς σκέψεις δὲν χρεωστεῖται ἐπὶ τέλους τίποτε ὁ ἐργατικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος. Ἄν ὑπάρχῃ ὅπως εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ὑπάρχει—πραγματικὴ ἐργατικὴ συνείδησις, ἡ καταπίνεσις αὐτὴν τὴν «φιλεργατικὴν» ἀσυνείδησιαν μερικῶν ραδιούργων. Εἰς τοὺτους δὲ προτείνομεν νὰ συμπεῇσιν ἕνα ἰδιαιτερον συνδικατὸν· τοῦ τῆς βιομηχανικῆς ἐπεξεργασίας ἀναεργάτων ἐργατικῶν ψυχῶν. Αὐτὸ απαιτεῖ ἐπὶ τέλους καὶ ὁ ταυλοισμός!

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Πρόσκλησις

Αλγούσης μετά τινας ἡμέρας τῆς
 προθεσμίας διὰ τὴν ἀπογραφήν, παρα-
 καλοῦνται οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐμπορι-
 κῶν, βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπι-
 χειρήσεων, ὅσαι δὲν ἀπεγραφῇσαν ἐκ
 παραδρομῆς, ὅπως εἰδοποιήσωσι σχετι-
 κῶς τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀ-
 θηνῶν μέχρι τῆς 26ης Σεπτεμβρίου, ἵνα
 τοῖς ἀποσταλῇ ἀπογραφεὺς. Ἐπίσης
 παρακαλοῦνται ὅσαι ἐπιχειρήσεις ἔχου-
 σιν εἰς χεῖράς των εἰσέτι τ' ἀπογραφί-
 κα δελτία, λόγω μὴ προσελεύσεως ἀ-
 πογραφέως διὰ τὴν παραλαβὴν των,
 ὅπως εἰδοποιήσωσι σχετικῶς τὸ Ἐμπο-
 ρικὸν Ἐπιμελητήριον ἵνα μεριμνήσῃ
 διὰ τὴν παραλαβὴν των.

Αθήναι τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1930
 Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ
 Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου
 Ἀθηνῶν
 Α. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

Η ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣ ΔΡΑΣΙΣ

ΕΙΣ τὸ φυλλάδιόν του «Δημοκρατία καὶ Ἀυτοδιοικήσις» ὁ κ. Καραβιδάκης κάμνει τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς Δημοκρατίας μας εἶχε κυρίαν συνέπειαν τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἀτομικῆς ρουσφετολογίας διὰ τῆς ὁμαδικῆς. Οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὸ νέον πολίτευμα ἔσπεισαν διὰ ὀργανωθῆναι εἰς σωματεῖα, ὁμοσπονδίας, συνομοσπονδίας κτλ. πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος ὁμαδικῶς ἄλλα καὶ ἐβξιστικὰ πάντοτε παροχὰς καὶ ἀνταλλάγματα, τὰ ὁποῖα εἰνε τόσοι περισσότεροι παρὰ ὅσοι ὅσον περισσότεροι εἶνε οἱ συνσπικόμενοι.

Εἶνε πραγματικὴ ἀκριβὲς ὅτι ἀληθὲς ὁ-
ργανωτικὴ ἀνθρῶπις παρετήρηθη εἰς τὸν τό-
πον καὶ μετὰ τὴν μικρασιατικὴν κατα-
στροφὴν καὶ τὴν μεταπολίτισυν. Καὶ οἱ
ἱεροφάλται ἀπέκτευσαν τὸ σωματεῖόν των
πρὸς προστασίαν τῶν δικαίων των. Δὲν
ὑπάρχει τεχνικὴ καὶ ἐπολιτιστικὴ πρόδοσις,
καὶ ἡ στοιχειωδότερα, τὴν ὁποῖαν να μὴ
ἐπακολουθῇ καὶ ἐμφάνισις ὁργανώσεως τῶν
ζημιουσίων, ἔστω καὶ ἐμμέσως ἐξ αὐτῆς,
καὶ ἀξιούντων ἐπομένως ἀποζήμιουσι. Ἰ-
κανοποιήθη οὕτω πλήρως ἡ εὐχὴ ἐκείνων
οἱ ὅποιοι ᾔψελον τὴν ὁργανωσιν ταῖς αὖ-
ταις καὶ συμφορῶντων, ὡς καὶ ἐκείνων οἱ ὅποιοι
ἐξήγγιστον ἐκδημοκρατισμὸν τῆς ζωῆς, ὥσαν
ἢ Ἑλλάς διὰ τῆς γενικῆς καὶ καθολικῆς
ψηφοφορίας να μὴ εἶχε προηγηθῇ εἰς τὴν
ὁδὸν τῆς δημοκρατίας ὅλων σχεδὸν τῶν εὐ-
ρωπαϊκῶν χωρῶν.

Ἡ ἀβασίλειος δημοκρατία ὑπῆρξεν ὄντως ἡγεμονικὴ εἰς τὰς παροχὰς πρὸς τὰς τοιαύτας ἰδιωτύπους νεοελληνικὰς ὀργανώσεις. Ὁ φόρος τῆς βενζίνης ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ σκορπίζεται εἰς πραγματικοὺς καὶ ὑποθετικούς ἀμαξήλατας καὶ κερραγωγίς, τοὺς οὐσίους ἐξήμιωσεν ἡ εἰσαγωγή τῶν αὐτοκινήτων, γενομένη πρὸ ἀρετῶν ᾗδ' ἐτῶν. Πρόθυμοι καὶ ὀργανωμένοι καταλλήλως διὰ τὰς συμμετάσχουσιν εἰς τὴν πανδοσίαν αὐτὴν εἶνε καὶ οἱ κερροποιοί, ἀμαξοποιοί, πεταλωταί, χαντζήδες κλπ. Οἱ λεμβοῦχοι ἔλαβον ἐπίσης τὸ μερίδιόν των. Οἱ παρακροῦχοι δὲν εὐερεστοῦνται δὲ ἐκνεύουσιν τῆς παράγχεος των ἐμῇ κατόπιν ἱκανοποιητικῶν ἀνταλλαγμάτων. Κλασσικὸν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο εἶνε καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς Θεσσαλονίκης, ὁ ὅποιος οὕτε ν' ἀκούσῃ ἤθελε περὶ ἐγκαταλείψεως τῆς ἐκτάσεως τῆς προωρισμένης διὰ τὸ πάρον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐπὶ ἑτῇ μακρᾷ εἶχε καλοστρωθῆ. Ὑπάρχουν ἀκόμη σιγαροποιοὶ συχνὰ τὰς ἐμφανίσεις των ποιοῦμενοι, οἱ ὅτιοι ζητοῦν ἀποζημιώσεις διὰ τὴν πρὸ δωδεκαετίας ἐπισχωμένην τῶν συναροποητικῶν μηχανῶν...

Ἡ ὀργανωτικὴ αὐτὴ ἀντιθεσις θὰ ἦτο
εὐσεβητικὴ κοσμογονία διὰ τὴν χώραν μας
ἀν' ἀπέδιδε καὶ οὐσιαστικούς καρπούς ἐκτὸς
ἐκείνων, ἐννοεῖται, τοὺς ὁποίους εἰς βάρος
τοῦ Δημοσίου καὶ ἀντιστάσεως μὴ οὐσης
συγκεκριμένης.

Πάντες όμως οι ἐκ τοῦ πλησίου παρακολουθήσαντες τὴν κίνησιν αὐτὴν καὶ ἐνθουσιώδεις ἄλλους θιασώταις αὐτῆς κινούν σήμερον μετ' ἀπογορευσεύσεως τὴν ἐκ φαλὴν. Ἡ πράξις ἀπέδειξεν ὅτι ἀν ἀξιζόμεν ὀλίγα πράγματα ὡς ἄτομα, δὲν ἀξιζομεν τίποτε ἢ σχεδὸν τίποτε ὡς ὁργανῶσις. Αἱ ὀλίγαι ἐξαιρέσεις ἐνισχύουσι ἀπλῶς τὸν κινῶνα. Κατὰ τὸ πλεῖστον αἱ ὁργανώσεις μας ἀποτελοῦν ὠργανωμένην ἀναρχίαν

Εἶνε δὲ ἐπικίνδυνον ὄχι μόνον εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἐνδιαφερομένων ἀλλὰ καὶ γενικώτερον, λόγῳ τῆς νοοτροπίας τὴν ὀποίαν καλλιεργούν, νοοτροπίας κατ' ἐξοχὴν ἀντικρατικῆς. Πρὸς τὸ Κράτος πάντοτε, ἐναντίον αὐτοῦ σφένδαμον, χωρὶς κἄν να λαβροῦν τὸν κόπον τὰ ἐπιδιώκουν διὰ τῆς κοινῆς συμπράξεως καὶ προσπάθειας καὶ τῶν ἰδίων δυνάμεων τὴν βελτίωσιν. Ἐνεκα τοῦ ἀτομικιστικοῦ χαρακτῆρος μας καὶ τῆς τοικυρῆς παραδόσεως, οἱ Ἕλληνες δὲν τρέφονεν κανὲν ἐνδιαφέρον γι' ἐκτίμωσιν πρὸς τὸ Κράτος, ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ὅμως τὰ πάντα ἀναμένονεν. Αἱ ὀργάνώσεις συνήθως εἶνε ἀπλοῦς πολλαπλασιασμοὶ τῶν ιδιοτήτων αὐτῶν. Οἱ Ῥώσοι μοῦτζοι οἱ ἄλλοτε παρεπονούντο διότι ὁ Θεὸς ἦτο πολὺ ὑψηλὰ καὶ ὁ σάρας πολὺ μακρυὰ. Εἰς τὸν δημοκρατικὸν τόπον μας αἱ ὀργανώσεις τὸ θέλουν τὸ Κράτος, δηλ. τὴν ἀνωτέραν ὀργάνωσιν, κλειτοσσοῦν. Διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων των ἐγκλειστοῖται εἰς τὸν ἐλεφαντίνον πύργον των καὶ ἀγνοοῦν ἀπολύτως τὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἄλλων. Ὅταν δὲ κάποτε μνημονεύουν καὶ αὐτά, τὸ πράττουν κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος προδίδει τὴν κοροϊδεῖαν.

Οι ἄνθρωποι εἰς τὰς συγκεντρώσεις των ἀποβάλλον, ὡς γνωστόν, τὴν ἴδιαν ἀτομικότητα καὶ ἀποκοτὴν τὴν ἰδιώτημον ψυχολογίαν τοῦ πλήθους ἢ οἷοια πολλάκις εἶνε καὶ ψυχολογία ἀγέλης. Ἄλλ' εἶνε ζήτημα ἂν ὑπῆρχεν ἄλλοι πολλοὶ συγκεντρώσεις αἱ οὗσαι διὰ προσήγγισιν τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν παραλογισμῶν τῶν ἱδικῶν μὲς ὀργανωμένων συνανθροπίων καὶ συλλαλητηρίων. Οἱ εὐρύστατοι Ρωμιοὶ κἀμύοντες εἰς αὐτὰς τὴν νῆσσαν ἀποδέχονται ἀνυζητητὶ τοὺς δεκαλόγους τοὺς ἐκπερνομένους ἀπὸ τὸ Σινὰ τῶν ὀργανωσέων των. Πρόσφατον παραδειγμα ἡ ἀπειλὴ τῶν ἐνόπλων συλλαλητηρίων τῶν σταφιδοπαργαγῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιτεύξεως μεγαλυτέρων τιμῶν διὰ τὸ προϊόν των εἰς τὰς ξένας ἀγοράς. Τὸ αὐτὸ ἠθέλησαν νὰ ἐπιχειρήσουν πέρουσι καπνοπαργαγοὶ ὠρισμένων περιφερειῶν διὰ τὸν καπνὸν των, κορυφῶμα δ' ἀπέτελεσε τὸ τελευταῖον ἀγορτικὸν συλλαλητήριον Θεσσαλονίκης. Τὸ ἐμφανισθὲν ψήφισμά του δμιλεῖ περὶ πάντων καὶ πασῶν καὶ ζητεῖ συλλήβητῃ τὴν προστασίαν ὧτων τῶν προϊόντων, ἀκόμη καὶ τῆς σταφίδος καὶ τοῦ βάμβακος, διακηρύττεται δ' ἀπ' ἑτέρου καὶ αὐτὸς Κυβερνήσεως διότι ἠΐθερος τὸν δασμὸν τοῦ οἴτου, κριθῆς καὶ ἀραβοσίτου, ἵτοι τῶν ἱδικῶν των κατ' ἐξοχὴν προϊόντων. Τοῦ περιεχομένου τοῦ περιφήμου οὗτου τοῦ ψήφισματος ἔλαβον τελευταῖοι γνώσιν οἱ συναχθέντες ἀγρόται, πάντες σιτοπαργαγοὶ, κριθοπαργαγοὶ, ἀμειώτατα ἐπομένως ὠφελόμενοι ἐκ τῆς δασμολογικῆς προστασίας ἐπιμόνων ὑπὸ τῶν ἱδικῶν ζητητήσεως, οἱ ὅποιοι θὰ εἶχον ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ στρέψουν κατὰ τῶν νῶτων τῶν ὀργανωτῶν τὰς ράβδους των ἐὰν ἐγκαλέσθαι ἀνταγωνίζοντο τί ἐπρόκειτο μετὰξὺ τῶν αἰτημάτων των νὰ παρεντεθῇ. Ἀλλὰ δὲν ἔλαβον γνώσιν τοῦ ψήφισματος καὶ τὰ περισσότερα τῶν μελῶν τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς. Συνεστάθη τοῦτο καὶ προσβλήθη δι' ἐξ ὀργανοπαγῆς ὑπὸ τῆς μειοψηφίας τῇ ἐπιτροπῇ.

Πρὸ τριετίας ἔκαμε τὴν ἐμφάνισίν τῇ
σύμπραξις καὶ συμμαχία μεταξὺ τῆς Ὀ

μοσπονδίας τῶν Ἐπαγγελματιῶν ζητού-
σης ἐλάττωσιν τῶν φόρων, καὶ τῆς Ὁμο-
σπονδίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ζητούσης
αὐξήσιν τῶν μισθῶν. Ἐλθουσύνθησαν μόνον
οἱ σύμμαχοι νὰ ἐξηγήσουν κατὰ ποῖον τρό-
πον ἤτο δυνατόν ὁ συμβιβασμὸς τῶν ἀντι-
κειμενικῶν σκοποῦν τῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνε-
κάλυπτον καλὴν χρυσοφόρον ποταμὸν ὁ
ὁποῖος θὰ ἐπέτρεπε τὴν αὐξήσιν τῶν μι-
σθῶν καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν φόρων, τὴν
πῆτα δηλ. ὀλάκωρ καὶ τὸν σκύλλων χορ-
τάτον.

Ἄλλ' ἔκεινο τὸ ὁποῖον περισσότερον καὶ τῶν παραδοξολογιῶν καὶ τερατολογιῶν διέκρινε μέχρι τοῦδε τὴν συλλογικὴν μας δρᾶσιν εἶνε ἡ ἔλλειψις χρηστότητος καὶ ἐντιμότητος εἰς τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν. Τὸ σκάνδαλον τοῦ Σκιαδᾶ τῆς Κερκυράας δὲν εἶνε τὸ πρῶτον οὕτε τὸ τελευταῖον. Εἰς πολλὰς ἄλλας παρομοίας ὀργανώσεις ἡ ἀσύστολος σπατάλη καὶ ἡ λωποδυσία, ἂν καὶ εἰς μικροτέραν βεβαίως κλίμακα, ἔχουν θριαμβευτικῶς ἐγκαθιδρυθῇ. Οἱ κιβδηλότεροι κατορθώνουν πολλάκις γὰρ ἐπιπλέον.

Τὸ πρῶγμα εἶνε ἀνεξήγητον, δεδομένου
ὅτι ὁ λαὸς ἔχει ἀνεπτυγμένην τὴν σχετι-
κὴν ὀφφρσιν καὶ ἀπέδειξεν εἰς τὰς πολι-
τικὰς ἐκλογὰς ὅτι γνωρίζει ν' ἀποδοκιμά-
ζῃ τοὺς βεβαρημένους δι' ὕπονοιων. Ἐν
τούτοις πρόκειται περὶ φαινομένου τοῦ ὁ-
ποῖον διήκει ἀπὸ τῶν ταπεινῶν ἀγροτικῶν
συνεταιρισμῶν μέχρι τῶν μεγαλοσχῆμων
ἀνωνύμων ἐταιρειῶν καὶ ἐνίοτε καὶ τῶν
δήμων. Τὸ ἀποπροαέσκουσιν καὶ ἡ ἀπειρία
τῶν πολλῶν καὶ ἡ ἐπιτηδεύσεως τῶν ἀλί-
γων παρέχουν ποιά τινὰ ἐξήγησιν.

Τί επιβάλλεται ἤδη νὰ γίνη; Νὰ στραφῶμεν πρὸς τὰ ὁρίσθη ἀναστρέλλοντες πᾶσαν συνολογικὴν δρᾶσιν καὶ ἀνακαλοῦντες τὰς εὐκολίας τὰς χορηγηθεῖσας εἰς τοὺς συνεταρισμοὺς, τὰς ἀνωμόους ἐταιρείας κτλ.; Εἶνε πλεόν ἀδύνατον. Καθ' ἣν ἄλλως τε συγγιγνὸν ὁ ἐπιλοπιτοὺς κόσμος κινεῖται διὰ μεγαλυτέρων ὁσημέραι καὶ περισσότερον συγκεντρωμένων δυνάμεων (τράστ, νόνζερν κτλ.) δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἐπαυκαυθώμεν μόνον ἡμεῖς ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς δράσεως ἡ ὁποία δὲν εἶνε καὶ τόσον θαυμαστοποιὸς ὅσον ἐκδιεῖάζεται. Ἄν ἀφεθῶμεν ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν χρόνον καὶ τὰ μακθίματα τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν παθημάτων οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι θὰ συγχομίσουν, ὑπάρχει κίνδυνος μὴ ποτὶ ἡ σχετικὴ πείρα ἀποκτηθῇ παρά πολλὰ ἀργά καὶ κατόπιν θυσιῶν αἱ ὁποῖαι θὰ πηλίσχουν ἀνεπανορθώτως αὐτὴν τὴν ιδέαν τῆς συνολογικῆς δράσεως καὶ τὴν ζῶην τοῦ τόπου. Δὲν ἔχομεν τὸν πλοῦτον τῆς Βορ. Ἀμερικῆς ὥστε αὐτοῦτ' αὐτὴ ζήμια νὰ παρέρχονται ἄνευ καταστροφῶν. Εἶνε χαρακτηριστικὴ ἡδὴ ἡ φυγὴ τοῦ μικροῦ κεφαλαιοῦ πρὸ τῶν βιομηχανικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων, καὶ ἡ στροφὴ τοῦ πρὸς τὰς ἀσφαλεῖς καταθέσεις. Ὑπάρχει δὲ καὶ τὸ παράδειγμα πρὸς ὅδον γεωργικῶν συνεταρισμῶν ἐκπεσόντων ἐκ τοῦ ἀξιώματος δυνάμει καταδικαστικῆς ἀποφάσεως πλημμελειοδικείου ἐπὶ ὑπεξαρέσει καὶ ἀπιστίᾳ καὶ ἐπανεχλεγέντος ἐκ τούτοις ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ συνεταρισμοῦ.

Ἡ ὀργάνωσις σοβαροῦ προληπτικοῦ ἐλέγχου παρέχει τὴν βάσιν ἐπὶ ᾧ ὅτι θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ παραλάβῃ ἐγκρίσεις καὶ ἀποκαλύψῃ πολλὰς ἀσχημίας. Ἀλλὰ καὶ ποινικὴ δικαιοσύνη, καθισταμένη πλέον ἐκινητικὴ καὶ καταλλήλως ἐξοπλιζομένη, δύνανται ν' ἀποτελέσῃ σοβαρὸν ἀνασχετικὸν φραγμὸν.

Γ. ΜΟΔΗΣ
Βουλευτής Φλωρίνης

κοῦ παράγοντος καὶ τὴν μείωσιν τῆς καταναλωτικῆς δυνάμεως τῆς Εὐρώπης, ἰδίᾳ ἐνεκα τῶν πολεμικῶν χρεῶν τῆς πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, εἰς ἐποχὰς μάστιχα ἱκανοποιητικῶν ἐσχάτως γεωργικῶν ἐσοδῶν, ἔχουμεν, φρονούμεν, τὰ κυριώτερα αἷτια τοῦ παρατηρουμένου σήμερον χάσματος μεταξύ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως. Ἀλλ' ἐπὶ περισσώτερον σήμερον θὰ καταστήσῃ ἀγεφύρωτον τὸ χάσμα τοῦτο τῆς ἀνισορροπίας μεταξύ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως ἡ ἀνάπτυξις καὶ εἰς πλείστα ἄλλα κράτη ὁμοίων πρὸς τὰς ὑφισταμένας βιομηχανιών, ὁπότε νέα αὐξήσις τῆς ὑφισταμένης παραγωγῆς θὰ ἐπέλθῃ ὡς ἐκ τοῦ ὀγκωθέντος εἰς ὅλα τὰ κράτη ἐσχάτως θεύματος ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς προστατευτικοῦ δασμολογικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον θὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν ἀνάπτυξιν εἰς τὰς ἐν λόγω χώρας βιομηχανιών καὶ εἰδῶν τὰ ὁποῖα ἐπρόστατεύθσαν μεταγενεστέρως διὰ δασμῶν.

Τὸ θεῦμα τοῦτο τοῦ προστατευτισμοῦ ὡγκώθη ἐσχάτως ἐπὶ περισσώτερον, διότι ἐκτὸς τῆς ὑπόσεως τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν ὑπὸ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν, καὶ νεωτέρᾳ ἀκόμη ὀθῆσις δίδεται σήμερον ἐκ τῆς φιλελευθέρως Ἀγγλίας διὰ τοῦ δημοσιευθέντος πρὸς διμήνου βαρυσήμαντον μανιφέστου ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τῶν πέντε μεγαλυτέρων Ἀγγλικῶν Τραπεζῶν «The Five bigs» καὶ ἄλλων διακεκριμένων ἐμποροβιομηχανῶν τοῦ City.

Τὸ ἀνακρινόμενόν λέγει:

«Οἱ ὑπογράφοντες γνωμοδοτοῦν ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ λήψις ἐπειγόντων μέτρων καθόσον οἱ τελωνειακοὶ περιορισμοὶ διὰ τῶν δασμολογίων ἐγενικεύθησαν σχεδόν, ἐν ᾧ ἡ εἰσαγωγή καὶ πώλησις εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἀγορὰς ξένων προϊόντων αὐξάνεται σταθερῶς. Μολοντοὶ διατηροῦμεν τὴν ἐλπίδα ὅτι τελικῶς τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον θὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἐν τούτοις πιστεύομεν ὅτι ἐπιβάλλεται ἄμεσος ἐνέργεια πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς ἀγορᾶς τῶν βρετανικῶν προϊόντων καὶ ὅτι αὕτη θὰ ἐπεκταθῇ δι' ἀμοιβαίων ἐμπορικῶν συμφωνιῶν μεταξύ τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἀπαρτίζουν τὴν Βρετανικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ὁ ὅρος τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐν λόγω ἐμπορικῶν συμφωνιῶν εἶνε τὸ νὰ διατηρήσῃ ἡ Μ. Βρετανία ἐλευθέρῳ τὴν ἀγορὰν τῆς δι' ὅλα τὰ αὐτοκρατορικά προϊόντα, ἐνῷ ταυτοχρόνως θὰ εἶνε ἐτοίμη νὰ ἐπιβάλλῃ δασμούς ἐπὶ ὅλων τῶν εἰσαγωγῶν ὅλων τῶν ἄλλων χωρῶν».

Τὸ μανιφέστον τῶν Ἀγγλων τραπεζιτῶν μετὰ παρησίας δηλαδὴ κορούει δημοσίᾳ τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου διὰ τὴν ἀγγλικὴν βιομηχανίαν καὶ καλεῖ τὸν Σύνουντεν, ὑπερμαχὸν τῶν ἀρχῶν τῆς κλασσικῆς λεγομένης Σχολῆς τοῦ Ἀδάμ Σμιθ, τοῦ ἐλευθέρου διεθνούς ἐμπορίου καὶ τοῦ laissez faire-laissez passer, νὰ υἱοθετήσῃ τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον, μόνον μεταξύ τῶν ἐθνῶν τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας, αὐστηρῶν δὲ προστατευτικὴν πολιτικὴν ἀδιακρίτως ἐφ' ὅλων τῶν ξένων προϊόντων.

Β'

Ἴδου ἐν μέσῳ ποίων διεθνῶν νεφῶν εὐρίσκεται σήμερον ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία καὶ πρὸ ποίας revolution εὐρί-

σκονται τὰ σχετιζόμενα μετὰ τὰ ἰδικά μας διεθνή προβλήματα ἐμπορικῆς πολιτικῆς. Ἀπέναντι τῆς καταστάσεως ταύτης ἡμεῖς φρονούμεν ὅτι, ἀσχετῶς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν ἐμπορικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους, αἱ βιομηχανίαι μας δεόν νὰ λάβουν σύντονα μέτρα, αἱ δὲ ὁμοειδεῖς βιομηχανίαι μας τὸ ταχύτερον νὰ τείνουν πρὸς μίαν συγχωνευτικὴν κίνησιν καὶ νὰ παρουσιάσουν ἑνιαῖον μέτωπον ἀπέναντι τοῦ ξένου διεθνούς ανταγωνισμοῦ, διότι αἱ ἀνοργάνωτοι καὶ ἐλλιπεῖς τεχνικῶς, ὡς εἶνε αἱ πλείστα, διὰ τῆς κατατριβῆς τῶν καὶ εἰς τὸν μεταξὺ τῶν διαρκῶν ἀνταγωνισμῶν θέλουν ἀσφαλῶς καταστραφῇ. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δὲ τῶν προαναφερθέντων οικονομικῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὁποῖα περικλείουν αἱ μορφαὶ οικονομικῆς συγχωνεύσεως τῶν βιομηχανιῶν, δὲν ἔχουμεν ἢ νὰ ἐπιπροσέχωμεν ἀπολύτως τὴν πρώτην ταύτην κοινοπραξίαν τῶν βιομηχανιῶν μας οἰνοποιῶν καὶ νὰ συμβουλευσόμεν πρὸς συγχώνευσιν ἢ γενικώτερον τοιούτων συνεννόησιν νὰ τείνουν καὶ ἅπασαι αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι (καπνοβιομηχανίας, μεταξοβιομηχανίας, κλωστοῦφαντουργίας, ἐριουργίας, ἐλαιουργίας, φανελλοποιίας κλπ.), αἱ δὲ συνεννοηθεῖσαι ἡδὴ βιομηχανίαι οἰνοποιῶν καὶ οἰνοπνευματοποιῶν, δι' οὗς σοβαρωτάτους λόγους ἀνωτέρω ἐτονίσσαμεν, πρέπει νὰ βαδίσουν τὸ ταχύτερον πρὸς τὸν ἀκραῖον σταθμὸν τῆς καθολικῆς συγχωνεύσεως τῶν, διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἀκαταμάχητον προστασίαν τῶν οικονομικῶν τῶν συμφερόντων καὶ τὸ μάλιστα τῆς οικονομίας ἐξόδων, διὰ τῆς περικοπῆς καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργατικῶν ἐξόδων, τοῦ μισθολογίου προσωπικοῦ, τῶν μεγάλων ἐξόδων διαφημίσεως, ἐμπορικῶν ἀντιπροσωπειῶν, μεταφορᾶς καὶ κυκλοφορίας τῶν προϊόντων, ταξιδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τοῦ πληθους τῶν πρατηρίων, ἔπειτα ἐκ τῆς οικονομίας ἐξόδων λόγω τῆς κατὰ μεγάλαν ποσότητα φορτώσεως τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, ἐκ τῆς μειώσεως τῆς ἀναλογίας πάντων τῶν γενικῶν ἐξόδων λόγω τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς δυνατότητος τῆς παραγωγῆς τῶν ἀριτοτέρων καὶ τῶν ἐπὶ ὑγιεινῶν βάσεων καὶ ὁρῶν λειτουργούντων ἐργοστασίων παραγωγῆς οἶνων καὶ οἰνοπνευμάτων, δι' ἐφαρμογῆς εὐρυτάτου καταμερισμοῦ ἐργασίας μεταξύ τῶν καὶ κλεισίματος τῶν πλημμελῶς καὶ πολυεξόδως λειτουργούντων ἐργοστασίων, ἐκ τῆς κατὰ μεγάλας ἀγορὰς τῶν πρώτων ὕλων καὶ ἀναδιανομῆς μεταξύ τῶν, ἀναλόγως τῆς καθορισθείσης παραγωγικότητος τῶν, ἐκ τῆς ἀπλουστεύσεως τῆς ἐνοποιήσεως καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς ἀναγκαίους μόνον σταθεροὺς τύπους προϊόντων (Standardisation - Normalisation), ἐκ τῆς διαμορφώσεως ἑνιαίου συστήματος πιστοποιτικῆς πολιτικῆς (πιστώσεις πρὸς πελάτας, ὅροι, τρόποι πωλήσεων κλπ.), ἐκ τῶν ἐνιαίων τιμῶν καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἐπιτεύξεως τῆς σταθερότητος τούτων καὶ τέλος ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν περιουσιακῶν κινήσεων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ταύτῃ, διὰ τῆς διατηρήσεως τῆς ἰσορροπίας μεταξύ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως, τῆς πρώτης προσαρμοζομένης ἀναλόγως τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν τῆς δευτέρας, ἡ ὁποία τότε εἶνε δυνατόν ν' αὐξηθῇ ἐπὶ

περισσότερον δι' ἐξαγωγῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διὰ τῆς ἐπιδιώξεως ἐφαρμογῆς ἐνιαίων, πωλήσεων εἰς τὸ ἐξωτερικόν διὰ τοῦ γνωστοῦ συστήματος «Dumping», πωλήσεως δηλαδὴ τῶν τῶν ἐξωτερικῶν τῶν πλεονάζουσων ποσοτήτων εἰς τιμὰς ἡλαττωμένας, ἄνευ μειώσεως τῶν τιμῶν καὶ ἐπὶ τῶν πωλουμένων εἰς τὸ ἐσωτερικόν ποσοτήτων.

Εἰς πάντα δηλαδὴ τὰ ἐξελικτικὰ σημεῖα τῆς καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸν χαρακτηριστικὸν τῆς βιομηχανίας ἑρμορφον χωρισμόν, (προσωπικὸν — τοπικόν — χρονικόν), ὁ ζωτικὸς οὗτος κλάδος τῆς ἐθνικῆς μας οικονομίας δύναται διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄνω νὰ ἐξυγιανθῇ καὶ νὰ μεγαλοουργήσῃ ἐπὶ τοῦ διεθνούς καταναλωτικῶν πεδίου. Οἰκονομία θὰ ἐπέλθουν κατὰ τὴν μεταβίβασιν τῶν προϊόντων ἀπὸ προσώπων εἰς προσώπων, διότι ἐν μέσῳ τῶν ὁμοροῶν καὶ ἀντιρροπῶν τάσεων, ἡ βιομηχανία αὕτη θὰ τείνῃ τὰς χεῖρας πρὸς τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν κατανάλωσιν ὑπεράνω πλείστον μεσαζόντων, τοὺς ὁποίους, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀξιώματος τῆς οικονομικότητος, δὲν εἶνε δυνατόν ἢ νὰ ὑπερπιδῇ κατὰ τὸ πλεῖστον. Οἰκονομία κατὰ τὴν μετατόπισιν τῶν προϊόντων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς μέχρι τοῦ τόπου τῆς καταναλώσεως καὶ οἰκονομία κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν προϊόντων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πληθώρας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐλλείψεως.

Αὗται, φρονούμεν, εἶνε αἱ ὑγιεινέστεραι ἀρχαὶ διὰ τὴν οικονομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐξυγιάνσιν καὶ ὁργάνωσιν τῶν βιομηχανιών μας, ὅτι δηλαδὴ νοοῦν διὰ τοῦ ἀποδοθέντος ἐσχάτως ὁρου rationalisation, καὶ μόνον διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν προϋποθέσεων τούτων εἶνε δυνατόν ἀκόμη οἱ συγχωνευόμενοι ὁργανισμοὶ μετὰ μείζονος ἀποτελεσματικότητος νὰ ἐνεργήσουν σοβαρὰς ἐξαγωγὰς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, νὰ ἐξασκήσουν ἐπιρροὴν ἐπὶ τὰ προνόμια τῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων ἀνταγωνισμῶν τῶν διαφορῶν κοινωνικῶν τάσεων, τοῦ αὐτοῦ κοινωνικοῦ πεδίου.

Ἐξ αἰτίας τοῦ ὀγκωθέντος ἐπικινδύνως ἐσχάτως βιομηχανικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, εἰς πλείστας χώρας καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι παρετηρήθη μεγάλῃ ὀθῆσις ἀπὸ μέρους τοῦ ἐπισήμου κράτους ὑπὲρ τῆς συγχωνεύσεως τῶν ὁμοειδῶν βιομηχανιών, πρὸς ἐφαρμογὴν εἰτα ἐν τοῖς συγχωνευθησόμενοις ὁργανισμοῖς τῶν ἀγαθῶν τῆς rationalisation. Ἡ Ἑλλάς ἀντιληφθεῖσα τὴν γενικωτέραν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει καὶ διὰ τὴν ἐν γένει ἐθνικὴν οικονομίαν τῆς χώρας τῆς ἡ συσσωμάτωσις εἰς κρατικούς μηχανισμούς τῶν ὁμοειδῶν βιομηχανιῶν τῆς, ὅπως ἀποτελεσματικώτερον ἀντεπεξέλθουν οὗτο ἀπέναντι τοῦ διεθνούς ἀνταγωνισμοῦ, ἐκίνητοποίησε καὶ πᾶσαν σηκῆσιν τῆς κοινῆς γνώμης. Ὁ Πρόεδρος dell' Industria Italiana κ. Ant. Stef. Benni, βιομήχανος καὶ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν παγκοσμίως φήμης ἐργοστασίων ἡλεκτρικῶν «Ercole Marrelli & Co», κεκηρυγμένος ὑπὲρ τῆς συγχωνεύσεως αὐστηρῶς καὶ μόνον τῶν βιωσίων βιομηχανιών, εἰς ἄρθρον τοῦ εἰς

τὸ «Popolo d'Italia» τῆς 15 Ἀπριλίου 1930, ἔγραψε σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

«... Εἴμεθα τῆς γνώμης, ὅτι αἱ συν-ενοήσεις τῶν βιομηχανιῶν πρέπει νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς μίαν ἀνάγκην τὴν ὁποίαν νὰ αἰσθάνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὁργανισμοί, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἔχουν ὡς βάσιν τὴν ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην τῶν συμμετεχόντων καὶ τὸ πνεῦμα τῆς φιλικῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὸ συμφέρον τῆς χώρας.

«Ὁφείλουν ἐπίσης νὰ ἐξέδωσαν τὴν ὑγιεινέστεραν λύσιν διὰ νὰ συνδέσουν ἕνα κλάδον βιομηχανίας πρὸς ὁργάνωσιν παραγωγικῆν οἰκονομικώτεραν, μὲ μειωμένον τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς, μὲ μεγαλειότεραν ἱκανότητα ἀναπτύξεως εἰς τὸ ἐσωτερικόν καὶ τὸ ἐξωτερικόν, ἀνταποκρινόμενον περισσώτερον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους.

«Κατὰ συνέπειαν κηρυσσόμεθα ἐνάντιον πρὸς πᾶσαν μορφήν ὑποχρεωτικῆς συγχωνεύσεως βιομηχανιῶν, ὡς καὶ δημιουργίας ἀσθενῶν ἐπιχειρήσεων ἢ καταστάσεων ψευδῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ συντελῶν εἰμὶ εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσουν τὸ ἐξυγιαντικὸν ἔργον τῆς φύσεως. Ἐπίσης κηρυσσόμεθα ἐνάντιον πρὸς τὴν δημιουργίαν μονοπωλίων τὰ ὁποῖα τείνουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν καταναλωτῶν, διὰ τῆς πῶ-λιτικῆς τῶν ὑψηλῶν τιμῶν, ἐνῷ ἔξ ἄλλου, λόγω τῶν μεγάλων κερδῶν τῶν, συντελοῦν ταῦτα εἰς τὴν δημιουργίαν νέων βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

Θὰ μᾶς ἀντιταχθῇ ἴσως, ὅτι αἱ εὐρεῖαι αὗται συγχωνεύσεις τῶν ὁμοειδῶν βιομηχανιῶν θὰ ἔχουν δυσμενεῖς ἐπιδρά-

σεις ἐπὶ τῶν ἄλλων οικονομικῶν πεδίων, ὡς τῆς καταναλώσεως, τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἐργασίας. Εἰς τοῦτο ἔχομεν ἀπλῶς ν' ἀντιτάξωμεν ὅτι ὁ γράφων δὲν ἐθεώρησεν ἔργον τοῦ σήμερον νὰ ἐξετάσῃ καὶ ποῖαν ἐπιδράσιν θὰ ἦσκει ἡ ἀνωτέρω πρὸς ἐξυγιάνσιν τῶν βιομηχανιῶν μας μεταβολή, εἰς τὰ ἔξω τῆς βιομηχανικῆς οἰκονομίας πεδία.

Ἡ ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐκεῖνα ἡγεγενημένη ἐξυγιάνσιν τῶν βιομηχανιῶν μας διὰ συμμετρικῶν συγχωνεύσεων, πρὸς ἐξέυρεσιν τῆς συνισταμένης τοῦ γενικοῦ κοινωνικοῦ καλοῦ, ἴσως ἀποτελέσει βραδύτερον ἀντικείμενον ἄλλου ἁρθροῦ μας.

ΔΗΜΗΤΡ. ΒΛ. ΠΑΜΠΟΥΚΑΣ
Βιομήχανος-Διπλωματοῦχος Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ & ΓΑΛΛΙΚΩΝ

ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

N. Γ. ΣΟΦΟΥ

ΓΩΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ & ΑΘΗΝΑ-ΙΔΟΣ

(πρώην Υἱὸν Γ. Ἀκριβοῦ)

Ὅλα τὰ εἶδη ὑφασμάτων εἰς ἐξαιρετικὰς ποιότητας καὶ ὠρισμένας τιμὰς

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ καὶ ΛΙΑΝΙΚΗ

Ἀριθ. τηλ. 5 — 89

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1930

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ	Σύνολον	ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ	Σύνολον
1. Χρυσὸς εἰς νομίσματα καὶ ὀφθαλμοὺς	519.656.690.13	11. Κεφάλαιον καταβεβλημένον	400.000.000.—
2. Ἐξωτερικὸν σῆμα εἰς χρυσόν (Καταστ. ἀρ. 62)	3.558.695.859.17	12. Ἀποθεματικά:	
3. Ἐξωτερικὸν σῆμα εἰς χρυσόν (Καταστ. ἀρ. 62)	39.840.476.80	α' Προβλ. συμφ. ἀρ. 71 Καταστ.	8.519.731.60
4. Κεφαλαιαὶ Ἑλληνικὰ νομίσματα	218.434.80	β' Τακτικὸν ἀποθεματικόν	54.900.000.—
5. Συνλλαγματικά καὶ Γραμμάτια:		13. Τραπεζικὰ Γ/νια ἐν κυκλοφορίᾳ	4.901.107.580.—
α' Ἑμ/κά Σ/κά καὶ Γ/νια	151.674.273.25	14. Ἐξωτερικὸν ἀποθεματικόν εἰς δραχμὰς:	
β' Γραμμάτια Δημοσίου	151.674.273.25	α' Ἀσμοὶ τρεχούμενοι καὶ καταθέσεων	
6. Πιστώσεις:		α' Δημοσίου	322.463.694.75
α' Πληρωτέαι εἰς δραχμὰς:		β' Τραπεζῶν	271.976.707.70
α' Δημοσίου		γ' Ἐξωτερικὰ 915.695.332.24	1.510.135.784.69
β' Ἐξωτερικὰ 128.462.579.60	128.462.579.60	Π Γ/νια καὶ τραπεζικαὶ ὁφειλὲς	37.521.277.15
β' Ἐξωτερικὰ 43.186.336.05	43.186.336.05	15. Καταθέσεις εἰς δραχμὰς ὑπὸ προθεσμίας:	
7. Χρέος τοῦ Δημοσίου:		α' Δημοσίου	
α' Ἐκ δανείων κυκλοφορίας	2.714.111.162.45	β' Τραπεζῶν	410.000.000.—
β' Ἐκ λοιπῶν δανείων	674.651.830.70	16. Ἐξωτερικὸν ἀποθεματικόν εἰς δραχμὰς:	
8. Ἐπενδύσεις	166.343.745.70	α' Ἐξ/κὸν σῆμα εἰς χρ. (Κατ. ἀρ. 62)	796.465.750.69
9. Κτίρια Τραπεζῆς καὶ ἐγκαταστάσεις	74.570.776.70	β' Ἐξωτερικὸν ἀποθεματικόν σῆμα	2.171.989.51
10. Ἐξωτερικὰ στοιχεῖα τοῦ Ἑνεργητικοῦ	444.289.567.21	17. Ἐξωτερικὸν ἀποθεματικόν εἰς δραχμὰς:	
Δρχ.	8.515.701.732.56	Δρχ.	8.515.701.732.56

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΧΡΥΣΟΥ & ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ ΠΡΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΦΕΙΣ

Χρυσὸς	519.656.690.13	Τραπεζικὰ γραμμάτια	4.901.107.580.—
Καθαρὸν ἐξωτερικὸν σῆμα εἰς χρυσόν	2.762.230.108.48	Ἐξωτερικὸν ἀποθεματικὸν εἰς δραχμὰς	1.547.657.011.84
(Ἀρ. 2 μὲν ἀρ. 16, 1)		Σύνολον (β)	6.448.764.591.84
Κάλυμμα (Καταστ. ἀρ. 62) Σύνολον (α)	3.281.886.798.61		

Ἀναλογία Σύνολον (α) πρὸς Σύνολον (β) 50.89% Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Σεπτεμβρίου 1930

Ὁ Ὑποδιοικητὴς
ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ
Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γεν. Λογιστηρίου
ΣΟΛΩΝ ΣΥΡΜΟΠΟΥΛΟΣ

Προεξοφλητικὸς τόκος 9 %

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ

Δ'

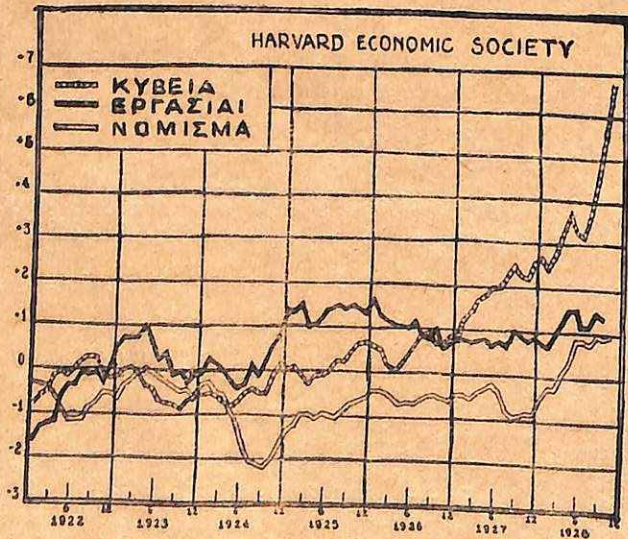
Ο Αftalion παρατηρεί ότι θα ήτο προτιμότερον να εμμελύνουν εις τὰς τιμὰς τῶν βιομηχανικῶν ἀξιών, εἰς τοὺς τιμαριθμούς τῶν χονδρικῶν τιμῶν, τὸ ποσοστὸν τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου διὰ συναλλαγματικής, οὕτως ὥστε αἱ καμπύλαι Α, Β, Γ νὰ ἀντιπροσωπεύωνται ἀπὸ τὰς τιμὰς βιομηχανικῶν ἀξιών, ἐμπορευμάτων, καὶ βραχυπρόθεσμων συναλλαγματικῶν.

Ἡ περιοδικότης τῶν κρίσεων τὴν ὁποῖαν παρουσιάζουν αἱ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν κτηθεῖσαι καμπύλαι, πλησιάζουν πολὺ τὰς ὑπὸ τοῦ Kutchin εὐρεθείσας χρονολογίας, ἐπιτρέπουν δὲ ὅπως προβλεφθῇ ἡ κρίσις πέντε περίπου μῆνας ἐνωρίτερον, μ' ὅλον ὅτι οὐδεὶς οικονομικὸς κύκλος ἔχει τὴν αὐτὴν διάρκειαν. Αἱ καμπύλαι ἀκολουθοῦν ἡ μία τὴν ἄλλην κατὰ μικρὰ διαστήματα. Οὕτως ἡ καμπύλη τῆς κυβείας πίπτει πρώτη, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῆς καμπύλης τῶν ἐργασιῶν, ἥτις προπορεύεται τῆς τοῦ νομίσματος.

Ἡ συνήθης ἀπόστασις τῆς Β πρὸς τὴν Α εἶναι ἀπὸ ἕξ ἕως ὀκτώ μῆνας, τῆς Γ πρὸς τὴν Β τεσσαράκοντα ἕως ἕξ μηνῶν.

Ἐκ τούτου καθίσταται πασιφανὲς ὅτι τὰ ψυχολογικὰ αἰτία τὰ ἐκδηλούμενα μέσῳ τῆς καμπύλης Α καθιστοῦν ταύτην προαγγελτικὴν ἐνδείξει τῶν κρίσεων, ἐνῶ ἡ τὰς χρηματικὰς ἐναλλαγὰς παριστάσα καμπύλη Γ ἐκδηλοῖ τὴν ἀπαρχὴν νέου οικονομικοῦ κύκλου. Παρατηροῦμεν καὶ πάλιν ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν τριῶν τούτων συντελεστῶν ἐξασκεῖ ἰδιαιτέραν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ αἱ τρεῖς ὁμοῦ ὑφίστανται ἀλληλεπίδρασιν.

Δίδομεν εἰς τὴν παρούσαν σελίδα τὸ δημοσιευόμενον γραφικὸν διάγραμμα τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard, ἀρνούμενοι αὐτὸ ἀπὸ τὴν «Review of Economic Statistics» τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1919,

ὅπου καὶ ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Harvard, ὡς καταδεικνύον καλῶς τὴν διαδοχὴν τῶν καμπυλῶν.

**

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω Ἰνστιτούτων, πολλὰ ἄλλα ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ζήτημα τῶν οικονομικῶν προβλέψεων ἐν Ἀμερικῇ, κυριώτερά τῶν ὁποίων εἶναι τὰ ἑξῆς: Τὸ Brookmire's Economic Service, τὸ ὁποῖον δίδει πολὺ ὀλίγας πληροφορίες ἐπὶ

τῆς ἐφαρμοζομένης μεθόδου καὶ ἥτις εἶναι μᾶλλον ἐμπειρική. Τὸ The Annalist, τὸ Department of Labores κλπ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ εὐρωπαϊκὰ Ἰνστιτούτα προβλέψεων, κυριώτερον ὅλων εἶναι ἡ London and Cambridge Economic Service, ἥς ἡ μέθοδος πλησιάζει πολὺ τὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard. Ἡ μελέτη τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἀγγλίας, διὰ τὰ ἔτη 1903 καὶ 1914, ἐγένετο τῇ συνεργασίᾳ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Harvard, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ W. M. Persons, ὅστις ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν «Beview of Economic Statistics» γραφικὸν διάγραμμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἑξῆς καμπυλῶν:

Καμπύλη Α (Κυβεία): Μέση τιμὴ ἀξιών διαπραγματευομένων εἰς τὸ Λονδίνον.

Καμπύλη Β (Παραγωγή καὶ τιμαί).

Καμπύλη Γ (Νόμισμα, προεξοφλητικὸς τόκος, τιμαὶ ὁρισμένων κρατικῶν χρεωγράφων).

Διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μεταπολεμικῶν ἐτῶν τὸ London and Cambridge Economic Service μετεχειρίσθη πλῆθος στατιστικῶν συμπεριλαμβανομένων εἰς τέσσαρας καμπύλας: (Α' Κυβεία, Β' Τιμαί, Γ' Ἐξαχθέντα προϊόντα, καὶ Δ' Νόμισμα).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Γαλλίαν, σημειοῦμεν τὰς ὑπὸ τῆς Société d'études et d'informations Economiques γινόμενας ἐργασίας, ὡς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ M. March κατὰ τρίμηνον δημοσιευόμενας εἰς τὸ «Indices du mouvement général des affaires en France et de divers pays».

Ἀναφορικὰς μὲ τὴν Γερμανίαν, ὑφίστης εἶναι σημασίας οἱ μετεωρολογικοὶ σταθμοί, προεξάρχοντος τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Κιέλου.

Τὰ μέγιστα κακὰ τὰ ὁποῖα συνεπιφέ-

ἔν τῇ ἐπιλύσει τοῦ προβλήματος τούτου χαράσσονται κυρίως δύο πολιτικαὶ κατευθύνσεις: Ἡ μία, ὑποδεικνυμένη ὑπὸ διαφόρων Γάλλων οικονομολόγων καὶ ἐπιτροπῶν, συνίσταται εἰς τὸ ἑξῆς: Τὸ κράτος, αἱ μεγάλα ἑταιρεία Σιδηροδρόμων, αἱ διοικήσεις, οἱ ἄνθρωποι, οἱ κοινότητες κλπ. θὰ ἡδύνατο νὰ υποβοηθήσουν τὴν κατὰστασιν ἐν καιρῷ κρίσεων, τοῦλάχιστον ἵνα ἐλαφρύνουν τὴν ἔντασιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν, παρέχοντες τὰς παραγγελίας τῶν διὰ δημόσια καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους ἔργα, πρὸς ἀντιτάξιμιν διὰ τὸ ἔλλειμμα παροχῆς παραγγελιῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἑταιρειῶν. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς εὐημερίας, καθ' ἣν ἡ βιομηχανία παράγει μεγάλας ποσότητας συνεπείᾳ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἰδιωτικῶν παραγγελιῶν, οἱ ἀνωτέρω ρηθέντες ὁργανισμοὶ θὰ ἀναστέλλουν ὅλας ἡ σχεδὸν ὅλας τῶν τὰς παραγγελίας.

Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἀκολουθεῖται ὑπὸ πολλῶν κρατῶν, τελευταίως δὲ, μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ χρηματιστρίᾳ ἐπισυμβάσαν κρίσιν, ὁ Πρόεδρος Hoover, εἰς διάγγελμά του πρὸς τὸ Κογκρέσσον ἀνέφερε τὰ ἑξῆς: «Ἰδοὺ ἐλάβον τὴν πρωτοβουλίαν, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν συστηματικῶν μέτρων, ἵνα διατηρήσω τὴν αὐτὴν συνήθη οικονομικὴν ἐνεργητικότητα καὶ ἵνα οἱ ἰδιῶται, αἱ ὁμοσπονδιακαὶ ἀρχαί, οἱ ἄνθρωποι κλπ. καταβάλουν ἰδιαιτέραν προσπάθειαν πρὸς ἐπαύξησιν τῶν συντελουμένων ἔργων καὶ ἀποφυγὴν τῆς ἀνεργίας ἥτις ἄλλως θὰ ἐπὶ ἤρχετο».

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐτέραν πολιτικὴν κατεύθυνσιν, ἥτις κυρίως ἀκολουθεῖται ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν καὶ Γερμανῶν, ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὰς κεντρικὰς Τραπεζὰς ὑψωσιν ἢ ἐλάττωσιν τοῦ ποσοστοῦ τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, οὕτως ὥστε νὰ ἀποφεύγεται κατὰ τὴν περίοδον τῆς εὐημερίας αὔξισις τῆς παραγωγῆς, τοῦναντίον δὲ νὰ διευκολύνεται ἡ ἀνάληψις τῆς οικονομικῆς ἐνεργείας κατὰ τὰς μετὰ τὴν κρίσιν περιόδους. Γενικῶς ἀπαιτεῖ ἀπὸ αὐτὰς νὰ ἐνεργοῦν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε αἱ τιμαὶ νὰ διατηροῦνται στάσιμοι, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τῆς υπερπαραγωγῆς κρίσεων.

Αὕτη εἶναι ἡ ἐξαγγελθεῖσα πολιτικὴ τοῦ διευθυνομένου νομίσματος καὶ τοῦ διευθυνομένου προεξοφλητικοῦ τόκου. ΣΠ. ΑΝΤ. ΧΑΝΤΖΗΚΗΡΙΑΚΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ)
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΜΑΝΩΛΑ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 37Α
(Νέα Στόα, ἀριθ. Γραφ. 14-14α-15)
Ἀριθ. Τηλ. 71-57

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
Επιταγαὶ
Συνάλλαγμα

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ο νέος Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κ. Μελισσηνὸς ἐρωτήθηκε ὑπὸ συντάκτου μας σχετικῶς μὲ τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ Πρυτανεία κατὰ τὸ τρέχον πανεπιστημιακὸν ἔτος, εἶπε τὴν κατωτέρω νὰ προβῇ εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας δηλώσεις ἃς λίαν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν Σ. Σ.]

ΕΥΤΥΧΩΣ ἐφέτος ἐπαγγέλλετο τὸ παλαιὸν σύστημα κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ πρώην πρυτάνεως καὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν ἐργασιῶν ὑπὸ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ. Οὕτως ὁ πρώην πρύτανης ἠσχάριστησε τὸ ὅλον προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν, ὃ δὲ νέος πρύτανης προσεφώνησε καταλλήλως τὸ προσωπικόν, γνώστης δὲ ἐνὸς ἐκάστου τούτων, ὡς καὶ τῆς ἐργασιότητος ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, παρώτρυνεν αὐτοὺς εἰς τὴν ταχύτεραν διεκπεραίωσιν τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς ὅπως ἐπιδείξωσι μετρίαν μερίμναν καὶ ἀγάπην πρὸς τοὺς φοιτητάς, καὶ ἰδίως πρὸς τοὺς τὸ πρῶτον προσερχομένους, πρὸ παντὸς δὲ νὰ ὦσι λίαν φιλόφρονες πρὸς αὐτοὺς ἵνα ἀποσοβῇται οὕτω πᾶσα μεμψιμοιρία ὑπὸ τούτων.

Οἱ σκοποὶ οὗς διώκει ἡ πρυτανεία τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους εἶναι: Πρῶτον, ἡ ἐξύψωσις τοῦ φοιτητικοῦ φρονήματος καὶ ἡ ὥς ὅσον τε καλλιτέρα παιδεία αὐτῶν· δεύτερον, ἡ καλλιτέρα διαρρύθμισις τῶν οικονομικῶν τοῦ Πανεπιστημίου· τρίτον, ἡ παρακολούθησις τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος· τέταρτον, ἡ ἐσωτερικὴ ὁργάνωσις τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τῆς ἐδούμου διοικήσεως καὶ αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν κειμένων νόμων· πέμπτον, ἡ ἐναρξίς τῆς λειτουργίας τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης· ἕκτον, ἡ ὁργάνωσις τοῦ Πανεπιστημιακοῦ γυμναστηρίου.

Καὶ ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὸ πρῶτον, ἐπερατώθη ἤδη ἡ διαρρύθμισις τοῦ μητρώου καὶ τῶν γραφείων τῶν Σχολῶν, ἵνα οὕτω λείψῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα, δικαία ἄλλως τε, ἀγανάκτησις τῶν φοιτητῶν κατὰ τὰς ἐγγράφας, ἀναεῶσεις καὶ παραλαβὴν τῶν βιβλιαρίων, καὶ ἀποκτήσῃ οὕτως ὁ φοιτητὴς τὸν προσήκοντα σεβασμὸν πρὸς τὸ ὑψηλὸν ἴδρυμα καὶ προπαντὸς πρὸς ἑαυτόν. Ὡς δευτέραν μέριμναν ἔταξεν ἡ πρυτανεία τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ὑπολειπομένων ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ ἥτις εἶναι ἡ μεγαλύτερα τῶν ὁμοίων τῆς καθ' ὅλον τὸν κόσμον καὶ δι' ἣν οὐκ ὀλίγον ἠγωνίσθη ἐν συνεργασίᾳ μετὰ προέδρου αὐτῆς κ. Ζέγγελη καὶ τοῦ κ. Χόνδρου διὰ τὴν ἐπίπλωσιν ἐν γένει αὐτῆς, τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς αἰθούσης τοῦ κινηματογράφου διὰ τῆς διακοσμήσεως αὐτῆς καὶ τὴν ταχύτεραν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας αὐτῆς. Ἡ πρυτανεία εἶναι βεβαία ὅτι ὁ

Ἕλλην σπουδαστὴς ἀποτελῶν τὴν καλλίτεραν εὐπλαστον ζῦμιν θὰ καταστῇ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναστροφὴν τοῦ τὸ πρότυπον φοιτητοῦ. Ὡς τρίτη μέριμνα τῆς πρυτανείας διὰ τοὺς φοιτητάς εἶναι ἡ ἀνετος καὶ ἀκόπος παιδεία αὐτῶν, πρὸς τοῦτο δὲ θὰ καταβληθῇ πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια ὅπως ἀποπερατωθῇ τὸ ταχύτερον τὸ οἰκοδομούμενα ἤδη ἐν Γουδι Ἱατρικὰ ἐργαστήρια, ὅπως ἀρξῇ ἡ οἰκοδομὴς τοῦ μεγάρου τῶν Θεωρητικῶν Ἑπιστημῶν οὕτως τὰ σχέδια εἶναι ἔτοιμα πρὸς ἐγκρίσιν ὑπὸ τῶν οἰκείων Σχολῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, καὶ ὅπως οἰκοδομηθῇ τὸ ταχύτερον τὸ Ἱατρικὸν σχολεῖον. Ὑπὸ τῆς πρυτανείας ἐλήφθη ἡ προσήκουσα μέριμνα ὅπως τηρηθῇ αὐστηρῶς τὸ πρόγραμμα τῆς διδασκαλίας καὶ ἀποσοβῇ ἡ σύμπτωσις τῶν ἰδίων ὥρων καὶ ἡ ἀποσοβῆσις φορτίου πνευματικοῦ τῶν φοιτητῶν. Ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν θὰ ληφθῇ μέριμνα ὅπως ἐφαρμοσθῇ τὸ σύστημα τῆς ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ὁρισθείσης οικονομικῆς Ἑπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα οὕτως ἡ ἐφαρμογὴ ἤρξατο ὑπὸ τῶν παρελθουσῶν Συγκλήτων καὶ Πρυτάνεων. Θὰ προσπαθῇ ἡ Πρυτανεία, τῇ μερίμνῃ καὶ βοηθείᾳ τῆς παρούσης Συγκλήτου, ὅπως ἐκτελεσθῇ τοῦτο γοργότερον ἵνα ἀποπερατωθῇ ταχύτερον τὰ ἤδη κινζόμενα καὶ ἀνεγερθῶσι τὰ ψηφισθέντα. Πρὸς τούτους δι' οικονομικῶν συνδυασμῶν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὁρισθείσης οικονομικῆς ἐπιτροπῆς, θὰ μεριμνήσῃ ὅπως τὰ ἐν ἀρίσταις θέσεσιν εὐρισκόμενα ἀστικά πανεπιστημιακὰ κτίρια τῶν ὁδῶν Αἰόλου, Σοφοκλέους, Σταδίου,

κλπ. καταστῶσι μὲν ὡς προσοδοφόρα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν ὁργάνωσιν τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ Πρυτανεία θὰ ζητήσῃ τὴν εὐρυθυμιαν διοικήσιν, εἰς ἣν θὰ ἔχη συνεπικουρὸν τὸ ἀνώτατον προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου μ' ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Γενικὸν Γραμματέα, ἄνδρα ἐγνωσμένης ἀξίας, θὰ μεριμνήσῃ δὲ διὰ τῆς αὐστηροτέρας διεξαγωγῆς τῶν ἐπιστηρικῶν ἐξετάσεων νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ποσοτικὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν ἐν ταύτῳ δὲ ν' ἀποκτήσῃ τοὺς ἱκανωτέρους πρὸς ἐκμάθησιν ἐπιστήμης τινός. Ὡς πρὸς τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ἐδειξάμεθα τὴν προσήκουσαν στοργὴν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐργασθεὶς μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς καταλλήλως, εἰμαι δὲ βέβαιος ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν μερικῶν εἰσέτι, θὰ ἀρξῇ λίαν ταχέως ἡ λειτουργία αὐτῆς. Ὡς πρὸς τὸ Ἀκαδημαϊκὸν γυμναστήριον ὁ νῦν Πρύτανης συνεννοούμενος μετὰ τῶν ἱδρυόντων αὐτὸ θὰ δέσῃ νέας βάσεις ὡς πρὸς τὴν ὁργάνωσιν αὐτοῦ, εἰσάγων καὶ νέα παίγνια καὶ τὴν ξιφασίαν. Τονισθῇ ἐν τέλει ὅτι ἡ πρυτανεία θεωρεῖ εὐτύχημα τὴν παρουσίαν ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Παιδείας Ὑπουργοῦ ἐργαζομένου μετὰ ζήλου ἀκαμάτου καὶ ἐπιθυμοῦντος τὴν διόρθωσιν διὰ τοῦ νέου ὁργανισμοῦ καὶ τῶν μερικῶν ἀτελῶς λειτουργούντων—καὶ τοῦτο οὐχὶ ἐξ ὑπατιότητος τοῦ Πανεπιστημίου—καὶ τὴν ἀνόρθωσιν ἐν γένει, μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν Πανεπιστημίων.

Κ. ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ

Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Καθηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς

ΝΕΑ ΑΝ. ΕΛΛΗΝ. ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΤ. ΝΑΟΥΣΣΗΣ

“ΕΡΙΑ”

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΙΝΑ
ΣΕΡΖ, COATING, Κ. Λ. Π.
ΚΛΙΝΟΣΚΕΠΑΣΜΑΤΑ
PURE LAINE

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ· ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ· ΕΝ ΝΑΟΥΣΣΗ

Η ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Δ

Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

Επιστημονικαί συγκεντρώσεις

Κάτι το όποιον οὐδέποτε ἀπηγόρευσε το Πανεπιστήμιον καὶ τὸ όποιον εἶνε μεγίστης σπουδαιότητος, εἶνε αἱ ἐπιστημονικαὶ συγκεντρώσεις. Ὅταν πέρρσι ὁ Ἐθνικός Παμφοιτηκὸς Σύλλογος ἠθέλησε νὰ τὰς εἰσαγάγῃ, τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ ἠρηγήθη οἰανδήποτε αἰθουσαν, ἢ δ' ἐφορία τῆς Π. Λέσχης τοῦ ἔκλεισε τὰς πόλεις τῆς μετὴν πρόσφατον ὅτι οἱ φοιτηταὶ εἶνε ἀκόμη ἀπροετοιμαστοὶ διὰ τοιούτου εἶδους συγκεντρώσεις! Ὁ Σύλλογος, συνεπὶς πρὸς τὰς ὑγειστάτας ἀρχάς του, ἐσκέπτετο ὅτι οἱ φοιτηταὶ μας, ἀκούοντες παντὸς εἶδους κηρύγματα, συνηρητικά καὶ ἀναρχικά, ὄρθον εἶνε νὰ μάθουν καὶ νὰ τὰ κρίνουν καὶ νὰ ἐξάγουν συμπεράσματα ἀπὸ τὸν ὑπερῶν αὐτοῖ, — πεφωτισμένοι αὐριανοὶ ἡγέται τῆς πατρίδος μας — νὰ προσπαθῶσιν νὰ ἐνσταλάξουν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ. Πῶς ὅμως θὰ ἐγίνετο τοῦτο; Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀγαπητοῦ εἰς τοὺς φοιτητάς ὕφηγον τοῦ τῆς Κοινωνιολογίας κ. Π. Κανελοπούλου καὶ τῆ συμμετοχῇ πολλῶν ὕφηγων καὶ φοιτητῶν, θὰ συνεζήτητο εἰς συγκεντρώσεις γινόμενας καθ' ὁρισμένους ἡμέρας ὑπὸ τῶν δηλωσάντων συμμετοχὴν εἰς τὴν συζήτησιν, θέμα ὁρισθὲν ἐκ τῶν προτέρων, ἄλλοτε κοινωνιολογικόν, ἄλλοτε ἱστορικόν, ἄλλοτε νομικόν ἢ φιλοσοφικόν κλπ. κατὰ τὸ σύστημα τῶν κατὰ προτεραιότητα δηλώσεων ἀγορεύσεων. Οὐδεμία διαλογικὴ συζήτησις θὰ ἐπετρέπετο. Ἐτι δὲ θὰ παρεῖχετο ἡ εὐχέρεια τῆς συνεχίσεως τῆς συζητήσεως εἰς 2 καὶ 3 συγκεντρώσεις τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐὰν ὑπὸ τινος τῶν μετεχόντων ἐζητήτετο.

Οὕτω ἐνῶ ἀπ' ἐνὸς πολλὰ ζητήματα συσκοτισμένα εἰς τοὺς φοιτητικούς ἐγκυφάλους θὰ διελευκαίνοντο, ἀπ' ἐτέρου μεγίστη θὰ προέκυπτεν ὠφέλεια ἐκ τοῦ ὅτι οἱ φοιτηταὶ μας θὰ παρεσκευάζοντο φυσικὰ καταρτιζόμενοι ἐγκυκλοπαιδικῶς, θὰ συνήθιζαν νὰ ἀναπτύσσουν τὰς γνώμας των καὶ νὰ ὑποστηρίζουν αὐτάς, καὶ τέλος ἐκ τοῦ ὅτι ἡ νεολαία μας θὰ ἐμάνθανε νὰ ἀντιστασὶ τῶν ἄλλων ὁμιλούντων καὶ νὰ παρακολουθῇ ἡσύχως, ἔστω καὶ σφαλερῶς ἀπὸψεως, χωρὶς φωνὰς καὶ παραφοράς. Ἐ! λοιπὸν αὐτὴν τὴν προσπάθειαν ἀνέτρεψεν ἡ ἄρνησις τοῦ Πανεπιστημίου, ἰσχυρισθέντος ὅτι φοβεῖται..... δημιουργίαν ταραχῶν κομμουνιστικῶν, ἐνῶ παρεσχέθησαν εἰς αὐτὸ τὰ δνόματα τῶν ὁρισμένων φοιτητῶν οἵτινες θὰ μετείχον εἰς τὰς συγκεντρώσεις ταύτας.

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν κίνησιν, τὴν ἐπὶ τῇ ἀναδιοργάνωσει τοῦ Πανεπιστημίου, θέλομεν νὰ ἴδωμεν ἀναλαμβάνομένην ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου, ἐκτὸς ἀν τοῦτο θέλῃ νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτὴν εἰς τὸν Ἐθνικὸν Παμφοιτητικὸν Σύλλογον ποὺ τὴν ἐνεπνεύσθη, τὴν παρεσχέσασε καὶ τὴν κατέστησεν ὥριμον εἰς τὰ φοιτητικὰ πνεύματα.

Γενικά

Κάτι ποὺ θὰ βοηθήσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὴν καλλίτεραν κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν μας εἶναι αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐκδρομαί-

σχεδὸν ἄγνωστοι εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μας. Τὰς ἐκδρομάς αὐτάς ὁργανοῦν τὸ Πανεπιστήμιον θὰ ἔδει νὰ καταβάλλῃ τὰ ἔξοδα μετακινήσεως κλπ. πλὴν τῆς διατροφῆς.

Αἱ ὑποτροφίαι πρέπει ν' αὐξηθοῦν, καὶ κανεὶς δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ χρήματα αὐτὰ μόνον ἐξοδεύονται. Ἀς μὴ λησμονῇται ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν σημερινῶν καθηγητῶν ἐσπούδασαν ὑποτροφίαις τοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἄλλων ὁργανισμῶν καὶ φιλεπιστημίων Μαικηρῶν. Τέλος τὰ προαιρετικά μαθήματα, ὧν τὴν εἰσαγωγὴν ἐπροτεῖναμεν, τίς θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρήσῃ ὡς μὴ συμβάλλοντα εἰς τὴν ὅλην κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν;

Παρακολούθησις παραδόσεων καὶ φροντιστηρίων. Πειθαρχία. Ταυτότητες. Ἀκροαταὶ. Ξένοι.

Διὰ τὴν ἀτελή ὅμως ἀπόδοσιν δὲν πρέπει νὰ κατηγοροῦμεν μόνον τὸ Πανεπιστήμιον ἢ νὰ ἀποδίδωμεν τὴν ἑλληνικὴν κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν εἰς τὴν διδασκαλίαν μόνον καὶ τὰ λοιπὰ προαναφερθέντα αἷτια. Εὐθύνονται καὶ οἱ φοιτηταὶ, καὶ ὑπάρχουν ζητήματα ἀφορώντα τοὺς αἷτια ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀναδιοργάνωσεως πρέπει νὰ μεταβληθοῦν, ὥστε ἡ ἡδὴ σχετικῶς μικρὰ εὐθύνη αὐτῶν νὰ καταστῇ ἐλαχίστη.

Πρωτίστως ἐνδιαφέρει τὸ ζήτημα τῆς μεγάλης σημασίας, ἥτις κακῶς δίδεται εἰς τὰς παραδόσεις καὶ ἥτις καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Καραθεοδωρῆ διεπιστώθη. Ἀντιθέτως δὲ μικρὰ σημασία παρέχεται εἰς τὰ φροντιστήρια, ἐνῶ ὄρθον εἶναι εἰς ταῦτα νὰ συγκεντρωθῇ ἡ δέουσα προσοχή. Δυστυχῶς τὸ σημερινὸν ἐσφαλμένον σύστημα ὀφείλεται εἰς τὴν ἑλλειψιν συγγραμμάτων καὶ διὰ τῶν διδασκόντων τὸ μάθημα κατηχητῶν. Ἀν τοιαῦτα ὑπῆρχον, φυσικῶς θὰ ἐπὶ ἡμέτερον μείωσις τῆς διδομένης εἰς τὰς παραδόσεις σημασίας, αὐξανομένης τῆς τῶν φροντιστηρίων. Ἐκείνο ὅμως ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τοὺς φοιτητάς εἶνε ἡ πειθαρχία. Οὐδόλως θὰ εἶχε τις ἀδικον ὁμολογῶν ὅτι ἡ πειθαρχία εἶνε σχεδὸν ἄγνωστος εἰς τοὺς φοιτητάς μας. Δυστυχῶς ἡ σημερινὴ κατάσταση, ἀπὸ ἀπόψεως τάξεως καὶ οἰκονομίας, εἶνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως λυπηρὰ. Οὐδόλως σπανίζει τὸ φαινόμενον τῶν διαρκῶν ποδοκροτημάτων κατὰ τὰς ὥρας αὐτῶν, ἰδίᾳ εἰς ὁρισμένας Σχολὰς — ἡ δὲ φωνητικὴ καὶ ἡχητικὴ προπομπὴ τῶν καθηγητῶν τῶν τελειωσάντων τὴν παραδόσιν, χάρις εἰς τὰς... φιλοτίμους προσπάθειας τῶν ἀναγώνων καὶ ταραξίων ἐνίοτε κομμουνιστῶν φοιτητῶν, δὲν εἶνε ἀσυνήθης.

Βεβαίως δὲν ζητῶ τὴν μεταβολὴν τοῦ αἵματος παιδρῶ καὶ ζωηρῶ φοιτητικῶν χαρακτήρος καὶ περιβάλλοντος εἰς μελαγχολικὸν σιωπηλὸν παρθηγαγωγεῖον. Πρόπει ὅμως νὰ παύσῃ μία κατάσταση καθ' ἣν ἀξιοκατάκριτος.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ φανῇ αὐστηρὸν καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν κανονισμὸν τοῦ κατὰ τῶν ἀτακούντων, αἱ

δὲ ταυτότητες μετ' ὧν οἱ φοιτηταὶ ἐφοδιάζονται νὰ μὴ χρησιμεύουν μόνον διὰ τὰς φοιτητικὰς ἐκπτώσεις κατὰ τὰ ταξείδια.

Προτείνωμεν λοιπὸν ὅπως ἀπαγορευεῖται τοῦ λοιποῦ ἡ εἴσοδος εἰς τὰς αἰθούσας τῶν παραδόσεων παντὸς μὴ φοιτητοῦ, παντὸς μὴ ἔχοντος τὸ φοιτητικὸν διαπιστευτήριον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ἐνοχλητικοὶ καὶ περιεργοὶ θὰ λείπουν ἀπὸ τὰς παραδόσεις, οἱ δὲ ταράξαι θὰ παύσουν νὰ ἐνοχλοῦν τοὺς θέλοντας νὰ παρακολουθῶσιν τὰς παραδόσεις, καθ' ὅσον ἐν περιπτώσει ἀταξίας θὰ ἦτο εὐκολον εἰς τὸν καθηγητὴν νὰ ζητήσῃ τὸ διαπιστευτήριον τοῦ ἀτακούντος.

Ἰσως μὲς ἀντεῖπουν ὅτι ὑπάρχουν ἐπιστήμονες οἵτινες εἰλικρινῶς ἀγόνοιοι ὑπὸ τοῦ πόθου τῆς γνώσεως παρακολουθοῦν παραδόσεις καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀποκλείσωμεν. Δι' αὐτοὺς προτείνωμεν νὰ ἐφοδιαστοῦν μετὰ πιστοποιητικὰ ἀκροατοῦ.

Τέλος ὄρθον θὰ ἦτο νὰ ἐγίνοντο δεκτοὶ εἰς τὰς παραδόσεις φοιτηταὶ ἀνήκοντες μόνον εἰς οἰκείον τμήμα, π. χ. εἰς τὰς παραδόσεις τῆς Νομικῆς φοιτηταὶ τοῦ Θεωρητικοῦ τμήματος, τῆς Ἱατρικῆς οἱ τῶν Θετικών. Οὕτω καὶ ὁ ὅμιλος οἰκονομείται, καὶ ἡ τάξις εὐκολώτερον ἀποκαθίσταται καὶ αἱ Πανεπ. αἰθούσαι παύουν ν' ἀποτελοῦν καφενεῖον, οἱ δὲ κλητήρες ἐπιφορτισμένοι μετὰ τὸν ἑλεγχον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ καθήκοντά των, ἄτινα ἐσχάτως περιορίσθησαν εἰς τὰ αὐτὰ τῶν θυρωρῶν τῶν Πανεπ. οἰκοδομῶν, διαφέροντα ἴσως κατὰ τὸν μισθόν.

Φοιτητικοὶ Σύλλογοι

Συνήθως καὶ κατ' ἀρχὴν οἱ Φοιτητικοὶ Σύλλογοι ἀποβλέπουν εἰς τὴν καλλίτεραν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν, τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων αὐτῶν καὶ τὴν ψυχαγωγίαν των, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς διάδοσιν τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικοχριστιανικῶν ἰδανικῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς αὐριανῆς ἡγέτιδος τάξεως, δηλαδὴ εἰς ὅτι περίπου ἀποβλέπει καὶ τὸ Πανεπιστήμιον. Ὁ ἀνέμενέ τις ὅθεν μίαν ἐπαφὴν τοῦλάχιστον, ἀν μὴ συνεργασίαν, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν καὶ εἰς τὴν πατρίδα μας εἰσάγονται αἱ μαθητικαὶ κοινότητες. Ἐν τούτοις τὸ Πανεπιστήμιον ἢ ἀγνοεῖ τοὺς Φοιτητικούς Συλλόγους ἢ τὸ πολὺ ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ τυπικῶς. Οὐδεμία ὑπόδειξις ἐκ μέρους Συλλόγου Φοιτητικοῦ γενομένη λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, εἰς δὲ τὰ ὑπομνήματα τὰ τυχὸν φθάνοντα μέχρι τῆς Πανεπ. Συγκλήτου οὐδέποτε σχεδὸν δίδεται ἀπάντησις. Ἡ κατὰ δύναμιν οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν Συλλόγων αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου εἶνε ἐντελῶς ἄγνωστος, καὶ ἡ συνεργασία, προφανῶς καὶ ὡς ἰδέα ἀκόμη, ἀποκρουστικὴ νομίζεται.

Ὅταν ὁ Ἐθν. Παμφοιτητικὸς Σύλλ. ἐζήτησε νὰ ὁργανώσῃ ἐπιστημονικὰς συγκεντρώσεις, ἡ πρότασις ἀπερρίφθη, μετὰ τὴν γνωστὴν ἀστείαν δικαιολογίαν. Τὴν ἰδίαν δὲ τύχην εἶχεν, ὡς εἴπομεν ἤδη, καὶ ἡ πρότασις τοῦ ἰδίου Συλλόγου ζητήσαντος τὴν 25ην Μαρτίου νὰ παρελάσουν καὶ οἱ φοιτηταὶ. Καὶ ὅταν οἱ ἐλάχιστοι Φοιτητικοὶ Σύλλογοι οἱ ὑπὸ τῆς Πρυτανείας ἀνεγνωρισμένοι, (ὡς ὁ Ἐθνικός Παμφοιτητικὸς Σύλλογος, ὁ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὁ τῶν Φοιτητῶν Νομικῆς καὶ τῆς

νες ἄλλοι οἵτινες μὲς διαφεύγουν) ἐζήτησαν δύο μικρὰ δωμάτια εἰς τὴν νέαν Πανεπ. Λέσχην διὰ νὰ ἐγκαταστήσουν γραφεῖα, καὶ πάλιν ἀπεκρούσθη ἡ αἰτήσις των. Καὶ ὅμως τίς δύναται ν' ἀρνήσῃ τὰ ἀγαθὰ μὲς συνεργασίας; Διὰ τοῦτο τελειώνοντες τὸ κεφάλαιον αὐτό, μίαν θερμὴν παράκλησιν ἔχομεν νὰ διατυπώσωμεν: Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν νὰ παύσῃ τὸν λοιποῦ νὰ βλέπῃ πρὸς οἰονδήποτε Φοιτητικὸν Σύλλογον ὡς πρὸς ἐχθρόν, ἀλλ' ἀντιθέτως, περιπτυσσόμενον τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀνεγνωρισμένους Φοιτητικούς Συλλόγους, καὶ συνεργασθῇ μετ' αὐτῶν, ἵνα ἐπιτευχθῇ εὐκολώτερον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ζητοῦν καὶ οἱ Φοιτηταὶ καὶ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ αὐτὴ τέλος ἡ Πατρίς, ἡ ἀνάδειξις δηλ. τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις τῆς νέας γενεᾶς πρὸς εὐγενεστέρας καὶ ὠραιοτέρας ἀρχάς.

Ἡ Πανεπιστημιακὴ Λέσχη

Εἶναι ἀναντιρρήτως ὠραία ἡ σκέψις ἀπ' ἧς ὁρμώμενον τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ ἐτῶν κρατοῦν 60 δρχ. ἀπὸ κάθε φοιτητῆν κατ' ἔτος ἐδημιούργησε τὴν Πανεπιστημιακὴν Λέσχην, τῆς ὁποίας μάλιστα τὸ νέον κτίριον δύναται εὐλόγως νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀληθὲς διὰ τὴν πρωτεύουσαν κόσμημα.

Ποιοὶ οἱ σκοποὶ τῆς; Ἡ ψυχαγωγία τῶν φοιτητῶν, ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ τῶν ἀνάπτυξις, ἡ συναφὴς γνωριμιῶν μεταξὺ συναδέλφων καὶ γενικῶς ἡ διευκόλυνσις τῶν φοιτητῶν εἰς τὸ νὰ διέρχονται εὐχάριστα καὶ ἡθικὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς.

Εἶνε ἀναντίρρητον ὅτι ἡ Πανεπιστημιακὴ Λέσχη ἠτύχησε νὰ εὐρὴ τὸν ἀνθρώπον ποὺ τῆς ἐχρεώζετο, καὶ χωρὶς καμμίαν ὑπερβολὴν δύναμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τόσον ὁ ἀγαπητὸς εἰς ὅλους τοὺς φοιτητὰς διευθυντὴς τῆς καθὼς καὶ ὅλον τὸ ὑπ' αὐτὸν προσωπικὸν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ θεωρηθοῦν ἰδεώδεις. Ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τὴν Πανεπ. Λέσχην τὴν λαμπρῶς σήμερον λειτουργοῦσαν λείπουν μερικὰ πράγματα ἀπαραίτητα. Τὸ φοιτητικὸν συσσίτιον π. χ. πρέπει νὰ καταστῇ γενικὸν ὥστε ὁ φοιτητὴς μετὰ μικρὰ ἔξοδα νὰ εὐρίσκη τροφὴν ὑγιεινὴν, καθαρὰν καὶ ἀφθονοῦ. Ἐπειτα ἡ ἐγκατάστασις ἐνὸς ζαχαροπλαστείου εἰς τὴν αἰθουσαν τῶν διασκεδάσεων δὲν θὰ εἶχε κανὲν ἄπονον. Σήμερον ἐὰν χρειασθῇ ἕνα ποτήρι νερό πρέπει νὰ διακόψετε τὴν μελέτην σας, τὸ παιχνίδι σας εἴτε τὴν συντροφίαν σας, διὰ νὰ ζητήσετε εἰς τὸ γειτονικὸν καφενεῖον νερὸ ἀμφιβόλου πολλάκις καθαριότητος.

Τέλος αἱ διαλέξεις τῆς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συστηματοποιηθοῦν, ὑποχρεούμενων τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογίας, τῆς Κοινωνιολογίας καὶ τῆς Πολιτικῆς οἰκονομίας νὰ δίδουν διαλέξεις περιοδικῶς. Θὰ ἐρωτηθῇ ἴσως διατὶ αὐτῶν; Διότι αἱ διαλέξεις ἔχουν φυσικὰ ἕνα μορφωτικὸν σκοπόν. Σήμερον ἀκούονται συνήθως κηρύγματα ἐναντίον τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐναντίον τῆς θρησκείας, ἐναντίον τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος, ὑπὲρ τοῦ ἀθεϊσμοῦ, τοῦ ἀναρχισμοῦ, τοῦ κομμουνισμοῦ. Θὰ ἦτο λοιπὸν ὄρθον νὰ ἀκούωνται οἱ εἰδικοί καθηγηταὶ ἀναγροῦντες τὰς ἐθνοφθόρους διδασκαλίας καὶ ἀποκαθιστώντες τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ κινηματογράφος τῆς Π. Λέσχης, δ

κατόπιν πολλῶν κόπων τῆς λαμπρᾶς διευθύνσεως ἀποκτηθεῖς, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπασχολῆται καὶ μετὰ ταυίας μορφωτικὰς καὶ ἐκπαιδευτικὰς εὐγενῆς αἰσθημάτων, διαπλάττων οὕτω τὴν εὐπλαστον νεανικὴν ψυχὴν ἐπὶ τὰ βελτίω; Μήπως δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθῇ οὗτος πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς φιλοπατρίας, τῆς φιλαλληλίας, δι' ἐκλογῆς καταλλήλων ταινιών; Ἡ μήπως ἡ προκύπτουσα ὠφέλεια ἐκ τῶν ταινιῶν αὐτῶν δὲν θὰ εἶνε πολλαπλάσιος ἀνωτέρας τῆς τυχόν δαπάνης, ἥτις ἄλλωστε πάντοτε καλύπτεται ἀπὸ τὰς εἰσπραξίς; Τέλος ἡ Πανεπ. Λέσχη πρέπει νὰ τονωθῇ ἐν τῇ ὠραίᾳ προσπάθειᾳ τῆς τῆς ἐκκολύνσεως τῶν φοιτητῶν εἰς τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν, καταργούσα ὅμως ταυτοχρόνως μερικὰς ὡς π. χ. τὴν Esperanto, ἥτις ἀνδρὶ καίμεν ἄλλο κακὸν βαρύνει ἀσκόπως, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, μετὰ γνώσεως ἀχρήστους, στερούσα χρόνον ὅστις ἠδύνατο ν' ἀποβῇ πολυτιμώτατος διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς στενογραφίας. Ἐπίσης πρέπει νὰ τονωθῇ ἡ διὰ τῆς Πανεπ. Λέσχης παροχὴ ἱατρι-

κῆς βοηθείας εἰς τοὺς ἀπόρους φοιτητάς. Ἐπερατώσαμεν καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτό, δώσαντες, ὡς ἐλπίζομεν, σαφὴ εἰκόνα τῶν φοιτητικῶν ἀπόψεων καὶ ἀντιλήψεων ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Πανεπ. Ἀθηνῶν. Ἰσως νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι ἐπίσης ὁρθαὶ ἀπόψεις, μὴ περιλαμβανόμεναι ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ Ἐθνικοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ἀναπτύξει αὐτοῦ. Ὅσα ὅμως ἐξεθέσαμεν τὰ ἐξεθέσαμεν καλῇ τῇ πίστει, καὶ ἐν πεποιθήσει ὅτι καὶ εἰς τὴν ἑλληνίδα φοιτῶσαν νεολαίαν ὑπηρεσίαν προσφέρουμεν καὶ συμβάλλομεν μετὰ τὰς ἀσθενεῖς μας δυνάμεις εἰς μίαν καλλίτεραν ἐπιστημονικὴν αὐρίον τῆς πανενδόξου Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ἥτις δικαιούται, αὐτὴ πρώτη ἀπ' αἰῶνων ὑπερηφάνως κρατήσασα ὑψηλὰ τὴ δάδα τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Γνώσεως, λαμπρῶς πάντοτε νὰ καταυγάζῃ διὰ τοῦ φωτός τῆς τὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιστημονικῆς δημιουργίας ὀρίζοντα.

Δ. Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΣ
Φ. Ν.

ΧΡΩΠΕΙ

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Σ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἀριθ. Τηλ. 208

Ἀριθμ. Τηλ. 71

ΓΡΑΦΕΙΑ: Λεωφόρος Μιαούλη 19, Πειραιᾶ. — καὶ ἐν τοῖς Ἐργοστασίοις (Φάληρον) (ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΝΕΟΝ ΦΑΛΗΡΟΝ) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1883

ΣΑΛΟΕΙΝΗ

ΤΟ ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΙΠΠΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΥΟΛΟΕΙΜΑΤΩΝ

ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΩΝ

ΛΥΠΝΩΝ

ΟΔΟΝΤΑΛΓΩΝ

ΑΡΘΡΙΤΙΣΜΩΝ

ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΩΝ

Κ.Τ.Λ.

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Σ.Α.ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ Ε)

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Γιάννη 'Αντωνιάδη: 'Η ζωή μας την είδα σ'ης σοβιετικής χώρας.

Ο κ. 'Αντωνιάδης με το βιβλίο αυτό βάλθηκε να μας κάνει να πιστεύουμε ότι στη Ρωσία είνε πραγματικός επίγειος παράδεισος και γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ κατανάλωσε ὅχι καὶ λίγες πνευματικὲς δυνάμεις καὶ προπαντὸς φαντασία.

Μετανοούμενος (!) καὶ συντριμμένος (!) ποὺ πῆγε στὰ 1919 στὴ Ρωσία ὡς ὑγειονομικὸς ἀξιωματικὸς τοῦ 'Ελληνικοῦ στρατοῦ, βρῆκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξιλεωθῇ ξαναπηγαίνοντας στὴ Ρωσία στὰ 1929 ὡς ἰδιώτης καὶ γράφοντας ἓνα βιβλίο ὅπου ἐξυμνεῖ καὶ θαυμάζει τὴ ζωὴ τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας. Προτοῦ προχωρήσῃ καλὰ—καλὰ στὸ διάβαμα τοῦ βιβλίου του ὁ ἀναγνώστης καταλαβαίνει ἀμέσως τὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέα. Θὰ ἀρκοῦσε μονάχα τὸ διάβαμα τῆς περιγραφῆς τοῦ ταξιδιοῦ του μὲ τὸ σοβιετικὸ ἀτμόπλοιο γιὰ νὰ νοιώσῃ ὁ ἀναγνώστης τὴν προκατάληψή του γιὰ τὴ σοβιετικὴ Ρωσία. Προχωρώντας σ'ης κατοπινὲς τοῦ σελίδες δὲν βρίσκω τίποτ' ἄλλο παρὰ ἓνα διαρκὲ ὕμνο, καλογραμμένο βέβαια, γιὰ τὴν Ρωσία τοῦ Στάλιν καὶ τῆς τόσας ὁμορφιῆς (!) τῆς.

Ὁ συγγραφέας φαίνεται μορφωμένος πλατεῖα καὶ δείχνεται ἀρκετὰ ἐξυπνος ὥστε νὰ ἀποκρίνῃ ἐν πρώτῃς ὕψους μὴ πλάνη' κ' ὅμως—κ' ἐδῶ εἶνε τὸ παράξενο—ὁ συγγραφέας ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου του πέφτει ἀπὸ πλάνη σὲ πλάνη.

Οἱ διάφορες κομμουνιστικὲς ὁργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ—καὶ ὑπάρχουν ἀφθονες ἀπ' αὐτὲς—διοργανοῦν διάφορες ἐπιστημονικὲς ἀποστολὲς στὴ Ρωσία ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες τοῦ τόπου στὸν ὅποιον δροῦν κ' ἔτσι βρίσκουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τοὺς παρουσιάσουν θαύματα ζωτικότητας καὶ παραγωγῆς, μεταχειριζόμενοι διάφορα ἐντεχνα μέσα. Δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ ξεχάσῃ κανεὶς τὴν ἀποκάλυψή που ἔκανε ἓνας ξένος, μέλος μιᾶς ἀποστολῆς, γιὰ κάποιο δῆθεν ἐργαστάρι ἀπὸ τὰ τόσα μεγάλα (!) ποὺ ὑπάρχουν στὴ σοβιετικὴ Ρωσία. Κάτω ἀπὸ τὴν καμινάδα τοῦ ἐργασταρίου ποὺ πῆγαν νὰ τοὺς δείξουν, ἀπ' ἑξῆς βέβαια, εἶχαν φροντίσει νὰ βάλουν τὰ Σοβιὲτ τοῦ τόπου ὅσα ἄχυρα καὶ ἄλλες καύσιμες ὕλες βρῆκαν ἐκεῖνη τὴν ὥρα καὶ ἔτσι τὸ παρυσίασαν ὅλο ζωὴ, ἀφοῦ ἡ καμινάδα του κάπνιζε.

Ἐνας λιγάκι ἀπλοϊκὸς ἀν διαβάσῃ τὸ βιβλίο τοῦ κ. 'Αντωνιάδη θὰ πάθῃ μιὰ ψευδαίσθησι καὶ ἀσφαλῶς δὲ ἐνθουσιαστῇ εὐχόμενος ὁλόψυχα: νὰ δοῦμε καὶ μεῖς μέρες κομμουνιστικῆς ἐπικράτησης! Δὲν πρέπει μὲ τοῦτο νὰ κατηγορηθῇ ὁ κ. 'Αντωνιάδης γιὰ κακοπιστίαν, φαίνεται ὅμως ὅτι ἔγραφε τὸ βιβλίο του προκαταληψμένος σὲ μεγάλο βαθμὸ.

Ὁ κ. 'Αντωνιάδης χωρὶς νὰ χτυπᾷ ὀλοφάνερα τὸ ἀστικὸ καθεστῶς, χωρὶς ἀπὸ τὰ λόγια του νὰ ξεφυγῇ καμμιὰ ἀπειλή ἢ καὶ βρισιὰ γι' αὐτὸ, τὸ πολεμᾷ μὲ τρόπον δὲν ξέρω μονάχα κατὰ πόσο φέρνει ἀποτέλεσμα μὲ τὸν πόλεμό του αὐτό.

Ὁ κ. 'Αντωνιάδης βρίσκει τὴν εὐκαιρίαν ἐπίσης νὰ χτυπήσῃ τοὺς γιαντράς, τοὺς κακοήθεις ἐκμεταλλευτὰς, ὅπως θέλει νὰ τοὺς πῇ, γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν τρέφει ἐξαιρετικὴ συμπάθεια. Μᾶς ἀναφέρει μάλιστα

στα μετὰ συγκίνησι, ὅπως λέγει, τὰ λόγια ἐνὸς κομμουνιστοῦ γιαντροῦ: «Ἡ γιαντρικὴ ἐπιστῆμη δὲν μαθαίνεται γιὰ νὰ γίνῃ ἀντικείμενο ἐκμετάλλευσης». Ποῦ σωστά, ἐκμεταλλευταὶ ὅμως γιαντροὶ ὑπάρχουν ἐδῶ καὶ παντοῦ, μὰ εἶνε οἱ πῶς λίγοι εὐτυχῶς.

Κάπου κάπου στὸ βιβλίο του ὁ κ. 'Αντωνιάδης ἀφίνει νὰ τοῦ ξεφυγῇ καὶ μιὰ μικρὴ ἀλήθεια, ὅπως γιὰ τοὺς πολλοὺς ἐπαῖτες μας π. χ.

«Ἄς εἶνε. Τὸ τόσο καλογραμμένο βιβλίο τοῦ κ. 'Αντωνιάδη, γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ ἐργάστηκε ἐντατικὰ καὶ θὰ κατανάλωσε ἀπειρὴ φαντασία, δὲν μᾶς πείθει ὅτι στὴ Ρωσία εἶνε πραγματικὸς ἐπίγειος παράδεισος.

Ἐλάβαμε τὸ βιβλιαράκι τοῦ γεροστιαστοῦ Τρικάλων κ. Δημ. Χ. Φωτάκη τὸ ὁποῖον περιέχει τοὺς ἐκφωνηθέντας εἰς τὴν Γερουσίαν λόγους του περὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἀσφαλείας, ἀγροτικῆς τραπέζης, ἐλληνοτουρκικῆς συμβάσεως κλπ. κλπ.

ΠΕΡΙ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ

Ἀπὸ τὸ διανοούμενο κόσμον ὅλων τῶν χωρῶν περιμένεται μὲ ἀνυπομονήσι ἡ ἀπονομὴ τοῦ ἐφετινοῦ βραβείου Νόμπελ. Ἐμεῖς ὅμως οἱ 'Ελληνες ἔχουμε τὴν ἐλπίδα, τὴν πεποίθησι μᾶλλον, ὅτι ὁ μέγας μας ποιητὴς Παλαμᾶς θὰ τιμηθῇ περὶ ἐφέτος μ' αὐτό.

Δὲν εἴμαστε ἄλλως τε μόνον ἑμεῖς ποὺ ἔχουμε αὐτὴ τὴν ἐλπίδα. Ὅλες οἱ πνευματικὲς κορυφὲς τοῦ κόσμου ἀντικρῶνουν τὸ ἔργο του μὲ πραγματικὸ θαυμασμό κ' αὐτὸ μᾶς τὸ δείχνουν οἱ ἀλλεπάλληλες ἐπιστολὲς τῶν κορυφαίων διανοουμένων ὅλου τοῦ κόσμου πρὸς τὸν μέγα μας ποιητὴ καὶ πρὸς τὴν ἐπιτροπὴ τῆς ἀπονόμης τοῦ βραβείου Νόμπελ.

Ποῖο ἀπὸ τὰ τραγούδια του νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς; Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῇ: Τοῦτο τὸ ποίημα τοῦ Παλαμᾶ εἶνε καλλίτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο;

Νὰ ξεχωρίσουμε τὸ «Δωδεκάλογο τοῦ γύφτου»; Ὅλοι τὸ θεωροῦν ἀριστουργήμα. Καὶ οἱ «Πεντασύλλαβοι» μὲ τοὺς ἀθανάτους στίχους:

Νὰ μιλῶν; Ὁ δακρύσαντες
πνεύματα.
Νὰ μιλῶν; Ὁ γελῶντες
πόσο ἀνέμοι, πόσο ξένοι.

Κ' ὁ ἀκατάλυτος «Τάφος»:

Ἦσυχ' αἰ σφαλὰ,
ὦ λόγε, ὦ στίχε, ὦ ῥίμα,
σπείρετε τ' ἀμέραντα
στ' ἀπίστευτο τὸ μῆμα.

Ἀφαισίο κ' ἀσπότη
τοῦ χάρου δὲν ἀέθνη
στάσει μὲ τ' ἀνθόνο
τὴν ὄψη σου νὰ πλύνω...

Ὁ Ὁθησαυρὸς τοῦ Κολλέγιου Ἀθηνῶν.

Τὸ Κολλέγιο Ἀθηνῶν, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀθόρυβη μὰ ἐντατικὴ ἐργασία πέντε ἐτῶν, μᾶς παρουσιάζει σ' ἓνα θαυμάσιο βιβλιαράκι ποὺ συνέταξαν καὶ ἐξέδωκαν οἱ ἴδιοι οἱ μαθηταὶ του, τὴ ζωὴ του μέσα σ' αὐτὰ τὰ πέντε χρόνια τῆς ἀθόρυβης ἐργασίας του.

Καὶ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ πολλὰ πράγματα. Ὅταν πρωτοιδρύθη, εἶχε νὰ ἀντιμετω-

πίσῃ χίλια δυὸ ἐμπόδια, μὰ αὐτὸ κατῶρ θωσε νὰ τὰ ὑπερπήδησῃ ὅλα κ' ἔτσι μᾶς παρουσιάζεται σήμερον ὅλο ζωὴ καὶ κίνησι.

Πρέπει βέβαια νὰ τονισθῇ ἡ δωρεὰ τοῦ μεγάλου μας ἐθνικοῦ εὐεργέτη Μπενάκη, μὰ πρέπει νὰ ἐξαρθῇ καὶ ἡ τόσο καλὴ καὶ φρόνιμη διοίκησι τοῦ Κολλέγιου.

Τὸ Κολλέγιο τῶν Ἀθηνῶν ἐργάζεται μὲ πολὺ ὀρεξι καὶ γι' αὐτὸ ἐπιτυγχάνει πολλὰ, μὰ δὲν τοῦ ἀρκοῦν ἐκεῖνα ποὺ ἔχει ἐπιτύχη ὡς τώρα. «Ἀτενίζουμε, μᾶς λένε οἱ συνάκται τοῦ φυλλαδίου μαθηταί, τὸ μέλλον μὲ πεποίθησι στὴν σταθεράν μας ἀνάπτυξιν». Καὶ πρέπει νὰ εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ ἐπιτύχουν καὶ καλλίτερον μέλλον, γιὰ αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτοὺς, καὶ σ' αὐτοὺς ἀνήκει ἡ ἐξύψωσις του σὲ μεγαλύτερο ἐπίπεδο δράσεως καὶ γενικὰ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὁράσεων του ἀνέρου.

Ἐκεῖνα ποὺ πράγματι προκαλοῦν τὸν θαυμασμό γιὰ τὸ ὥραϊο αὐτὸ βιβλιαράκι εἶνε τὰ τόσο καλογραμμένα διηγηματάκια καὶ τὰ ὁμορφα ποιηματάκια τῶν μαθητῶν. Ἐπίσης οἱ εἰκόνες, προπαντὸς οἱ χρωματιστές, οἱ φτιασμένες ἀπὸ μαθητὰς, εἶνε τέλει, χαριτωμένα δὲ τὰ χιουμοριστικὰ σκίτσα ποὺ δημοσιεύονται.

Ὁ ἀθλητισμὸς ἔχει προοδεύσει στὸ Κολλέγιο σὲ μεγάλο βαθμὸ αὐτὸ μᾶς τὸ δείχνουν οἱ θαυμάσιες ἐπιδόσεις τῶν μαθητῶν του στὰ διάφορα ἀγωνίσματα κατὰ τοὺς ἀγῶνας ποὺ τακτικὰ διοργανώνει τὸ Κολλέγιο.

Ἄς μάθῃ τὸ Κολλέγιο Ἀθηνῶν ὅτι ἡ κοινωνία ἡ ὁποία ξέρει νὰ ἐκτιμᾷ κάθε ἐργο ἄξιο ἐκτίμησις θὰ υποστηρίξῃ μὲ ὅλη τῆς τὴ δύναμι τὸ θαυμάσιο αὐτὸ ἴδρυμα κ' ἔτσι μὲ τὴν ἀμέριστη βοήθεια τῆς κοινωνίας καὶ τὴν καλὴ του διοίκησι τὸ Κολλέγιο θὰ μωρέσῃ νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς σκοποὺς του.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ θέατρο.

Τὴν περασμένη Κυριακὴ, σ' ἡν ἀβούσα διαλέξεων τῶν σχολῶν Σαριβαξεβάνη, ὁ κ. Ἐμμ. Ζωρμαλὶς ὁμίλησε περὶ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του (γένεσις τοῦ θεάτρου), περὶ τραγωδίας (Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης) περὶ τῶν τεχνικῶν μέσων τοῦ ἀρχαίου θεάτρου καὶ τῆς δραματικῆς γενικὰ τέχνης, μέχρι τῆς παρακμῆς τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου, δηλ. μέχρι τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ.

Κ. Α. Β.

ΙΩΑΝ. ΓΕΩΡΓ. ΛΟΥΓΙΖΙΔΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Διπλωματοῦχος τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς
Παρισίων Ε. Δ.

ΕΠΙ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
Εργασθεὶς ἐπ' ἄρκτον ἐν τοῖς νοσοκομείοις
τῶν Παρισίων Lariboisière, St-Antoine
καὶ Pitié.

Ὀλιγοήμερος ἀνώδυνος καὶ ἡγνυμένη
θεραπεία παθήσεων στόματος
καὶ δόντων.

Ἐπιστημονικὴ ἐφαρμογὴ Γεφυρῶν
καὶ Ὀδοντοστοιχιῶν.

Τελεία καὶ ριζικὴ θεραπεία
ΟΥΛΙΤΙΔΟΣ, ΠΥΡΡΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΣΟΣΜΙΑΣ

44 ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 44
(Ὁμόνοια)
Τηλέφωνον 71-73

Η ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΗΓΕΤΙΔΟΣ ΤΑΞΕΩΣ

Β'

Η ΑΥΣΤΗΡΟΤΗΣ λοιπὸν τῶν ἐξετάσεων, εὐνοοῦσα τὴν μνήμην καὶ ὄχι τὴν ἱκανότητα, δὲν εἶνε τὸ κατάλληλον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐπιδιώκει τὸν καθαρισμὸν ἡγετίδος τάξεως. Τὸ μέσον εἶνε ἐκλογὴ τῶν ἱκανοτήτων.

Τοῦτο γνωρίζοντα καλῶς τὰ κράτη, τὰ ὁποῖα φροντίζουν μεταπολεμικῶς διὰ τὴν ἀναδημιουργίαν τῆς ἰδικῆς τῶν, ὡς μέσον ἐξέλεξαν τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἱκανῶν καὶ τῶν ἱδιοφυῶν μαθητῶν.

Ἀλλὰ τίνα τρόπον καὶ ποῖαν ἔκτασιν θὰ ἡκολούθει ἡ ἐπιλογὴ αὕτη;

Τὸ ζήτημα συνεζητήθη εὐρύτατα καὶ ζωηρότατα, μάλιστα δ' ἐν Γερμανίᾳ, μετὰ τῶν κορυφαίων ἐκεῖ ἐκπαιδευτικῶν καὶ παιδαγωγῶν, διαρκούντος ἀκόμη τοῦ πολέμου, καὶ σχολεῖα δοκιμαστικὰ ἱδρύθησαν, ὡς ἐν Αὐστρίᾳ, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφασισθεισῶν μεθόδων. Ὡς ἦτο ἐπόμενον, εἶχε τὸ ζήτημα καὶ πολιτικὸν χαρακτῆρα καὶ ἔπρεπε νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Πολιτείας. Διότι μία στρατολογία ἐπιλέκτων δὲν ἡδύνατο οὐδὲ ἥρμοξε νὰ περιορισθῇ, ὅπως τῶς συνέβαινε, μετὰ τῶν τάξεων ἐκείνων τοῦ λαοῦ, αἱ ὁποῖαι λόγῳ οἰκονομικῆς ἐνέξιας θέσεως ἐτύγχανον καὶ μόναι ἀνωτέρων σπουδῶν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὰς μεγάλας καὶ ἀπόρους λαϊκὰς μᾶζας, τῶν ὁποίων καὶ ἀξίωσις, δικαίαι ἄλλως τε, ἦτο τοῦτο, ἀφοῦ καὶ αὐταὶ συνεσφύρον εἰς αἷμα καὶ εἰς ἄλλας θυσίας κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον, οὐδὲ ἦσαν κατώτεροι τῶν ἄλλων ὡς πρὸς τὰς ἡθικὰς καὶ πνευματικὰς προδιαθέσεις τῶν τέκνων τῶν. Ἀπ' ἐναντίας, ἡ μὴ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀναδημιουργίαν θὰ ἐσήμαινεν ἐθνικὴν ζημίαν, διότι αἱ λαϊκαὶ μᾶζαι ἀποτελοῦν τὸ κύριον σῶμα τοῦ ἔθνους, κολοσσιαῖαι δὲ συνεπὲς εἶνε αἱ ἡθικαὶ καὶ πνευματικαὶ δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἐγκλείουν ἐν σπέρματι, καὶ μεγάλαί θὰ ἦσαν αἱ ἐθνικαὶ ζημίαι ἀν' ἐξηκολούθησιν αἱ δυνάμεις αὗται νὰ παραμένουν ἀνεκμετάλλευτοι.

Ἐντείνον ἐγεννήθη ἡ ἰδέα τοῦ ἐνταίου λεγομένου σχολείου. Ὑπὸ τὴν ῥητορικοῦ τῶν μορφῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκπαιδεύσιν νὰ ἀναχωρῇ ἀπὸ ἐν κατωτάτων σχολείων, κοινὸν δι' ὅλους τοὺς μαθητὰς ἀνεξαρτήτως κοινωνικῶν τάξεων καὶ οἰκονομικῶν διακρίσεων, νὰ ἀνέρχονται δὲ ἐξ αὐτοῦ εἰς ἀνωτέρας ἐκπαιδευτικὰς βαθμίδας καὶ σπουδὰς, μόνον οἱ ἱκανοὶ καὶ οἱ ἱδιοφυεῖς, οἱ ὁποῖοι νὰ προπονοῦνται εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ νὰ εἰδικεύονται εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ ἀναλόγως τῶν ἐφεσῶν τῶν καὶ τῶν δεξιοτήτων τῶν, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ μορφωνονται ἀναλόγως τῆς χρησιμότητος αὐτῶν. Ἐνα σύστημα θεωρητικῶς τέλειον, διότι θὰ ἐπετύγχανε νὰ τοποθετήσῃ τὸν καθ' ἓνα εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν (the right man to the right place) ἀλλὰ πρακτικῶς ἀνεφάρμοστον ὁλοκληρωτικῶς, καθὼς προσκρούον εἰς συνθήκας κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς.

Ἐν τούτοις τὸ σύστημα δὲν ἔμεινεν ἀκαρπὸν. Πολλὰ κράτη τὸ υιοθέτησαν εἰς τὴν οὐσίαν του. Ἐπεδίωξαν δηλαδὴ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἱκανοτήτων καὶ τὴν

δαπάναις αὐτῶν συμμετοχὴν τῶν λαϊκῶν μαζῶν εἰς τὴν ἐπιλογὴν ταύτην ἐν τινὶ μέτρῳ, τῷ μέτρῳ τῶν οἰκονομικῶν τῶν κρατῶν δυνάμεων.

Ὅττω τὸ Βερολίνον ἱδρυσεν, διαρκούντος ἀκόμη τοῦ πολέμου, ἐν γυμνάσιον διὰ τοὺς ἱκανοὺς καὶ ἱδιοφυεῖς μαθητὰς, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ χρόνος τῶν σπουδῶν ἦτο κατὰ τρία ἔτη συντομώτερος τῶν ἄλλων γυμνασίων. Τὸ γυμνάσιον τοῦτο ἀνεγνώρισθη κατόπιν ὡς κοινῆς ὠφελείας ἀπὸ ὅλας σχεδὸν τὰς γερμανικὰς χώρας καὶ ἐπιδιώχθη ἡ διάδοσις του εἰς αὐτὰς καὶ μάλιστα εἰς τὴν ὑπαίθριον, ὅπου συντομύεται ἡ εἰς αὐτὸ παραμονὴ τῶν ἀγοστῶν μαθητῶν. Ἀλλὰ γερμανικαὶ πόλεις ἐδέσπισαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπιλογὴν τῶν μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου κατὰ τὴν μετὰβασίν των εἰς τὸ γυμνάσιον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν ἐποχὴν, ἡ Αὐστρία ἐπεδίωξε συστηματικώτερον καὶ καθ' ὅλον τὸ κράτος ἐπιλογὴν τῶν μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου πρὸς παραδοχὴν αὐτῶν εἰς τὴν Μέσιν, οὐ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μαθητευσῶς τῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰσιτηρίων ἐξετάσεων εἰς τὴν Μέσιν, πρὸ πάντων ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κλίσεων καὶ τῶν ἐφεσῶν τῶν μαθητῶν.

Ἐν Ἑλβετίᾳ συνεστήθη σύνδεσμος πρὸς δημιουργίαν ὑποτροφῶν διὰ τοὺς ἱκανωτάτους ἀλλ' ἀπόρους μαθητὰς, τοὺς ἐξερχομένους ἀπὸ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐπίσης δ' ἐν Βελγίῳ διάφοροι κοινότητες ἱδρυσαν ὑποτροφίας διὰ πτωχοῦς μαθητὰς ἀλλὰ παρουσιάζοντας ἐξαιρετικὰς κλίσεις χάριν περαιτέρω σπουδῶν. Ἡ βελγικὴ δὲ μάλιστα βουλὴ ἐνήργησε τῷ 1921 νόμον θεσπίσαντα εἰς κάθε ἐπαρχίαν ἀνὰ μίαν «ἐπαρχιακὴν ὑποτροφίαν ἱκανοτήτων».

Καὶ ἡ Γαλλία δ' ἐπίσης εἰσήγαγεν ὑποτροφίας δι' ἀπόρους ἀλλ' ἱκανοὺς μαθητὰς τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ τῶν γυμνασίων τάξεων, διαρκούντας μέχρι τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν ὑποτρόφων.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι παρόμοιαι διατάξεις δημιουργοῦνται παντοῦ. Ὑπὲρ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ὑπὸ τὰς σημερινὰς οἰκονομικὰς περιστάσεις ἕκαστον ἔθνος ἔχει συμφέρον νὰ καρπωθῇ ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον ἀπὸ τοὺς πολίτας, οἱ ὁποῖοι τὸ ἀποτελοῦν, νὰ μὴ σπαταλᾷ μὴτε τὰς ὑπερέτερας εὐφυῖας στεροῦσα αὐτὰς τῆς ἐκπαιδεύσεως ποὺ τοὺς ἀρμόζει, μὴτε χρόνον καὶ χρημῖα, παρέχον ἐκπαιδεύσιν ἀνωτέραν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν ἡμποροῦν νὰ τὴν ἐπωφεληθῶν (Classeur pède).

Εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν κίνησιν τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἱκανοτήτων δὲν πρέπει νὰ ὑστερήσωμεν καὶ ἡμεῖς, τῶν ὁποίων ἡ ποιοτικὴ τῶν σχολείων παραγωγὴ ὑπέστη ἐπικίνδυνον κλονισμὸν μεταπολεμικῶς, μὴ δυναμένη ἄλλως νὰ χορηγῇ πρὸς τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἀληθῆς ἡγετίδος τάξεως, ἱκανῆς νὰ ἡγηθῇ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἔθνους.

Ἡ ἐπιλογὴ πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, κυρίως ὅμως εἰς τὰς

πρώτας γυμνασιακὰς τάξεις, ἀντιθέτως πρὸς ὅτι συμβαίνει εἰς τὴν ξένην, ὅπου τὸ δημοτικὸν σχολεῖον εἶνε κυρίως τὸ σχολεῖον τῆς ἐπιλογῆς. Διότι ἡ φοίτησις εἶνε ἐκεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὀκταετής, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐννεαετής, οἱ παῖδες συνεπὶς ἀποφοιτοῦν εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν συνήθως, εἰς ἡλικίαν δηλαδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν, καθὼς καὶ κατὰ τὸ 15ον ἔτος, ἐκδηλοῦνται τὸ περισσότερον αἱ κλίσεις, ἐμφανιζόμεναι ἐνίοτε καὶ ἀπὸ τοῦ 13ου ἢ 12ου ἔτους, σπανιότατα δ' ἐνωρίτερον. Ἐνῷ παρ' ἡμῖν, ὅπου τὸ δημοτικὸν σχολεῖον εἶνε ἐξατάξιον, ὁ μαθητὴς ἀποφοιτᾷ περὶ τὸ 12ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ὁπότε δὲν ἔχουν ἀκόμη κατὰ κανόνα ἐκδηλωθῇ αἱ κλίσεις. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς μαθητῶν τῆς τελευταίας τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων εἶνε πολὺ ἀνώτερος τοῦ τῶν πρώτων γυμνασιακῶν, θὰ ὑπάρξῃ περιθώριον δι' ἱκανὴν στρατολογίαν ἐπιλέκτων καὶ ἐκ τῶν σχολείων ἐκείνων.

Ἡ καλλιέργεια τῶν ἱκανῶν καὶ μάλιστα τῶν ἱδιοφυῶν ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ δι' ἀποχωρισμὸν αὐτῶν εἰς ἰδίαις τάξεσι μὲ ἰδίαν διδασκαλίαν καὶ μὲ συντόμωσιν τοῦ ὁλοῦ χρόνου ἐκπαιδευσεως. Ἀλλ' ἡμποροῦμεν ἀκόμη νὰ καταρτίσωμεν ἴδια σχολεῖα δι' αὐτοὺς κατὰ τὸ σύστημα τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε χωριστὰ γυμνάσια διὰ τὰς ἱκανοτήτας τῆς, θεσπίσασα συνάμα τὸν χρόνον τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν κατὰ τρία ἔτη συντομώτερον τῶν ἄλλων γυμνασίων, ὡς τοῦτο ἄλλως τε ἦτο φυσικόν, διότι ὁ ἱκανὸς μανθάνει πολὺ ταχύτερον τοῦ κοινῆς ἀντιλήψεως.

Ἡμποροῦμεν ἐν ἀρχῇ νὰ ἱδρῶσωμεν δύο ἢ τρία τοιαῦτα γυμνάσια, καὶ δὴ τετρατάξια ἔστω. Δοθέντος δὲ δι' αὐτὰ τὴν πειραματικὴν διδασκαλίαν, ἡ ὁποία καὶ μόνον πρέπει νὰ ἀσκήται, ὁ διδάσκαλος καθοδηγῇ ἓνα ἕκαστον μαθητὴν προσωπικῶς, ἐκάστη τὰς δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ ὁρισμένον ἀριθμὸν μαθητῶν, ὑποθέτω τὸν ἀριθμὸν 30. Τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἐπιλέγῃ κατ' ἔτος καὶ ἀριθμὸν τινα ἀπόρων ἀλλ' ἱκανῶν μαθητῶν, πρὸ πάντων ὅμως ἱδιοφυῶν, τοὺς ὁποίους νὰ ἐκπαιδεύῃ δαπάναις του μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν ἀνωτάτων σπουδῶν τῶν, δοθέντος ὅτι, ὡς ἔμπροσθεν, περιορίζεται εἰς τὸ προσωπικὸν καὶ κατὰ ἓνα οἰονδήποτε τρόπον ὁ ἀριθμὸς τῶν γυμνασιακῶν μαθητῶν. Διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἄδικον, ἐθνικῶς ἀσύμφορον καὶ κοινωνικῶς ἀνυπολόγητον, μόνον αἱ οἰκονομικῶς εὐποροὶ καὶ αἱ ἀνωτέρας κοινωνικῆς θέσεως τάξεις νὰ τυγχάνουν τοῦ προνομίου τῆς ἀνωτάτης μορφώσεως, δι' οὗς λόγους ἐξέθηκα προηγουμένως.

Ἡ ἱδρύσις τῶν

ξουν κατά τας θερινάς διακοπὰς εἰς τοὺς διδασκόντας εἰς τὰ ἐν λόγῳ γυμνάσια καθηγητὰς, καὶ νὰ τὴν διδάσκουν εἰς αὐτοὺς μέχρις οὗ αἱ ὑποτροφίαι, τὰς ὁποίας τόσον ἀξιεπαίνους ἐπιδιώκει ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, βοηθήσουν εἰς τὴν ἐξέφρεσιν τῶν καταλλήλων καθηγητῶν. Καὶ πρὸ παντὸς μέχρις οὗ ἐπέλθῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μία μεταβολὴ τῶν μεθόδων διὰ τῶν ὁποίων καταρτίζονται σήμερον οἱ λειτουργοὶ τῆς Μέσης ἐκπαίδευσης, μεταβολὴ τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἐπιδιώξῃ ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς, κανονίζων ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅχι μόνον χάριν τῶν γυμνασίων ἐπιλογῆς, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον χάριν ὅλων τῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους.

Σ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Γερουσιαστής

ΧΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

Ἐκλεκτὰ Ἀγγλικά Ὑφάσματα
Καλλιτεχνικὴ Ἑργασία
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΡΙΘ. 22 Β

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΝΤ. Κ. ΡΑΠΤΑΡΧΗ

ΟΔ. ΚΟΡΑΗ, 5 — ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛΕΦ. 71 - 42

Ἀναλαμβάνει πάσης φύσεως δικαστικὰ καὶ ποινικὰς ἐπιθέσεις.

Εἰδικότης: Ἑμπορικὸν δίκαιον, Πτωχεύσεις, Ἑκκαθαρίσεις, Ἑταιρεῖαι, Οἰκονομολογικὰ ζητήματα.

Δίκτυον ἀνταποκριτῶν ἐξωτερικοῦ δι' ἐπιθέσεις Ἑδρώτης καὶ Ἀμερικανῆς.

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΣΤΑΔΙΟΥ 25

Χημικὰ Λιπάσματα
Ἀπλὰ καὶ Σύνθετα.
Ὁξέα ἐν γένει.
Γεωργικὰ φάρμακα.

Υαλουργεῖα λευκῆς καὶ
πρασίνης ὑάλου, διὰ πᾶσαν
χρῆσιν.

ΥΕΛΟΠΙΝΑΚΕΣ

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ

Αἱ τελευταῖαι δημιουργηθεῖσαι ταραχαὶ ὑπὸ τῶν κομμουνιστικῶν νεολαῶν, κατόπιν ἐντολῆς τῆς Μόσχας, ἡ ἀνακάλυψις τῆς εὐρυτάτης προπαγάνδας ἡ ὁποία γίνεται κατόπιν ἐνεργειῶν αὐτῆς εἰς τοὺς νέους μας, καὶ αἱ προσπάθειαι αἰτνες καταβάλλονται διὰ νὰ προσελκυσθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι νέοι δὲν εἴνε δυνατόν παρὰ νὰ προκαλέσουν τὰ εὐλογα ἐρωτήματα:

Μὲ ποῖον τρόπον οἱ πράκτορες τῆς Μόσχας παρασύρουν τοὺς νέους καὶ τοὺς κατατάσσουσιν εἰς τὰς κομμουνιστικὰς νεολαίας; Τί εἶδους διδασκαλίαν τοὺς κάμουν ὥστε νὰ ἀπαρνοῦνται οὕτω κάθε τί τοὺς συνδέει μὲ τὰ πάτρια; Πῶς θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ καταπολεμηθοῦν ριζικῶς αἱ διάφοροι αὐταὶ κομμουνιστικαὶ προπαγάνδαι; Ἀς προσπαθῶμεν ν' ἀπαντήσωμεν μὲ ὁλὴν τὴν δυνατὴν σαφήνειαν καὶ συντομίαν.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι εἰς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μανθάνει κανεὶς κατὰ τὴν νεανικήν του ἡλικίαν ἡ πίστις του μένει ἀδιάσειστος. Διὰ τοῦτο μετὰ περισσοτέρου ἐνδιαφέροντος ἡ Μόσχα φροντίζει καὶ μεγαλυτέρας προσπάθειας καταβάλλει, ὅπως καταστήσῃ ὁπαδὸς τῆς ἰδεολογίας τῆς τοὺς νέους.

Καὶ πρῶτον, μὲ ἀορίστους ὑποσχέσεις τοὺς πεῖθει ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ τοὺς δημιουργήσῃ ζωὴν πολὺ καλλιτέραν τῆς σημερινῆς, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀρχίζει διδόντας εἰς αὐτοὺς χρηματικὰ ἐπιδόματα. Ὁ νέος ἐνθουσιάζεται, κατακτάται καὶ τέλος φανατίζεται καὶ καθίσταται τυφλὸν ὄργανον τῆς «ἰδεολογίας». Ἐὰν μάλιστα ἡ δρᾶσις του εἴνε ἀξία προσοχῆς, ὁ εὐελπίς οὗτος νέος ἀποστέλλεται εἰς τὴν κοινὴν τοῦ κομμουνισμοῦ πρὸς ἀπόκτησιν εὐρυτέρων γνώσεων καὶ τελείαν μύησιν του εἰς τὰ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν ἐπιδιωκόμενα ἰδεώδη.

Ἡ ὑπ' αὐτῶν ὁμως εἰς τοὺς νέους γινόμενη διδασκαλία εἶνε τελεία διαστρόφῃ τῶν θεωριῶν καὶ ἰδεῶν τῶν πατέρων τοῦ κομμουνισμοῦ Σαλίν-Σιμόν, Βόλφ, Ἑγκελς, Καμπέ, Μάρξ, Μπακούνιν, Κραπτόνιν, Τσατσούλιτς-Βέρα καὶ ἄλλων. Ἰδοὺ π.χ. πῶς ἡκουσα διαστρεφόμενῃ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κραπτόνιν, τοῦ ἀχωρίστου συντρόφου τοῦ Λένιν. Ὁ Κραπτόνιν εἰς τὴν Ἠθικήν του λέγει: «Κάνε εἰς τοὺς ἄλλους ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἐπεθύμεις νὰ σοὺ κάμουν ὑπὸ τῆς ἰδίας περιστάσεως», λόγῳ ἀπηχοῦντες ἀγνὸν χριστιανισμόν. Ἐ! λοιπὸν ἡκουσα νὰ ἐρ-

μηνεύεται τοῦτο καὶ νὰ ἀναφέρεται ὡς δόγμα τοῦ Κραπτόνιν, ὑπὸ νεαροῦ κομμουνιστοῦ. «Ὅτι δὲν θέλεις νὰ σοὺ κάμουν, κάνε εἰς τοὺς ἄλλους».

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν κομμουνιστικῶν θεωριῶν ἐδῶ μὲν γίνεται ὑπὸ πρακτόρων ἄκρας φανατισμένων, ἐκεῖ δὲ ὑπὸ διαφόρων ἐπιλέκτων τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀκόμη καὶ ἐπιστημόνων πιστευόντων εἰς τὴν κομμουνιστικὴν ἰδεολογίαν.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὅσον καλλιτέρον γνωρίζομεν τὸν ἐχθρόν μας, τόσον εὐκολώτερον εἶνε δυνατόν νὰ τὸν καταπολεμήσωμεν. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ ἐν προκειμένῳ;

Πρέπει αἱ ἰδέαι καὶ αἱ θεωρίαι, αἵτινες διδάσκονται εἰς τοὺς νέους διεστραμμέναι, νὰ γίνουν γνωσταὶ εἰς αὐτοὺς ὡς πράγματι ἔχουν. Τοιοῦτοτρόπως θὰ καταστῇ δυνατόν ἐρχόμενοι εἰς ἐπαφὴν μὲ πράκτορας τοῦ κομμουνισμοῦ νὰ τοὺς ἀντικρούουν καὶ νὰ τοὺς ἀποδείξουν ὅτι ἔχουν ἀκριβῆ γνώσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν διδασκομένων θεωριῶν. Τοῦτο δὲ θὰ κατορθωθῇ ὡς ἑξῆς:

α) Διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν εἰς τὰ σχολεῖα, ὑπὸ διδασκάλων κατεχόντων ἀπολύτως τὰ θέματα τὰ ὁποῖα θὰ ἀναπτύξουν καὶ θὰ χειρισθοῦν.

β) Διὰ λαϊκῶν ἐκδόσεων ὑπὸ συγγραφέων εἰδικῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ γλώσσαν καταληπτήν θὰ διδοῦν τελείαν ἰδέαν περὶ τῶν νέων θεωριῶν καὶ περὶ τῶν κινδύνων τῶν.

γ) Διὰ διαλέξεων ὑπὸ ἐπιστημόνων κατεχόντων καὶ τούτων τελείως τὰς νέας θεωρίας.

Ἡ μὲν πρώτη μέθοδος εἶνε δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ εὐκολώτατα, προστιθεμένων μίξ ἢ δύο ὥρων εἰς τὸ ὁρολόγιον σχολικῶν προγράμματος τῆς ἐβδομάδος. Ὁμοίως καὶ ἡ δευτέρα μέθοδος.

Διὰ τὴν δευτέραν ὁμως, ἐπειδὴ ἀπαιτεῖ ὑλικά ἐφόδια ἀρκετὰ, πρέπει νὰ ἐνδιαφερθῇ ὅχι μόνον τὸ Κράτος ἀλλὰ καὶ ὁλὴ ἡ κοινωνία καὶ ἰδίως οἱ οἰκονομικῶς ἰσχυρότεροι παράγοντες, ἰδρύοντες ἐταιρεῖας λαϊκῶν ἐκδόσεων, ὧν ἡ τιμὴ πρέπει νὰ εἴνε προσιτή. Ἐνδείκνυται δὲ ἡ ἀγορὰ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς μαθητὰς, ὡς καὶ ὑπὸ σωματείων, συλλόγων κλπ.

Ὅτι οἱ νέοι, μανθάνοντες τὰς νέας θεωρίας καὶ κρίνοντες αὐτὰς κατ' ἀξίαν δὲν θὰ ὑπάρχῃ φόβος νὰ παρυσυρθοῦν ὑπὸ τῶν πρακτόρων τοῦ κομμουνιστικοῦ παραδείσου.

ΚΩΝΣΤ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΒΟΒΟΛΙΝΗΣ

ΑΤΕΚ ΑΝΩΝ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔ. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ 5.000.000 ΔΡΑΧ.

ΜΕΛΕΤΑΙ—ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ—ΕΡΓΟΛΗΨΙΑΙ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΕΝ ΓΕΝΕΙ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΚΥΔΕΣ-ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ
68-00

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

[Καίτοι αἱ πλείεσαι τῶν δοξασιῶν καὶ θεωριῶν τοῦ Ζωρῆς μᾶς εὐρίσκουν ὅχι μόνον ἀδιάρκους, εἰς τὴν πρακτικὴν πολιτικὴν, ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτους, καίτοι δ' ἐπίσης καὶ ἡ σάφρων πρὸ τοῦ πολέμου γερμανόφιλος πολιτικὴ τοῦ ἐστηρίχτο ἐπὶ μίας φρεναπάτης, τὴν ὁποίαν καὶ διὰ τῆς ζωῆς τοῦ ἐπληρώσε, δὲν ἠμποροῦμεν ὁμῶς παρὰ νὰ ἀποκαλυφθῶμεν πρὸς τὴν ὁρίαν του καὶ σθεναρὰς μορφῆς καὶ μὲ συγκίνησιν νὰ ἀναμνησθῶμεν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἰδεολογοῦ κατ' ἡν ὥραν τείνει νὰ ἐφαρμοσθῇ μία ἀπὸ τὰς ὑψηλετέρας του ἰδέας. Σ. Σ.]

Τὸ ΣΧΕΔΙΟ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἑδρώτης, σὲ δρόμον τῆς ἐξελέξεως του, εἰσῆλθε τελευταία, χάρις στὴν πρωτοβουλία τοῦ Μπριάν, τὴν ἀνταλλαγὴ γνώμων ποὺ ἐπικολούθησε καὶ τὴν τελευταία συνδιάσκεψιν στὴ Γενεύη, σὲ μὴ νέα φάσι. Θὰ ἦθελε κανεὶς κατόπιν αὐτοῦ νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἤρχισε κάπως νὰ πέρῃ καὶ μὴ περισσύτερο συγκεκριμένη μορφή ἢ τὰ πολιτικὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν καὶ πρὸ πάντων τὸ ἀποτέλεσμα τῶν γερμανικῶν ἐκλογῶν δὲν δημιουργοῦσαν τὴν ὀδυνηρὴν ἐντύπωσιν ὅτι μὴ τοιαύτη αἰσιοδοξία θὰ ἦταν ἴσως ἀκόμη ὀλίγον παρακινδυνευμένη.

Ὡς ἰδέα πάντως τὸ σχέδιον αὐτὸ δὲν εἶνε τόσο νέο καὶ ἀριθμεῖ ἀρετῶν δεκαετηρίδων ζωῆς. Ὅσο δὲ καὶ ἂν φαίνεται ὡς μὴ ἐκδηλωσὶ συγχρόνῳ διανοητικότητος καὶ ἀπόρροια μεταπολεμικῶν ἐντυπώσεων ἀντιλήψεων, ἡμποροῦμε πολλὰ καλὰ νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς κληρονομία τοῦ περασμένου αἰῶνος.

Ὅταν κατὰ τὸ 1868 ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ, ὁ Γαριβάλδης καὶ ἄλλες ἐξέχουσες προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἵδρυσαν τὴν «Ligue internationale de la paix et de la liberté» δὲν ἦσαν καταλλήλοτερο τίτλο γιὰ τὸ ὄργανον τοῦ συνδέσμου αὐτοῦ καὶ τὸ ἀπεκάλασαν πολλὴ χαρακτηριστικὰ «Les Etats—Unis d'Europe». Μὰ ἀπόδειξε καὶ αὐτὸ ὅτι ὁ ἥλιος τῆς ἀληθείας, ὅπως καὶ ὁ ἥλιος τῆς φύσεως, διὰ ἀνατέλλει φωντίζει πρῶτα τὴν ὑψηλότεραν κορυφὴν.

Ἀλλὰ καὶ ἀκόμη προηγουμένως, πρὸ ἐνός καὶ πλέον αἰῶνος, ἡ ἰδέα τῆς δημοσπονδιακῆς ἐνώσεως τῆς Ἑδρώτης εἶχε ἀπασχολήσῃ ἐκείνων ἀκριβῶς τὸν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε διαυρῶσει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον. Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1821, ἐξόριστος πλέον στὴν Ἀγία Ἐλένη, ὁ Ναπολέων ἀνεγνώρισε στὴν πολιτικὴν του διαθήκην τὴν ματαιότητα τῆς τόσο ἀκριβοπληρωμένης προσπάθειάς του, καὶ ὑπὸ μορφήν ἀπολογίας γιὰ τὸν ἑαυτοῦ του καὶ συστάσεως γιὰ τὸν «βασιλέα τῆς Ρώμης», ὁ ὁποῖος ὁμως ἐπέπρωτο πότε νὰ μὴ λάβῃ γνώσιν, ἔγραφε:

«Ἦμουν ἀναγκασμένος νὰ καθυποτάξω τὴν Ἑδρώτην μὲ τὰ ὅπλα, σήμερον δὲ μὴς πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ κανεὶς τὴν πειθὴν γιὰ νὰ τὴν ἐνώσῃ μὲ δημοσπονδιακοὺς δεσμοὺς ἀρρήκτους, διότι ἡ Ἑδρώτη προχωρεῖ σὲ δρόμον τῆς ἐξελέξεώς της καὶ εἰσέρχεται σὲ νέο στάδιον. Κάθε προσπάθεια νὰ τὴν συγκρατήσῃ κανεὶς θὰ ἐσθ' ἦτοιν ἀκατανάλωσι δυνάμεων περιττῆ σ' ἕναν ἄσκοπον ἀγῶνα, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ εὐνοία θὰ ἐνίσχυε τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν θέλησιν ὅλων».

Εἶνε ἀραγε μόνον μὴ ἀπλὴ σύμπτωσις ὅτι ἕνας Γάλλος πάλι εἶχε τὴν πρωτοβουλία νὰ μετασθῇ τὸ σχέδιον τῶν Ἠνωμένων

Πολιτειῶν τῆς Ἑδρώτης ἀπὸ τὸ πεδῖον τῆς θεωρίας καὶ τῆς ἰδέας μέσα σὲ τὸ πλαίσιο τῆς πρακτικῆς πολιτικῆς;

Ἴσως ἡ εὐγενὴς αὕτη προσπάθεια νὰ ἀναγκασθῇ ἐμπρὸς σὲ μεγάλα ἐμπόδια ποὺ καθημερινῶς προβάλλονται, καὶ νὰ μὴ φέρῃ ἀκόμα καὶ αὕτη τὴν φορὰ τὸ ἐπιζητούμενον ἀποτέλεσμα, παρ' ὅλα ταῦτα ὁμως δὲν θὰ θεωρηθῇ ποτὲ ὅτι ἀπέτυχε γιὰτὶ ἀποτελεῖ τὴν πρώτην ὥθησιν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς μονίμου ἐξηγεύσεως καὶ ἐνώσεως τῆς Ἑδρώτης καὶ σημαίνει τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ συμβιβασμὸς καὶ ἡ εἰλικρινὴς συμφιλίωσις μεταξὺ τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ ἡ ἐξομάλυνσις τῶν ἀντιθέσεων ποὺ ὑπάρχουν εἶνε ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ γιὰτὶ εἶνε συνάμα καὶ ἡ κριώτερον καὶ σοφωτέρη προϋπόθεσις γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σχεδίου.

Ὁ Μπριάν, σὲ μὴ ἀγρόρευσι τοῦ τελευταίου στὴ Γενεύη, θέλοντας ἀκριβῶς νὰ τυνίσῃ τὴν ἀνάγκη αὕτη καὶ νὰ δώσῃ συνάμα καὶ τὸ καλὸ παράδειγμα, ἀπεκάλεσε τὴν Γερμανία φίλην γειτονικήν δύναμιν. Ἀς ἐλπίσουμεν ὅτι καὶ ἡ νέα γερμανικὴ Κυβέρνησις ποὺ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴς τελευταῖας ἐκλογῆς, οἱ ὁποῖες δυστυχῶς ἦσαν μὴ δυνάστευσι ἐκπληξί γιὰ κάθε πραγματικὸν φίλον τῆς Γερμανίας, δὲν θὰ ἀγοραπορήσῃ νὰ ἀνταποδοθῇ αὕτη τὴν εὐγενὴν χειρονομία. Καὶ διὰ πλεον οἱ λέξεις αὗται ποὺ ἐπρόφεραν ἐπὶ τέλους τὰ χεῖλη ριζωθὸν βαθεῖα στὴς καρδιές, θὰ ἔχῃ γίνῃ ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὴν συμφιλίωσιν καὶ εἰρήνευσιν τῆς Ἑδρώτης καὶ ἴσως τότε καὶ πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῆς Πανευρώπης.

Ὅπως καὶ ἂν εἴνε ὁμως, τώρα ποὺ παρακολουθοῦμε μὲ κάποια συγκίνηση καὶ ἀγωνία τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν πραγμάτων καὶ αἰσθανόμεθα κάποτε νὰ δυναμώσῃ ἡ ἐλπίδα γιὰ μὴ ἀραιότερη αὐρίον, εἶνε ὁρθὸν καὶ δίκαιον νὰ ἀναμνησθῶμεν ἐνὸς μεγάλου ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος σὲ μὴν ἐποχῇ, ποὺ ἂς ἐλπίσουμεν ὅτι ἀνήκει γιὰ πάντα σὲ τὸ παρελθόν, καὶ μέσα σὲ μὴ ἀμύσηται ἀποσπαστικὰ κορεσμένη ἀπὸ τὸν παραλογισμὸν ἐθνικισμὸν καὶ καχυποψία, διεκίνησε ἀποστολικώτατα τὴν ἀλήθειαν ἀπὸς ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν καὶ μᾶς συγκινοῦν σήμερον, καὶ εἶχε τὸ θάρρος ἢ μᾶλλον τὸν ἡρωϊσμὸν νὰ ἀγωνισθῇ γι' αὐτές.

Ὁ ἄνθρωπος αὗτος εἶνε ὁ Ζᾶν Ζωρῆς. Ἐνὸς θιασώτης, ἀπὸ τότε ἀκόμα, τῆς πολιτικῆς ἐκείνης ποὺ ἀποκαλοῦμε σήμερον πολιτικὴν τοῦ Λοκάρνο. Ἐνὸς παλαιῶς ὁπαδὸς τῶν ἀντιλήψεων ἐκείνων ποὺ βοήθῃσιν σήμερον τὴν ἀντικειμένην ἐκδήλωσιν σὲ λεγόμενον σύμφωνον Κέλ-λογ. Ἐνὸς πιστοῦ φίλου τῆς εἰρήνης καὶ ἀμελικτοῦ ἐχθροῦ τοῦ πολέμου, ἕνας μεγάλος Ἑδρωπαῖος στὴν ἐδρεῖα σημασίας τῆς λέξεως. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἐκπληροῦσε τὴν προϋπόθεσιν τοῦ Μάρκου Ἀδρηλιῶν γιὰ τὴν εὐδαιμονία ἐνὸς λαοῦ: θὰ ἦτοιν ὁ φιλόσοφος κυβερνήτης.

Δὲν ἐκουράζετο νὰ διακηρύττῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῆς, ποὺ μᾶς φαίνεται τόσο φανερά σήμερον καὶ ποὺ ἦσαν ὁμως τόσο σιωπῆς σήμερον καὶ ποὺ ἦσαν ὁμως τόσο ἐπαναστατικῆς τότε, στὴν ἐφημερίδα του ἐπαναστατικῆς τότε, στὴν ἐφημερίδα του «Ὀδμαντὲ» ἡ ὁποία ἀργότερα πῆρε ἄλλην κατεύθυνσιν. Ἀλλὰ καὶ δὲν περιορίζετο μόνον στὴς λέξεις. Αὐτός, μὴ προσωποκτικῆς ἐξέχουσα στὴν πολιτικὴ σκηνὴ τῆς γῆ-

ρας του, μέλος τοῦ Γαλλικοῦ κοινοβουλίου, ἀνηρῶν τὸν κίνδυνον νὰ δυσφημισθῇ, νὰ χαρακτηρισθῇ προδοτικῆς, ἔτεινε τότε ἀκόμη τὸ χεῖρ φιλίας ἐπιδιώκων, ὅπως γίνεται σήμερον, τὴν συμφιλίωσιν τῶν μεγάλων κρατῶν ἡ ὁποία θὰ ἐξασφάλιζε τὴν εἰρήνην τῆς Ἑδρώτης. Στὴς παραρρήσεις βιομηχανικῆς ἐπαρχίης τῆς Γερμανίας ἦτο συγχρὸς ἐπισκέπτης καὶ ἀνέπτυσε στὴ γλώσσα τοὺς στοὺς Γερμανοὺς ἐλογάτας τὴν ἀνάγκη τῆς συνεννόησεως, τῶν ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων καὶ τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν δύο ἐθνῶν. Ἦταν ὁμως ἕνας προφήτης καὶ ἐφύερε ἀποκομὴν ἐχθρότητα ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ δυσπιστίαν ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Ὡς ἄνθρωπος ἀπλοῦς καὶ δπέρυτος στὴ σκέψιν καὶ στοὺς τρόπους, εἶχε καὶ τὸ ἑλληνικὸν τὸ ὁποῖον ἐπρόδιδε ἡ μεγάλην τὸν ἀγάπη γιὰ τοὺς Ἕλληνας κλασσικοὺς. Ἡ ἐξωτερικὴ του ἐμφάνισις εἰδείχε πῶς ἡ περιβολὴ του δὲν τοῦ δημιουργοῦσε μεγάλες φροντίδες καὶ λέγεται μάλιστα ὅτι διὰν κάποτε παρουσιάσθῃ στὴ Βουλὴν μὲ ἕνα νέο λαϊκὸν ἐντύπωσιν, τὸ γεγονὸς εἶχε προκαλέσῃ τὴν ἐντύπωσιν ὥστε ἐξολοκλήσθῃ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, οἱ ὁποῖοι κατέληξαν ὁμοφώνως σὲ συμπέρασμα ὅτι ἀσφαλὲς θὰ τοῦ τὸν εἶχε δωρήσῃ ὁ Καρλός. Καὶ διὰν ἔκαμνε στὴ Βουλὴν μὴ ἀπὸ τὴς βαρυσήμαντες του ἀγορεύσεις γιὰ κανένα φορολογικὸν ζήτημα ἡ γιὰ τὸν προϋπολογισμὸν, ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ θύλακου τοῦ ἐξεῖχε ὁ Ἑδριπιδὴς ἡ ὁ Σοφοκλῆς.

Ἦταν ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον συνήνητσα στὴ ζωὴ μου», ἔγραφε κάποτε ἕνας Γερμανὸς ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε γνωρίσει.

Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἀλλοῦς: αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔπρεπε νὰ ἐκλείνῃ γιὰ νὰ μωροῦσῃ σὲ 1914 ν' ἀρχίσῃ ἡ μεγάλη ἀλληλοσφαγὴ τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ σήμερον, ὅσοτε ἀπὸ τόσα χρόνια, πόση τραγικότητα ἐνέχει πράγματι ἡ σκέψιν ποὺ ἔρχεται ἀφ' ἐαυτῆς, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ ὁ κόσμος τὴν ἀμετρητὴν δυστυχία ἐνὸς ἀγρότου πολέμου, νὰ θυσιάσθῃν ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, νὰ παρακληθῶν ἀνεπαρκῶς καταστροφῆς, γιὰ νὰ ἀντιληφθῶν ἐπὶ τέλους οἱ ἐπιζήσαντες, ὅπως καὶ ὁ Ναπολέων μόνον μετὰ τὸ Βατερλό, ὅτι εἶνε ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ νὰ ἐπικρατήσῃ στὸν κόσμον τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο καὶ ἡ ἰδέα τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς συμφιλίωσεως, γιὰ τὴν ὁποία ἀγωνίσθημεν μετὰ τὴς δυνάμεως του καὶ ἐθυσιάσε τὴν ζωὴν του ὁ παλαιὸς καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Τουλούζης.

ΣΟΛΩΝ ΚΗΠΟΥΡΙΑΝ

ΣΙΛΗΡΟΦΡΟΜΟΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩΝ

Προμήθεια γραφικῆς ὕλης

Ἐκτίθεται εἰς μειοδικτὸν δι' ἐνσφραγιστῶν προσφορῶν διαγωνισμὸν ἡ προμήθεια διαφόρων εἰδῶν γραφικῆς ὕλης, ὧν οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λάβωσι γνώσιν προσερχόμενοι καθ' ἑκάστην 11—12 π. μ. παρὰ τῷ Τμήματι Προμηθειῶν τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν.

Προθεσμία ὁποιοῦς προσφορῶν μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 2ας Ὀκτωβρίου ε. ε.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Σ)βρίου 1930

(Ἐκ τῆς Γεν. Διευθύνσεως)

μων παραγωγικών εγκαταστάσεων, εκ των οποίων προέρχεται η αύξηση της παραγωγής, το συστατικό του στοιχείου της φάσεως της έντασεως επιρροής τουσούτω σπουδαιότερας όσω μεγαλύτερον είνε το προς κατασκευή των απαιτούμενον ποσόν κεφαλαίου, και χαμηλότερον το ποσοστόν του τόκου.

Τοιούτοτρόπως έχομεν δύο παράγοντας επιδράσεως επί της πορείας των οικονομικών διακυμάνσεων: τόν προεξοφλητικόν τόκον και τόν αγοραϊόν. Η μεταξύ των δύο τούτων επιτοκίων υπάρχουσα στενή σχέση συναφείας άνεγνωρίσθη γενικώς εν τη νεωτάτη επιστήμη, και ιδίως η σημασία της πιστωτικής πολιτικής των τραπεζών και η επιρροή ένδεχομένης υποβιβάσεως του επιτοκίου των έκδοτικών τραπεζών επί του επιπέδου του αγοραίου τόκου, του ρυθμιστού τούτου της οικονομικής ενέργειας και ουσιάδους παράγοντος των οικονομικών διακυμάνσεων. Έκ των σκέψεων τούτων καταφαίνεται ότι και αϊ θεωρητ. αϊ έκείναι αϊ όποιοι, εκ λόγων μεθοδολογικών, άρχονται της έξηγήσεως των διακυμάνσεων από των φαινομένων της αύξομειώσεως του αγοραίου τόκου, προϋποθέτουν έμμέσως την επίδρασιν των κινήσεων της πιστωτικής πολιτικής και των κυκλοφοριακών πιστώσεων. Αποδίδουν δηλ. εις τας τελευταίας ταύτας σπουδαίαν σημασίαν την όποιαν φαίνεται να υποτιμά ο κ. Χ. νομίζων ότι οι πλείστοι συγγραφείς της τελευταίας ταύτης κατευθύνσεως «δεν άρνούνται εις αυτάς (τας κυκλοφοριακάς πιστώσεις) μίαν επίδρασιν».

Παρατηρούμεν προς τούτοις ότι καλόν θα ήτο εάν ο συγγραφεύς επεξετείνετο κατά τι περισσότερο επί του μηχανισμού, διά του όποιου τά άπολύτως βραχυπρόθεσμα χρηματικά κεφάλαια, τά τιθέμενα εις την διάθεσιν της κυκλοφορίας εν περιπτώσει υποβιβάσεως του προεξοφλητικού τόκου των τραπεζών, έξασκούν ένθαρρυντικήν επιρροήν επί της κατασκευής μονίμων παραγωγικών εγκαταστάσεων. Η επίδρασις αύτη άσκειται ως έξης: Η έλάττωσις του προεξοφλητικού τόκου έχει ως άμεσον άποτέλεσμα την μείωσιν γενικώς του τόκου των βραχυπρόθεσμων πιστώσεων εν τη χρηματαγορά εν συγκρίσει προς τας μακροπρόθεσμους, και

ως εκ τούτου την έκροήν προς την αγοράν μακροχρονίων τοποθετήσεων (π. χ. εις υποθήκας) του μέρους εκείνου των χρηματικών κεφαλαίων τά όποια δύνανται να δεσμευθούν επί μακρότερον τι διάστημα του εν τη χρηματαγορά συνήθους. Η τοιαύτη αύξηση των διαθεσίμων μακροπρόθεσμων κεφαλαίων οδηγεί εις έλάττωσιν και του διά τας χορηγήσεις ταύτας συνήθους αγοραίου τόκου ως έμμεσον συνέπειαν της υποβιβάσεως του προεξοφλητικού τόκου. Η υποβιβάσις του τόκου μακροπρόθεσμων τοποθετήσεων δίδει τοιούτοτρόπως άποτελεσματικήν ώθησιν προς αύξησιν της παραγωγής και συνεπώς τόνωσιν της οικονομικής δραστηριότητος.

Έκ των ανωτέρω λεχθέντων καταφαίνεται η κεντρική θέσις την όποιαν ως προς την διαμόρφωσιν των οικονομικών διακυμάνσεων καταλαμβάνει η πολιτική των έκδοτικών τραπεζών, των όποιων το σπουδαιότερον μέσον επιρροής επί της κυκλοφορίας είνε η αύξομειώσις του προεξοφλητικού τόκου και τά μέτρα του τυχόν άσκοπούμενου πιστωτικού περιορισμού, της μη ίκανοποιήσεως δηλ. όλων των αίτησεων παροχής πιστώσεων. Αϊ αίτιώδεις συναρτήσεις της επιδράσεως της τραπεζικής πολιτικής επί της κυκλοφορίας εκτίθενται διά πρώτην φοράν εν 'Ελλάδι εν τη παρούση μελέτη μετά τοσαύτης σαφηνείας και ακριβείας. Ιδιαίτερας έπικαιρος και διά την ελληνικήν πραγματικότητα διαφωτιστική είνε η κριτική του συγγραφέως επί των μέτρων της μέχρι τούδε άσκηθείσης προεξοφλητικής πολιτικής της Τραπεζής της 'Ελλάδος εν συνδυασμώ προς την θεωρητικήν ανάλυσιν της άλληλεξαρτήσεως των οικονομικών διακυμάνσεων. Έκ της αναλύσεως ταύτης λαμβάνει άφορμήν ο συγγραφεύς να μελετήσει επισταμένως τας σπουδαιότερας εκφάνσεις του κύκλου των διακυμάνσεων των τελευταίων έτών, όπως τας αύξομειώσεις των τραπεζικών λογαριασμών, τιμών των μετοχών, εισαγωγής ύλικών μονίμων εγκαταστάσεων κτλ. επί τη βάσει των ελληνικών πάντοτε δεδομένων, και καταδείξει έναργως τας κινήσεις των διά των παρατιθεμένων πινάκων και λίαν ένδιαφερόντων στατιστικών διαγραμ-

μάτων.

Την παρά της Τραπεζής της 'Ελλάδος άσκηθείσαν πολιτικήν καταδικάζει ο συγγραφεύς. Ιδιαίτερος άστοχον εύρίσκει το μέτρον της υποβιβάσεως του προεξοφλητικού τόκου κατά την 30ήν Νοεμβρίου 1928 της όποιας τας συνεπειάς συνοψίζει ως έξης: «το μέτρον τουτο έλήφθη εις φάσιν έντεινομένης παραγωγικής διαδικασίας, όταν δηλ. η τάσις του τόκου ήτο ύψωτική. Προεκάλεσεν ως εκ τούτου νόθευσιν της αγοράς των κεφαλαίων και έγινε η αίτία να υπερενταθί — εν συγκρίσει δηλ. προς την πραγματικήν άποταμειωτικήν δυναμικότητα της οικονομίας — η κατασκευή μονίμων εγκαταστάσεων και να προκληθί ούτω έντονος ανισορρόπησις εις την αγοράν κεφαλαίων. Διεμόρφωσε λοιπόν η υποβιβάσις του προεξοφλητικού τόκου της Τραπεζής της 'Ελλάδος τας συνθήκας εκείνας, υπό τας όποιας η αναπτρέπτος μετάβασις της οικονομίας από την μίαν φάσιν εις την άλλην, από την διασταλτικήν δηλαδή φάσιν της παραγωγικής διαδικασίας εις την συσταλτικήν, λαμβάνει δευτέραν και δέν έμμιμήθη το παράδειγμα άλλων δημοσιεύσεων, εκ των όποιων είνε ήδη παρ' ήμιν γνωστόν το διάγραμμα τουτο, ατύτουσίως παραληφθέν, δι' ώρισμένους περιόδους της εύρωπαικής οικονομίας, εκ ξένων πηγών.

Γενικώς η προκειμένη μελέτη άποτελεί λίαν επιτυχή εφαρμογήν της νέας επιστημονικής κατευθύνσεως (δρθως παραβαλλομένης παρά του συγγραφέως προς την Ιστορικήν σχολήν) η όποια επιδιώκει την στατιστικήν διερεύνησιν των έκάστοτε δεδομένων της οικονομικής εξέλιξεως. Τά πορίσματα της έρεύνης ταύτης, άφου υποβληθούν εις έπακριβή θεωρητικήν ανάλυσιν, θα άποτελέσουν πολύτιμον κριτήριον περί της εν τώ μέλλοντι οικονομικής εξέλιξεως υπό τούς ανωτέρω έκτεθέντας περιορισμούς.

Η έκδοσις δύο ακόμη συναφών έργων του κ. Χ., τά όποια θα συμπληρώσουν την παρούσαν μελέτην και εκ των όποιων το έν θα αναφέρεται εις την θεωρίαν των εις τας έρέυνας του συγγραφέως χρησιμοποιηθεισών στατιστικών μεθόδων και το δεύτερον θα περιέχη περαιτέρω εφαρμογάς της στατιστικής αναλύσεως, δέον να αναμένεται μετά πολλού ένδιαφέροντος.

Α. Α. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗΣ

ΧΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΗΣ

Έκλεκτά Άγγλικά Υφάσματα
Καλλιτεχνική Έργασία
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΡΙΘ. 22 Β

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
— Ταμιευτήριο —
ΤΑΧΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ
ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Κύριε Διευθυντά,

Έχων υπ' όψιν μου τά υπό του κ. Βαλαούρη γραφέντα περί «σχολείου εργασίας», παρακαλώ επιτρέψατέ μοι να προσθέσω συμπληρωματικώς τά έξης:

Είνε άληθές ότι η μέχρι της χθές εκπαίδευσις είχε χρεωκοπήσει έκκλινάσα του σκοπού της, διά τουτο καθημερινώς εν τώ πρακτικώ ήμιν βίω παρατηρούμεν τά άξιολύπητα θύματα της, άτινα είνε οι άνθρωποι έκείνοι οι στερούμενοι θάρρους και πρωτοβουλίας. Το μέγα αυτό εκπαιδευτικόν σφάλμα, το όποιον ως άποτέλεσμα είχε την σημερινήν κοινωνικήν άθλιότητα, ήλθεν εύτυχώς να διορθώση η εισαγωγή της άρχής της εργασίας εις τά σχολεία.

Αφ' ότου ένοήθη η παιδαγωγική και κοινωνική σημασία της χειροτεχνικής εργασίας υπό των μεγάλων παιδαγωγών Kerschenshteiner και John Dewy, οτινες και πρωτοεσήγαγον ταύτην εις τά πειραματικά των σχολεία, και παρ' όλην την αντίδρασιν ήν ύπέστη υπό των παλαιών παιδαγωγικών άρχών, επεβλήθη σχεδόν εις όλα τά σχολεία της Άμερικής και της Ευρώπης.

Τώρα λοιπόν, όπου και οι Έλληνες παιδαγωγοί δέχονται την εισαγωγήν της και εις την Ελλάδα, γεννάται το έρώτημα: Θα δυνηθί να εύδοκιμήση και εις το ελληνικόν σχολείον; Διότι, ως είνε γνωστόν, η εισαγωγή του νέου θεσμού εις τά ελληνικά σχολεία προϋποθέτει μέσα (κτίρια κατάλληλα, όργανα, βιβλιοθήκας κλπ.) τά όποια δυστυχώς δέν έχομεν, και μορφωμένον εκπαιδευτικόν προσωπικόν. Και όσον άφορξ μεν τά μέσα, δυνάμεθα να ειπωμεν ότι άποκτώνται σν τώ χρόνω, βασιζόμενοι εις την φιλεκπαιδευτικήν πολιτικήν του Κράτους και εις την καλήν θέλησιν των διδασκάλων. Έκείνο όμως το όποιον κυρίως πρέπει ν' άπασχολήση το άρμόδιον Ύπουργείον είνε η άρτία μόρφωσις του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Νομίζομεν, ότι ο σχετικός νόμος περί μετεκπαιδεύσεως των διδασκα-

λων ήθελε ποιάν τινα τροποποίησιν, ίνα δι' αούτης καταστή πλέον προσιτή εις όλους τούς διδασκάλους η διά της μετεκπαιδύσεως μόρφωσις των. Μόνον με μορφωμένον εκπαιδευτικόν προσωπικόν θα δυνηθί να εύδοκιμήση το «σχολείον εργασίας» και εις την Ελλάδα διά να φέρη τά άποτέλεσματα τά όποια έφερεν εις την Άμερικήν, Γερμανίαν κλπ., άποτέλεσματα τά όποια θέλουν στρεψώση και την νεαράν ελληνικήν Δημοκρατίαν, η όποια θ' άποτελήται πλέον από μέλη άτινα θα έχουν διαπαιδαγωγηθί εις τά ως άνω σχολεία, όπου η εργασία θα τούς έχη διαπλάση ήθικόν χαρακτήρα, ού το κυριώτερον γνώρισμα θά είνε η άγάπη προς ταύτην.

Καλάμα

Μετά τιμής
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΡΚΑΣ

ΤΟ ΠΑΝΕΦΕΔΡΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Φίλε Κύριε Διευθυντά,

Μετά τινα χρόνον συνέρχεται εν Άθήναις το «Α' Πανελλαδικόν Συνέδριον Έφένδρων Πολέμου Ήρως και Θαλάσσης». Οφείλεται εις την πρωτοβουλίαν των κυριωτέρων έφεδρικων οργανώσεων των Άθηνών, άποβλέπει δέ εις σκοπούς γενικωτάτους, έξυπηρετικούς των αναγκών και της αξιοπρεπείας της μεγάλης τάξεως των έφένδρων του πολέμου. Κυριώτατα το Συνέδριον θ' άποβλέψη εις την συσσωμάτωσιν του κόσμου εκείνου, όστις προσέφερε τας στρατιωτικές του υπηρεσίας εις την χώραν, κατά τούς μακρούς χρόνους των πολέμων.

Πράγματι έκείνο όπερ παρετηρείτο μέχρι σήμερα παρ' ήμιν ήτο το άνοργάνωτον του κόσμου τούτου, εν αντιθέσει προς άλλας χώρας όπου, εύθις από της έπομένης ημέρας της ειρήνης, συνεσωματώθη εις μίαν μεγάλην εν έκάστη χώρα οργανώσιν. Δυστυχώς ένταυθα ιδρύθησαν διάφορα ανεξάρτητα άπ' άλλήλων έφεδρικά σωματεία, με ίδρυτάς πρόσωπα από τά όλιγώτερον κατάλληλα και με σκοπούς όχι σοβαρώς μελετηθέντας. Άποτέλεσμα ύπέρ-

ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Υπό την διεύθυνσιν του κ. Πέτρου Αποστολίδου, τέως λυκειάρχου εν Κων/πόλει.

Ο Έθνικός Εκπαιδευτικός Σύνδεσμος σκοπόν αυτού έθετο την ίδρυσιν και διοίκησιν, ήδη εν Άθήναις, και εις διαφόρους πόλεις της Ελλάδος βραδύτερον, σχολών άρρένων και θηλέων, προς ελληνοπρεπή μόρφωσιν των νέων. Τελεία εκμάθησις της γαλλικής.

Πληροφορίαι δίδονται καθ' έκάστην, όδός Καψάλη 4 (Πλατεία Φιλικής Έταιρείας) εις τά Γραφεία του Συλλόγου των Γυμναστικών Σωματείων.

ΑΝΑΡΓΥΡΕΙΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΣΠΕΤΣΩΝ

Αϊ έγγραφαι των μαθητών αξιόζάμεναι από της 1ης Αύγουστου γίνονται εν τη Σχολή εν Σπέτσαις, είτε εν τώ εν Άθήναις γραφείω της Εκτελεστικής Επιτροπής (Σταδίου 4, Μέγαρον Μετοχικού Ταμείου, όροφος 3ος, δωμ. άριθ. 20) καθ' έκάστην 10—12 π. μ.

Έκ του Γραφείου

ξεν ή σύντομος διάλυσιν των πλείστων εξ αυτών, ή εξασθένισις από απόψεως αριθμού μελών των έναπομεινάντων και ή ασθενεστάτη δράσις ολιγίστων εκ των υπαρχόντων. Το πάντων δε θλιβερώτατον σήμερον είνε, ότι εκ των εξακοσίων τουλάχιστον χιλιάδων εφείδων οι ήδη άνήκοντες εις τους κατά τόπους εφεδρικούς συλλόγους δεν υπερβαίνουν τας είκοσι χιλιάδας, κατά τας υπάρχουσας πληροφορίας.

Ίδου λοιπόν ο κυριώτερος των λόγων, οτινες επέβαλον την σύγκλησιν του Πανεφεδρικού Συνεδρίου: ή οργάνωσις των εφείδων του πολέμου εις μίαν δύναμιν, ικανήν να θέσθι έαυτην εις την θετικήν εξυπηρέτησιν της έθνικής και κοινωνικής πολιτικής του Κράτους. Διότι ποία άλλη τάξις θα ήτο περισσώτερον ένδεδειμένη να προσφέρει καλυτέραν και πλέον αποτελεσματικήν την τοιαύτην προς το "Έθνος υπηρεσίαν, από την τάξιν των εφείδων

του πολέμου, οτινες επί τόσα έτη έμαθήτευσαν εις το σχολειον, όπου εμπράκτως έδιδάσκειτο ή άγάπη προς την Πατρίδα; Υπάρχει όμως και έτερος σπουδαιότατος λόγος, επιβάλλων την συσσωμάτωσιν των εφείδων του πολέμου: ή μεγάλη αύτη τάξις, ή προσεγγεκούσα τώσας υπηρεσίας, θα είχε πάντα λόγον απογοητεύσεως διότι έπιστρέψασα εκ των έκστρατειών βλέπει έαυτην και σήμερον έτι έγκαταλειμμένην σχεδόν εξ ολοκλήρου, υποχρεωμένην δε ν' αντιμετώπιση την σκληρότητα της μεταπολεμικής καταστάσεως με μόνας τας ίδίας αύτης δυνάμεις, και τούτας όχι δυστυχώς οργανωμένας και συντενούσας, αλλά μεμονωμένας και ασθενεστάτας ως εκ τούτου. Άλλ' ή διαρκώς εν πολέμοις διαρρέυσασα δεκαετία έδημιούργησε δι' αυτούς και διὰ τας οικογενείας των περίπτωσιν εξαιρετικήν, της οποίας ή ριζική και λελογισμένη αντιμετώπισις ανταπο-

κρίνεται και εις το ύπερ αυτών δίκαιον, αλλά πρωτίτως και εις αυτό τουτο το συμφέρον της Πολιτείας.

Το Συνέδριον λοιπόν θα προσπαθήσῃ να δώσῃ τας αναγκίας κατευθύνσεις προς τας δυνατός λύσεις των ζητημάτων, εις τα οποία συνοψίζονται αι ανάγκαι του εφεδρικού κόσμου. Ευχάριστον σημείον διὰ την επιτυχίαν του Συνεδρίου αποτελεί ή εκμέρους της Κυβερνήσεως αναγνώρισις του δικαίου και ή ειλικρινής βοήθεια και προθυμία εν γένει των Αρχών, ως επίσης και αι ένθρυνσεις εκ μέρους των διαφόρων εφεδρικών οργανώσεων, εις τας οποίας ή έλθουσα της συγκλήσεως του Συνεδρίου εδρε την ποθητήν απήχσιν.

ΦΕΙΔΙΑΣ ΠΑΝΑΣ

Ουδέμια απόδειξις αναγνωρίζεται εάν δεν φέρῃ την σφραγίδα και την υπογραφήν κ. Ι. Καραμανώλη.

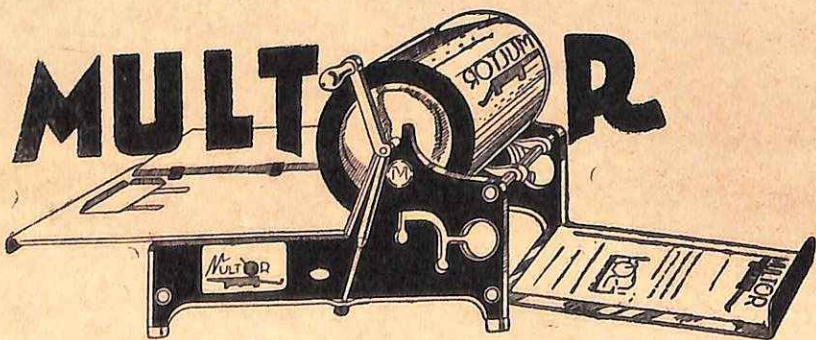
ΚΟΛΛΕΓΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΕΝ ΨΥΧΙΚΩ

Κατά το Σχολικόν έτος 1930-1931 θα γίνωσι δεκτοί μαθηταί έξωτερικοί και έσωτερικοί.

- 1) Εις την Πέμπτην και την Έκτην τάξιν του Δημοτικού Σχολείου.
- 2) Εις την Πρώτην και την Δευτέραν τάξιν του Γυμνασίου και του Πρακτικού Λυκείου.
- 3) Έφ' όσον γνωρίζουν Άγγλικά, εις τας λοιπάς τάξεις του Γυμνασίου και του Πρακτικού Λυκείου και εις την Έμπορικήν Σχολήν.

Αι εισιτήριοι εξέτασεις άρχονται τη 22α Σεπτεμβρίου.

Διά πᾶσαν άλλην πληροφορίαν οι βουλόμενοι δύνανται ν' απευθύνωνται καθ' έκάστην (8-12.30 π.μ. και 5-7 μ.μ.) εις το γραφείον του Κολλεγίου.

ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΟΣ ΠΟΛΥΓΡΑΦΟΣ ΜΟΥΛΤΟΡ

Άπλοστάτος, άραιοτάτης αποδόσεως. Χωρίς κόπον αποδίδει 1800 αντίτυπα την ώραν. Τιμή διαφημίσεως 3.000 δραχ. έλεύθερος πλήρης. Ζητήσατε άμέσως επίδειξιν και τιμοκατάλογον.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ - ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΑΔΕΛΦΟΙ Π. & Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΙ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΑΘΗΝΑΙ, Στοά Πεσμαζόγλου.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, ΠΑΤΡΑΣ.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΑΝΤ. Κ. ΡΑΠΤΑΡΧΗ

ΟΔ. ΚΟΡΗΝ, 6 — ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛΕΦ. 71-42

Αναλαμβάνει πάσης φύσεως δικαστικάς και ποινικάς υποθέσεις.

Ειδικότης: Έμπορικόν δίκαιον.

Πτωχεύσεις, Έκκαθαρίσεις, Έταιρείαι,

Οικονομολογικά ζητήματα.

Δίκτυον άνταποκριτών έξωτερικού

δι' υποθέσεις Εύρώπης και Αμερικής.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ΔΑΝΕΙΑ ΕΙΣ ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤ.	ΠΕΜΠΤΗ
5% 1881.....	75 1/2	74 1/2	75 1/2	75 1/2	75 1/2
5% 1884.....	75 1/2	74 1/2	75 1/2	75 1/2	75 1/2
4% 1887.....	62 —	61 —	61 —	61 —	61 —
4% 1889.....	60 —	60 —	60 —	60 —	60 —
5% 1890.....	74 —	74 —	74 —	74 —	74 —
5% 1893.....	72 —	72 —	72 —	72 —	72 —
4% 1902.....	61 —	61 —	61 —	61 —	61 —
5% 1907.....	87 —	87 —	87 —	87 —	87 —
4% 1910.....	63 1/2	63 1/2	63 1/2	63 1/2	63 1/2
5% 1914.....	77 1/2	77 1/2	77 1/2	77 1/2	77 1/2
7% 1924.....	104 —	104 —	104 1/2	104 —	104 —
6% 1928.....	89 1/2	89 1/2	89 1/2	89 1/2	89 1/2
Κτηματική...	98 1/2	98 1/2	98 1/2	98 1/2	98 1/2
Παραγωγικών...	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Ανταλλαξίμων...	98 1/2	98 1/2	98 1/2	98 1/2	98 1/2

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΕΙΣ ΓΑΛΙΚΑ ΦΡ. ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
Δάνεια 1924...	—	—	—	—	1930
Αθηνών.....	302	312	301	301	320
Ανατολής.....	251	252	262	267	263
Οίαν.....	8	8	8	8	7
Λαβρία.....	—	126	124	122	221
Ηλεκτρικής.....	245	245	242	245	244
Σ. Θεσσαλίας.....	—	—	—	—	—
Σ. Π. Α. Π.....	—	—	—	—	—

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
Αθηνών Φ. Χ.	38 1/2	39 1/2	39 1/2	40 —	40 —
Ανατολής.....	62 1/2	62 —	62 —	62 —	62 —
Ανταλλ. Γ. Δ.	247 1/2	247 1/2	247 1/2	247 1/2	247 1/2

ΑΓΟΡΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ	ΕΙΔΟΣ	ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ					ΛΟΝΔΙΝΟΥ					Ν. ΥΟΡΚΗΣ				
		ΠΑΡΑΧ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤ.	ΠΑΡΑΧ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤ.	ΠΑΡΑΧ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤ.
Οκτώβ.....	Βάμβαξ Αμερικής...	5.98	5.87	5.85	5.83	5.77	5.78	—	—	—	—	10.94	10.85	10.81	10.89	10.82
Νοέμβ.....	Βάμβαξ Αιγύπτου...	6.06	5.99	5.96	5.95	5.89	5.88	—	—	—	—	11.25	11.17	11.12	11.08	10.95
Οκτώβ.....	Καφές...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.92	5.90	—	6.02	6.15
Σεπτέμβριος...	Ζάχαρις...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.21	1.19	—	1.17	1.15
Αύγουστος...	Ακατέργαστος...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Οκτώβ.....	Σίτος...	6/6 1/2	6/5 1/2	6/4 —	6/4 1/2	6/3 1/2	6/1 1/2	—	—	—	—	86 1/2	85 1/2	85 —	84 1/2	82 1/2
Δεκέμβριος...	Σίτος...	6/7 1/2	6/6 1/2	6/5 1/2	6/4 1/2	6/3 1/2	6/1 1/2	—	—	—	—	90 1/2	89 1/2	88 1/2	88 —	86 1/2
Σεπτέμβριος...	Σίτος...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82 1/2	81 1/2	80 1/2	80 —	78 1/2
Δεκέμβριος...	Σίτος...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88 1/2	87 1/2	86 1/2	86 —	84 1/2
Οκτώβ.....	Winnipeg...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δεκέμβριος...	Καουτσούκ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Αύγουστος...	Καουτσούκ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δεκέμβριος...	Καουτσούκ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 μηνών...	Καουτσούκ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Γραφείον ηρ. Νικολαΐδου, ηρ. Τηλεφώνου 62-61

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΑΝΑΡΓΥΡΕΙΟΣ & ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΣΠΕΤΣΩΝ

Ἡ Σχολὴ Σπετσῶν κεῖται εἰς μίαν τῶν ὠραιότερων πευκοφύτων τοποθεσιῶν τῆς νήσου παρὰ τὴν θάλασσαν. Τὰ νεόδμητα καὶ διασκευασθέντα μεγαλοπρεπῇ αὐτῆς κτίρια ἀνταποκρίνονται πρὸς ὅλους τοὺς ὑγιεινοὺς καὶ παιδα-

τῶν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀγγλικήν.

Μεταξὺ τῶν ἐκπαιδευτικῶν μέσων τῆς Σχολῆς σπουδαίαν κατέχουν θέσιν καὶ αἱ ἀθλητικαὶ παιδιὰι (φουτ μπόλ, μπάσκετ μπόλ, βόλλεϋ μπόλ, τέννις,

τῶν ἀγγλικῶν μετεκλήθησαν ἐξ Ἀγγλίας δύο ἔτι καθηγηταὶ τῆς ἀγγλικῆς οἵτινες θὰ διδάξουν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου. Ἐπίσης ἐνισχύεται καὶ ἡ διδασκαλία τῆς γαλλικῆς δι' αὐξήσεως τῶν ὥρῶν τῆς διδασκαλίας αὐ-

Τὰ παραθαλάσσια μέγαρα τῆς Ἀναργυρείου καὶ Κοργιαλενείου Σχολῆς.

γωγικοὺς ὅρους τῶν τελειότερων σχολικῶν κτιρίων, μὲ τέλειον σύστημα κεντρικῆς θερμάνσεως καὶ ὑδραυλικῶν ἐγκαταστάσεων.

Διατελοῦσα δὲ ἡ Σχολὴ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἀγγλου διευθυντοῦ, καὶ Ἑλλήνου συνδιευθυντοῦ, συνεργαζομένων μετὰ ἐκλεκτοῦ προσωπικοῦ καθηγητῶν, σκοπὸν ἔχει τὴν ὑπὸ τοῦ γυμνασίου παρεχομένην ἐλληνοπρεπῇ παιδευσιν, ἐπὶ πλέον δὲ τὴν εὐρυτέραν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν χαρακτήρων τῶν τροφίμων αὐτῆς ὡς καὶ τὸν ἄρτιον καταρτισμὸν αὐ-

κωπηλασία, κολύμβημα), αἵτινες ἀποσκοποῦν οὐχὶ μόνον τὴν σωματικὴν ἀσκήσιν καὶ προαγωγὴν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν πρόσκτησιν διανοητικῆς εὐστροφίας καὶ ἐτοιμότητος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάπτυξιν πολυτίμων ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀρετῶν, ὅλον τοῦ πνεύματος ἀλληλεγγύης καὶ συνεργασίας καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ καλοῦ καὶ τιμοῦ παιγνιδίου.

Τὸ καθηγητικὸν σῶμα συνεπληρώθη διὰ τοῦ διορισμοῦ εἰδικοῦ καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν καὶ ἑνὸς ἔτι φιλολόγου. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς διδασκαλίας

τῆς, διορίζεται δὲ καὶ νέος Ἑλβετὸς καθηγητής. Ἡ Σχολὴ ἐπαικίσθη διὰ νέων ὀργάνων πρὸς διδασκαλίαν τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας ὡς καὶ δι' ἐπιδασκοπίου καὶ πολυτίμου συλλογῆς πλᾶκῶν διὰ φωτεινὰς προβολὰς πρὸς ἐποπτικωτέραν διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς γεωγραφίας.

Κατὰ τὸ προσεχές σχολικὸν ἔτος θὰ λειτουργήσουν ἐκ μὲν τοῦ κλασσικοῦ τμήματος αἱ τάξεις α', β', γ', δ', καὶ ε', ἐκ δὲ τῆς ἐμπορικῆς σχολῆς ἡ α' καὶ ἡ β'.